

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O POSLOVANJU I
ODRŽIVOSTI

2022.

Mrežom
do Vas

SADRŽAJ

1 ■ RIJEČ DIREKTORA 6

2 ■ O NAMA 14

- 2.1 HEP ODS NA PRVI POGLED 16
- 2.2 PROFIL DRUŠTVA 18
- 2.3 POLOŽAJ DRUŠTVA UNUTAR HEP GRUPE 20
- 2.4 ZAKONODAVNI OKVIR 29
- 2.5 REGULATORNI OKVIR 30
- 2.6 IZVJEŠĆA ZA HERA-u 31
- 2.7 FINANCIJSKI POKAZATELJI 36
- 2.8 IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA 44

3 ■ MREŽA I KORISNICI 50

- 3.1 OSNOVNI POKAZATELJI DISTRIBUCIJSKE MREŽE 52
- 3.2 IMOVINA I INVESTICIJE 54
- 3.3 PLANIRANJE I RAZVOJ DISTRIBUCIJSKE MREŽE 57
- 3.4 DISTRIBUIRANA PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE 59
- 3.5 VOĐENJE DISTRIBUCIJSKE MREŽE 61
- 3.6 MJERENJE I PODRŠKA TRŽIŠTU 66
- 3.7 UPRAVLJANJE PROJEKTIMA 71
- 3.8 KORISNICI I INFORMIRANJE 74

4 ■ ODS-ovci 78

- 4.1 UVJETI RADA 81
- 4.2 RAZNOLIKOST I JEDNAKE PRILIKE 82
- 4.3 ZAŠTITA NA RADU 85

5 ■ UPRAVLJANJE OKOLIŠNIM UTJECAJIMA 88

- 5.1 UPRAVLJANJE ENERGIJOM 90
- 5.2 UPRAVLJANJE OTPADOM I VODAMA 92
- 5.3 ZAŠTITA OKOLIŠA I PRIRODE 94

6 ■ KORPORATIVNO UPRAVLJANJE 98

- 6.1 UPRAVLJANJE I IZVJEŠĆIVANJE O UTJECAJIMA NA DRUŠTVO I OKOLIŠ 104
- 6.2 STRATEGIJA, POLITIKE I PRAKSE 104
- 6.3 ODGOVORNOST I ETIČNOST 105
- 6.4 INFORMACIJSKA SIGURNOST I ZAŠTITA PODATAKA 107
- 6.5 UPRAVLJANJE POSTUPCIMA NABAVE 107

7 ■ ODGOVORNO I ODRŽIVO 110

- 7.1 ODREĐIVANJE MATERIJALNIH TEMA 112
- 7.2 PRIORITIZACIJA MATERIJALNIH TEMA 115

8 ■ RIJEČ UREDNICE 116

9 ■ PROFIL IZVJEŠĆA 120

10 ■ GRI INDEKS SADRŽAJA 122

1

RIJEČ DIREKTORA

Usvojenim praksama upravljanja i održivog razvoja, stabilnost i razvoj distribucijske mreže nastoji se realizirati uz što manji utjecaj na okoliš i bez ugrožavanja društvenog prosperiteta i egzistencije budućih generacija. HEP ODS provodi i sudjeluje u brojnim projektima očuvanja biološke raznolikosti, a u segmentu društveno odgovornog poslovanja i kontinuirano zapošljava radnike na područjima od posebnog državnog interesa.

Poštovani čitatelji,

pred vama je godišnje izvješće za 2022. godinu, koje prvi put uključuje izvješćivanje o održivosti, čime HEP ODS, iako regulirana djelatnost, pokazuje svoju otvorenost i potvrđuje svoju predanost društveno odgovornom i održivom poslovanju.

Proteklu 2022. godinu obilježila je energetska kriza koja je utjecala na brojne segmente života i sva područja poslovanja. Početak rata u Ukrajini znatno je destabilizirao globalno tržište energije i utjecao na porast cijena svih energenata.

Unatoč nepovoljnim okolnostima, kontinuiranim ulaganjima u mrežnu infrastrukturu uspjeli smo održati stabilan položaj Društva i visoku razinu sigurnosti mrežne infrastrukture. Uspješna realizacija projekata i plana investicija te praćenje i poboljšanje pokazatelja kvalitete opskrbe važne su aktivnosti na području razvoja distribucijske mreže, koje smo, neovisno o svim izazovima, provodili i u 2022. godini.

Vlada Republike Hrvatske početkom godine pripremila je paket mjera za ublažavanje rasta cijena zbog poskupljenja energenata s ciljem zaštite standarda građana, osiguranja funkcioniranja javnih ustanova i zadržavanja kontinuiteta rasta gospodarstva. Uredbom o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije utvrđene su posebne mjere za trgovinu električnom energijom te način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca električne energije pri čemu je uloga HEP ODS-a bila korisnicima mreže omogućiti uvid u potrošnju i kontrolu potrošnje električne energije, kako bi Vladine mjere ispunile svoju svrhu.

U procesu razvoja napredne mrežne infrastrukture nastavili smo provedbu složenog višegodišnjeg projekta modernizacije distribucijske mreže s ciljem opremanja svih obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže naprednim brojlama do kraja 2030. godine. Projektom uvođenja naprednih mreža povećali smo učinkovitost distribucije električne energije, broj korisnika s pristupom naprednoj mreži, integraciju distribuiranih izvora i smanjenje gubitaka.

Možemo reći kako smo se ovim projektom otvorili novim izvorima financiranja pri čemu se stečeno iskustvo pokazalo naročito važnim u izvanrednim okolnostima koje su nas zadesile tijekom potresa, zbog kojeg je distribucijska mreža pretrpjela ogromna oštećenja, a za čiju smo sanaciju spremno iskoristili mogućnost povlačenja sredstava iz Fonda solidarnosti EU.

Da je HEP ODS stabilna i pouzdana energetska tvrtka dokazali smo upravo na planu obnove na potresom pogođenim područjima, gdje smo uspješno riješili iznimno velik broj zahtjeva za sanacijom energetskih objekata te realizirali izgradnju oštećene energetske infrastrukture na području Sisačko-moslavačke županije. Obnovu na potresom pogođenim područjima pratili su izazovi nabave roba i usluga u vrlo promjenjivim okolnostima koje su bile posljedica već spomenutih globalnih poremećaja.

Osim osiguravanja dovoljne količine energije za korisnike mreže, HEP ODS je na brojnim projektima radio na planiranju i implementaciji održivih rješenja koja su u skladu s obvezama predstojeće zelene energetske tranzicije. Usvojenim praksama upravljanja i održivog razvoja, stabilnost i razvoj distribucijske mreže nastoji se realizirati uz što manji utjecaj na okoliš i bez ugrožavanja društvenog prosperiteta i egzistencije budućih generacija. Vodeći se primjerima dobre prakse u područjima zaštite okoliša, HEP ODS provodi i sudjeluje u brojnim projektima očuvanja biološke raznolikosti, a u segmentu društveno odgovornog poslovanja i brige o zajednici, kontinuirano zapošljava radnike na područjima od posebnog državnog interesa.

Na temelju iskustva prikupljenog u prethodnih nekoliko izazovnih godina, vjerujemo da možemo uspješno realizirati planirane ciljeve, istovremeno imajući u vidu otvaranje novih razvojnih perspektiva u interesu naših korisnika i svih krajeva Republike Hrvatske.

Direktor
Nikola Šulentić

OBILJEŽJA POSLOVANJA

Poslovanje HEP ODS-a u 2022. godini odvijalo se u nestabilnom gospodarskom okruženju s naglašenim inflatornim pritiscima i povećanom globalnom političkom neizvjesnošću izazvanom ruskom agresijom na Ukrajinu s posljedičnim poremećajima u lancima opskrbe, visokim cijenama robe, radova, usluga, posebice energenata. Na poslovanje su dodatno utjecale klimatske promjene s rekordnim sušama i razornim poplavama.

Tijekom 2022. godine zabilježen je nastavak rasta gospodarskih aktivnosti i posljedično uzrokovan rast potrošnje električne energije u kategoriji poduzetništvo od 1,5%, dok su blaža zima i rast cijena energenata utjecali na pad potrošnje u kategoriji kućanstvo od 2%. Ostvareni prihod od naknade za korištenje distribucijske mreže povećan je za 4,7% u odnosu na 2021. godinu, zbog povećanja cijena tarifnih stavki za distribuciju električne energije Odlukom Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) od 1. travnja 2022. godine.

Prema financijskim pokazateljima ostvareni su ukupni prihodi u iznosu od 4.276,6 milijuna kuna i ukupni rashodi u iznosu od 4.217,1 milijuna kuna, što je rezultiralo dobiti prije oporezivanja u iznosu od 59,5 milijuna kuna. U dugotrajnu imovinu uloženo je 1.139,1 milijuna kuna, a u održavanje postojeće imovine uloženo je 250,8 milijuna kuna.

Godina 2023. bit će obilježena neizvjesnom geopolitičkom situacijom, utjecajem rastuće inflacije i porastom cijena energenata, roba i radova na tržištu te posebno prilagodbom poslovanja ulasku Hrvatske u eurozonu. Kontinuirano se prati razvoj događanja, procjenjuju rizici i mogućnosti njihova ublažavanja, pa će unatoč navedenim izazovima HEP ODS uložiti maksimalne napore u ostvarivanje dobrog financijskog rezultata.

INVESTICIJE

HEP ODS odgovoran je za razvoj distribucijske mreže kojim se osigurava njena dugoročna sposobnost da ispuni razumne zahtjeve distribucije električne energije. Sustavno dugoročno planiranje razvoja distribucijske mreže ostvaruje se redovnom izradom Desetogodišnjih planova razvoja distribucijske mreže. U Desetogodišnjim planovima detaljno se iskazuju potrebne investicije u početnom trogodišnjem i jednogodišnjem razdoblju.

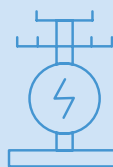
Investicijska 2022. godina obilježena je znatnim ulaganjima u sanaciju šteta uzrokovanih potresima i elementarnim nepogodama u 2020. godini te ulaganjima u okviru Pilot-projekta uvođenja naprednih mreža.

POUZDANOST NAPAJanJA

Pouzdanost napajanja električnom energijom najvažniji je aspekt opskrbe električnom energijom za korisnike mreže, stoga je poboljšanje pokazatelja pouzdanosti napajanja električnom energijom važan pokazatelj koji se upotrebljava kod vođenja, planiranja, izgradnje i obnove distribucijske mreže.

HEP ODS kontinuirano poboljšava pouzdanost napajanja električnom energijom u distribucijskoj mreži. Posebni naponi uloženi su u automatizaciju distribucijske mreže i u unaprjeđenje programske podrške za praćenje pouzdanosti napajanja, integraciju aplikacije DISPO s informacijskim sustavima u HEP ODS-u i aktivnostima detaljnih analiza prekida napajanja radi poboljšanja pokazatelja.

Usredotočen na stvaranje preduvjeta za napredno vođenje i upravljanje distribucijskim sustavom, HEP ODS kontinuirano ulaže u procesne, informacijske i komunikacijske sustave te u aktivnu suradnju s operatorom prienosnog sustava i korisnicima mreže, čime će se osigurati preduvjeti za korištenje distribucijske fleksibilnosti i pružanje pomoćnih usluga sustavu, a time dodatno poboljšati i pouzdanost napajanja električnom energijom.

SMANJENJE GUBITAKA

Smanjenje gubitaka električne energije jedan je od važnih čimbenika koji pokazuje ekonomičnost i kvalitetu obavljanja djelatnosti distribucije električne energije u HEP ODS-u.

Naprednim pristupom u smanjivanju gubitaka u distribucijskoj mreži uložena su znatna sredstva u modernizaciju i održavanje mreže što je jedan od strateških ciljeva HEP ODS-a.

Ostvareni gubici u 2022. godini iznose 1.199 GWh ili 7,13% ukupne ulazne energije u distribucijsku mrežu, a ukupni trošak nabave energije za pokriće gubitaka je 849,4 milijuna kuna. U slučaju da se električna energija za pokriće gubitaka nabavljala prema tržišnim cijenama u 2022. godini, ukupni trošak iznosio bi 2.610,8 milijuna kuna, odnosno HEP ODS ostvario je znatne financijske uštede u iznosu od 1.761 milijuna kuna.

IMPLEMENTACIJA SAP-a

SAP sustav važan je sustav na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj. Implementacijom SAP-a osigurana je aplikativna kompatibilnost svih sudionika na tržištu električne energije. U internom poslovanju HEP ODS-a više poslovnih aplikacija zamijenjeno je jednom i osigurana je kvalitetnija podrška provedbi poslovnih procesa.

SAP sustavom HEP ODS-a obuhvaćeni su poslovni procesi iz funkcionalnih područja pristupa mreži, terenskih aktivnosti, vođenja, mjerenja i upravljanja mjernim uređajima, upravljanja krivuljama opterećenja, podrške tržištu električne energije, obračuna naknade za korištenje mreže, skladišnog poslovanja, odnosa s korisnicima, ekonomskih poslova i upravljanja imovinom.

U 2022. godini su, u skladu s Pravilnikom o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom i Pravilima primjene nadomjesnih krivulja opterećenja, sva kućanstva s polugodišnjim obračunskim razdobljem u Republici Hrvatskoj prešla na nejednake mjesečne potrošnje odnosno mjesečne novčane obveze (nelinearne rate). Napuštanjem obveze jednakih predviđenih mjesečnih potrošnji olakšava se određivanje koeficijenta gubitaka u primjeni nadomjesnih krivulja opterećenja. Od početka 2022. godine u izračunu ostvarenja primjenjuju se izmjerene krivulje poduzetništva opremljenog intervalnim brojljima, uključivo i za mjerna mjesta ispod 20 kW.

KIBERNETIČKA SIGURNOST

Uzimajući u obzir važnost kritične infrastrukture, mogućnost kaskadnog učinka na druge organizacije te doba i okolnosti u kojima živimo, nameće se nužnim brinuti se o kibernetičkoj sigurnosti i kontinuitetu poslovanja.

HEP ODS kao Operator ključne usluge posebnu pozornost posvećuje kibernetičkoj sigurnosti svojih ključnih sustava te provodi redovitu provjeru sukladnosti operatora ključnih usluga s mjerama Zakona o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga, odnosno Uredbe o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga.

Početkom 2022. godine ovlašteni vanjski auditor proveo je redoviti godišnji audit o sukladnosti „Operatora ključnih usluga s mjerama zakona o kibernetičkoj sigurnosti“. Provjera sukladnosti obavljena je na temelju testiranja sukladnosti i sadržaja.

HEP ODS kontinuirano radi na povećanju stupnja kibernetičke sigurnosti i smanjenju sigurnosnih rizika kroz implementaciju adekvatnih sigurnosnih kontrola te na osvještavanju zaposlenika o njezinoj važnosti.

KORISNICI I INFORMIRANJE

HEP ODS kontinuirano planira i provodi komunikacijske aktivnosti te pruža jasne i ažurne informacije u vezi s korištenjem mreže i distribucijom električne energije za više od 2,5 milijuna korisnika mreže.

Izravna komunikacija s korisnicima svakodnevno se odvija besplatnim info telefonima i e-poštom te osobnim dolascima korisnika mreže na šaltere na gotovo osamdeset lokacija na teritoriju Republike Hrvatske.

Na internetskim stranicama HEP ODS-a dostupne su:

- informacije i obrasci potrebni za pristup mreži
- informacije i obrasci potrebni za realizaciju usluga na postojećim mjernim mjestima
- informacije za kupce s vlastitom proizvodnjom
- informacije o postupku promjene opskrbljivača
- informacije o planiranim radovima na mreži koji mogu dovesti do privremenog prekida u opskrbi električnom energijom – Bez struje
- savjeti za kupce u vezi s uštedom električne energije i preporuke za sigurnu upotrebu električnih uređaja.

Potrebe korisnika mreže u elektroenergetskom sektoru se mijenjaju, pri čemu je digitalna transformacija poslovanja nužan odgovor na nove izazove, a osim primarnog elementa kvalitete usluge distribucije električne energije, i zadovoljstvo korisnika mreže u komunikaciji jedan je od važnih ciljeva HEP ODS-a.

Komunikacija s korisnicima odvija se putem aplikacije Moja mreža za kupce kategorije kućanstvo te portala Mjerni podaci s korisnicima mreže kategorije kućanstvo koji imaju priključnu snagu (u smjeru potrošnje) iznad 20 kW, svim korisnicima kategorije poduzetništvo koji imaju ugrađeno intervalno brojilo te svim proizvođačima električne energije na distribucijskoj mreži. Aplikacija Moja mreža HEP ODS-a korisnicima koji se registriraju koristeći sustav e-Građani omogućava dostavu očitavanja brojila, pregled očitavanja i potrošnje (kWh) u proteklim razdobljima, informacije o očekivanom datumu idućeg redovnog obračuna, informacije o privremenim prekidima opskrbe električnom energijom i podnošenje zahtjeva, dok se očitano stanje brojila aplikacijom može dostaviti i bez registracije.

Unaprjeđenjem segmenta korisničke podrške educirani su i osposobljeni specijalizirani radnici za tu vrstu posla prema jasno formiranim pravilima, čime se standardizira procedura i ujednačava praksa pristupanja u svim distribucijskim područjima te unaprjeđuje kvaliteta komunikacije s korisnicima mreže koja je iznimno važna u djelatnosti HEP ODS-a.

ZAŠTITA NA RADU

HEP ODS posvećuje posebnu pozornost ostvarivanju sigurnih i zdravih uvjeta rada, zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu. Definirani su ciljevi zaštite zdravlja i sigurnosti na radu koji se zasnivaju na unaprjeđenju Sustava upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika (SUZZS), stjecanju i održavanju potrebnih kompetencija radnika za SUZZS te nabavi opreme za uklanjanje ili smanjenje rizika na radu, kako bi se smanjio broj ozljeda na radu, profesionalnih oboljenja i drugih bolesti povezanih s radom.

Društvo primjenjuje, održava i poboljšava Sustav upravljanja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu koji je temeljen na zahtjevima međunarodne norme ISO 45001:2018, čime je uspostavljen snažan mehanizam za kontinuirano poboljšavanje dobre prakse u pogledu sustavnog upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu.

Godina 2022. protekla je u prilagođavanju i prevladavanju izazova pandemije te provođenjem planiranih aktivnosti radi zaštite zdravlja i sigurnosti radnika prema zahtjevima međunarodne norme ISO 45001:2018.

ZAŠTITA OKOLIŠA

U skladu s važećim zakonima, očuvanje okoliša i smanjenje negativnih utjecaja elektroenergetske infrastrukture na bioraznolikost, dio su poslovne strategije Društva. Radnici zaduženi za brigu o okolišu aktivno su se brinuli o svim dijelovima okoliša, a posebno o zaštiti ptica, gospodarenju otpadom i vodama te sprječavanju nesreća s potencijalnim negativnim utjecajem na okoliš. Uz novu potvrdu međunarodnog certifikata Sustava upravljanja okolišem prema normi ISO 14001, HEP ODS nastavio je ulagati znatna sredstva u zaštitu okoliša i očuvanje bioraznolikosti što je dodatno ojačalo njegov status moderne i društveno odgovorne tvrtke.

2

O NAMA

HEP ODS odgovoran je za vođenje, održavanje, izgradnju i razvoj distribucijske mreže, od sučelja s prijenosnom mrežom do svih obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže. Osim navedenih zadaća, HEP ODS izvršava i obveze operatora sustava u vezi s funkcioniranjem maloprodajnog tržišta električne energije.

2.1 HEP ODS NA PRVI POGLED

PODACI O DRUŠTVU

HEP ODS	21 distribucijsko područje
Površina	56.594 km ²
Sjedište Društva	Ulica grada Vukovara 37 , Zagreb
Kapital i rezerve	1.872,2 mil. kn
Ukupna imovina	19.025,1 mil. kn
Dobit prije poreza	59,5 mil. kn
Ukupni prihodi	4.276,6 mil. kn
Ukupni rashodi	4.217,1 mil. kn
Broj radnika	6.879

Duljina mreže **141.937** km

Transformatorske stanice **27.028**

Instalirana snaga transformacije **23.694** MVA

Obračunska mjerna mjesta (OMM) **2.514.084**

Distribuirani izvori **7.005**

Priključna snaga distribuiranih izvora **593,7** MW

Prodaja električne energije **15.617** GWh

Gubici električne energije **7,13**%

Vršno opterećenje **2.999** MW

Proizvodnja električne energije **1.691** GWh

SAIDI **258,3** min

SAIFI **2,46** prekid

OSNOVNI PODACI O DISTRIBUCIJSKOJ MREŽI

2.2 PROFIL DRUŠTVA

HEP-Distribucija d.o.o., trgovačko društvo za distribuciju i opskrbu električne energije, osnovano je 21. lipnja 2002. godine, sa sjedištem u Ulici grada Vukovara 37 u Zagrebu. Dana 19. prosinca 2005. godine HEP-Distribucija d.o.o. mijenja naziv i postaje HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS).

HEP ODS, kao važan subjekt na tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj, obavlja reguliranu djelatnost distribucije električne energije. HEP ODS odgovoran je za vođenje, održavanje, izgradnju i razvoj distribucijske mreže, od sučelja s prienosnom mrežom do svih obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže. Osim navedenih zadaća, HEP ODS izvršava i obveze operatora sustava, u vezi s funkcioniranjem maloprodajnog tržišta električne energije, na nepristran, objektivan i razvidan način.

U skladu sa Zakonom o tržištu električne energije, HEP ODS osobito je dužan:

- Voditi registar obračunskih mjernih mjesta svake bilančne grupe za mjesta isporuke na distribucijskoj mreži.
- Održavati mjerne uređaje i prikupljati te obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže.
- Upravljeti distribucijskom mrežom, održavati je, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog pogona distribucijskog sustava i distribucije električne energije.
- Poduzimati propisane mjere sigurnosti tijekom korištenja distribucijske mreže.
- Osiguravati nepristranost prema korisnicima distribucijske mreže, a osobito prema povezanim subjektima unutar vertikalno integriranog subjekta.
- Davati jasne i precizne informacije korisnicima distribucijske mreže koje su potrebne za učinkovit pristup mreži i korištenje distribucijske mreže, uz zaštitu informacija i podataka koji se smatraju povjerljivima. Osiguravati pristup mreži i korištenje distribucijske mreže prema reguliranim, transparentnim i nepristranim načelima.
- Donijeti pravila i cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava te ih na primjeren način objaviti.
- Analizirati godišnje gubitke u distribucijskoj mreži, uključujući procjenu tehničkih gubitaka i neovlašteno preuzete električne energije te po potrebi izraditi i provesti mjere za smanjenje gubitaka.
- Osiguravati električnu energiju za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži prema tržišnim načelima.

ČLANSTVA U UDRUŽENJIMA

HO CIRED – Hrvatski ogranak Međunarodne elektrodistribucijske konferencije

HRO CIGRE – Međunarodno vijeće za velike elektroenergetske sustave

HGK – Hrvatska gospodarska komora

MIPRO – Međunarodni skup za informacijsku, komunikacijsku i elektroničku tehnologiju “MIPRO”

IPMA Hrvatska – članica međunarodne organizacije za upravljanje projektima

EU DSO Entity – Udruženje operatora distribucijskog sustava Europe

EURELECTRIC (Union of the Electricity Industry) – Federacija europske elektroprivrede

MISIJA

Pouzdana i kvalitetna distribucija električne energije svim korisnicima mreže, uz visok stupanj društvene odgovornosti i održivog gospodarskog rasta.

VIZIJA

Transformacija distribucijske mreže u fleksibilnu i pametnu mrežu te ekološki rad distribucijskog sustava koji omogućava pružanje visokokvalitetnih i modernih energetske usluga s naglaskom na obnovljive izvore energije.

VRIJEDNOSTI

Vodeći se cijelim nizom novih izazova, koji uključuju održivi razvoj i integraciju distribuiranih izvora energije te sve veća očekivanja korisnika mreže, postavljamo skup pozitivnih uvjerenja uključujući načela poslovnog upravljanja. Pružajući radnicima osjećaj važnosti i svrhe, ojačavamo širenje društvenih ciljeva, unoseći ih u svakodnevne odluke i rad.

ODGOVORNOST

HEP ODS osigurava pouzdanu distribuciju električne energije svim svojim korisnicima. Konstantnim ulaganjem u izgradnju, vođenje i održavanje mreže postiže se učinkovitost s visokom razinom sigurnosti i pouzdanosti na cijelom području Republike Hrvatske uz brigu za naše radnike, okoliš i energetske učinkovitost.

INOVATIVNOST

Siguran rad napredne mreže i stabilnost sustava temeljni su zadaci Društva koji vode zelenoj energiji kroz planiranje povezivanja infrastrukture za punjenje električnih vozila i integraciju lokalnih skladišnih kapaciteta, uz ostvarenje fleksibilnosti sustava te upravljanje naprednom mrežom i naprednim mjernim sustavom.

IZAZOVI

Suočeni s promjenama koje donosi energetska tranzicija, kako bismo osigurali pouzdan i siguran razvoj distribucijske mreže, pred nama su sve veći zahtjevi koje je nužno ostvariti u kratkim vremenskim rokovima. Zahtjevi se odnose na regulatorne promjene, rastući broj udjela distribuirane obnovljive proizvodnje povezane s distribucijskom mrežom te sve veći broj aktivnih kupaca zainteresiranih za nove usluge na elektroenergetskom tržištu.

2.3 POLOŽAJ DRUŠTVA UNUTAR HEP GRUPE

Hrvatska elektroprivreda (HEP grupa) nacionalna je energetska tvrtka, koja se više od stoljeća bavi proizvodnjom, distribucijom i opskrbom električnom energijom, a posljednjih nekoliko desetljeća i distribucijom i opskrbom kupaca toplinskom energijom i prirodnim plinom.

HEP grupa je u obliku koncerna kao grupacija povezanih društava (tvrtke kćeri).

HEP ODS najveće je društvo unutar HEP grupe, a društva su povezana vlasničkom i upravljačkom strukturom.

HEP ODS, kao društvo u obavljanju djelatnosti distribucije električne energije, temeljni je dionik u grupaciji te ispunjava svrhu svoje djelatnosti prema korisnicima i tržištu shodno tržišnoj dinamici i nadolazećim promjenama.

HEP GRUPA

Ovisna društva	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Proizvodnja električne i toplinske energije
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. ¹	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Distribucija električne energije
HEP ELEKTRA d.o.o.	Opskrba električnom energijom kupaca u okviru javne usluge
HEP - Opskrba d.o.o.	Opskrba električnom energijom
HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-PLIN d.o.o. ²	Distribucija i opskrba plinom
HEP-Trgovina d.o.o.	Trgovanje električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP - ESCO d.o.o.	Vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti
PLOMIN HOLDING d.o.o.	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP - Upravljanje imovinom d.o.o.	Upravljanje neposlovnom imovinom i turizmom
HEP-Nastavno obrazovni centar	Usluge obrazovanja, usavršavanja i smještaja
HEP - VHS Zaprešić d.o.o.	Projektiranje i izgradnja višenamjenskog hidrotehničkog sustava
HEP Energija d.o.o. Beograd	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o. Ljubljana	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o. Mostar	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija sh.p.k. Priština	Trgovanje električnom energijom
ENERGETSKI PARK KORLAT d.o.o.	Trgovanje električnom energijom
HEP-TELEKOMUNIKACIJE d.o.o.	Telekomunikacijske usluge
SUNČANA ELEKTRANA POREČ d.o.o.	Proizvodnja električne energije
SUNČANA ELEKTRANA VIS d.o.o.	Proizvodnja električne energije
ORNATUS d.o.o.	Proizvodnja električne energije
Nuklearna elektrana Krško d.o.o. ³	Proizvodnja električne energije
LNG HRVATSKA d.o.o. ⁴	Poslovanje ukapljenim prirodnim plinom
Peharda izgradnja d.o.o. ⁵	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada

1. Od 1. srpnja 2013. godine posluje po modelu neovisnog operatora prijenosnog sustava (ITO model)

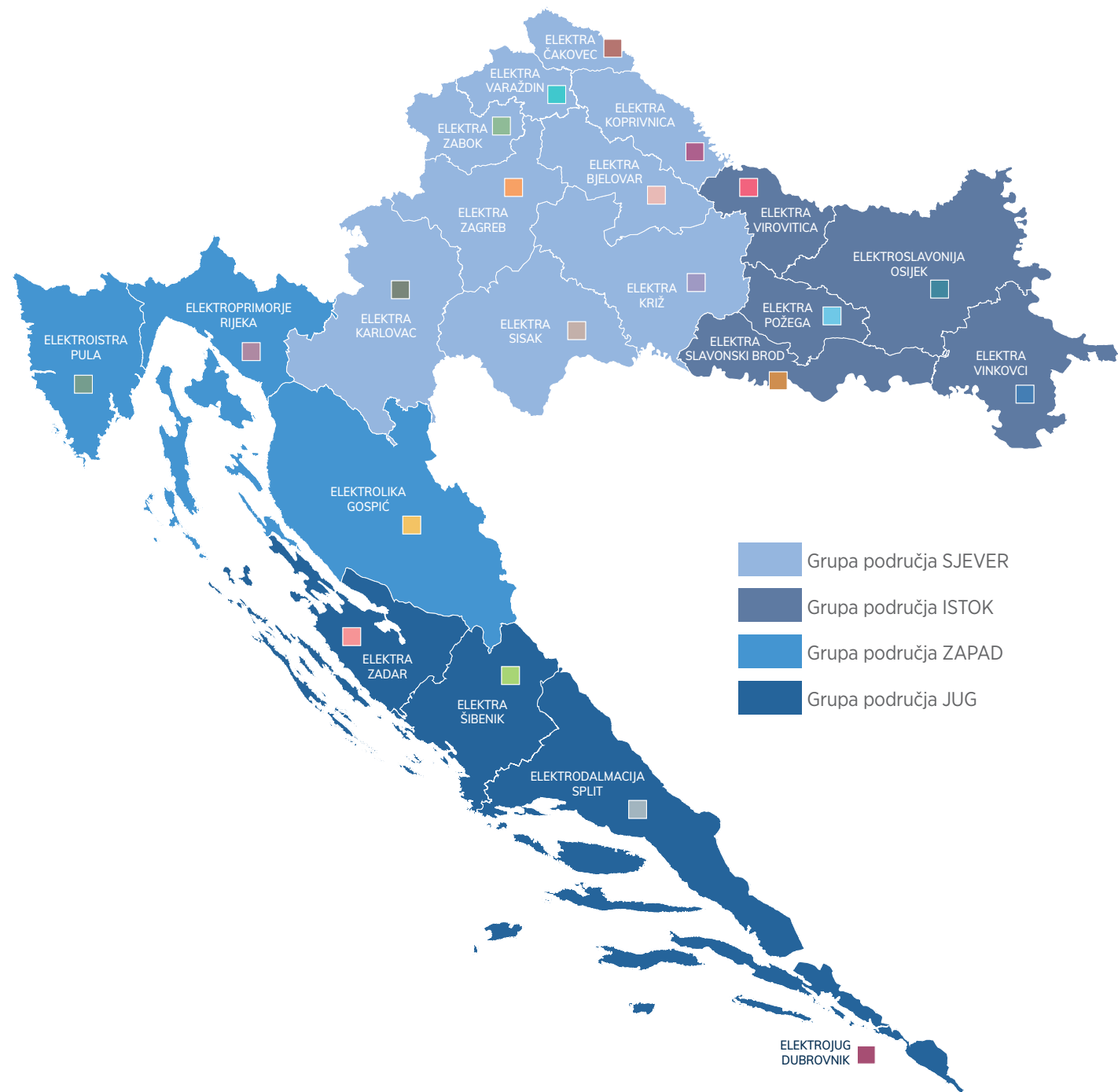
2. Društva GP Krapina d.o.o. i Darkom DP d.o.o., stečena u Grupi tokom 2021.g., pripojeni su društvu HEP Plin d.o.o. u siječnju 2022. U svibnju 2022. stečeno je društvo Pakrac plin d.o.o. koje je u studenom 2022. pripojeno društvu HEP Plin d.o.o. koji je njegov isključivi vlasnik

3. U konsolidiranim financijskim izvještajima, udjel u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. iskazuje se metodom zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama te se udio HEP grupe iskazuje u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima

4. Zajednička suradnja s Plinacro d.o.o. (75%:25%)

5. U siječnju 2022. stečeno je društvo Peharda izgradnja d.o.o. čiji je isključivi vlasnik Plomin Holding d.o.o.

DISTRIBUCIJSKA PODRUČJA HEP ODS-a

OSNOVNI PODACI DISTRIBUCIJSKIH PODRUČJA

ELEKTRA ZAGREB

Broj obračunskih mjernih mjesta	576.831
Vršno opterećenje	715 MW
Duljina mreže	18.314 km
Broj transformatorskih stanica	3.811
Instalirana snaga transformacije	4.861 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	1.017
Priključna snaga distribuiranih izvora	24.599 kW
Broj radnika	846

ELEKTRA KOPRIVNICA

Broj obračunskih mjernih mjesta	54.764
Vršno opterećenje	69 MW
Duljina mreže	5.048 km
Broj transformatorskih stanica	744
Instalirana snaga transformacije	487 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	237
Priključna snaga distribuiranih izvora	16.460 kW
Broj radnika	160

ELEKTRA ZABOK

Broj obračunskih mjernih mjesta	68.887
Vršno opterećenje	78 MW
Duljina mreže	5.808 km
Broj transformatorskih stanica	940
Instalirana snaga transformacije	572 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	210
Priključna snaga distribuiranih izvora	13.961 kW
Broj radnika	207

ELEKTRA BJELOVAR

Broj obračunskih mjernih mjesta	51.000
Vršno opterećenje	62 MW
Duljina mreže	4.307 km
Broj transformatorskih stanica	813
Instalirana snaga transformacije	383 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	260
Priključna snaga distribuiranih izvora	25.003 kW
Broj radnika	157

ELEKTRA VARAŽDIN

Broj obračunskih mjernih mjesta	73.226
Vršno opterećenje	93 MW
Duljina mreže	4.341 km
Broj transformatorskih stanica	937
Instalirana snaga transformacije	752 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	462
Priključna snaga distribuiranih izvora	28.105 kW
Broj radnika	200

ELEKTRA KRIŽ

Broj obračunskih mjernih mjesta	78.716
Vršno opterećenje	87 MW
Duljina mreže	5.574 km
Broj transformatorskih stanica	1.390
Instalirana snaga transformacije	698 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	283
Priključna snaga distribuiranih izvora	20.336 kW
Broj radnika	253

ELEKTRA ČAKOVEC

Broj obračunskih mjernih mjesta	48.923
Vršno opterećenje	75 MW
Duljina mreže	3.218 km
Broj transformatorskih stanica	545
Instalirana snaga transformacije	447 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	305
Priključna snaga distribuiranih izvora	19.143 kW
Broj radnika	129

ELEKTROSLAVONIJA OSIJEK

Broj obračunskih mjernih mjesta	154.948
Vršno opterećenje	158 MW
Duljina mreže	8.492 km
Broj transformatorskih stanica	1.640
Instalirana snaga transformacije	1.578 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	778
Priključna snaga distribuiranih izvora	58.951 kW
Broj radnika	453

ELEKTRA VINKOVCI

Broj obračunskih mjernih mjesta	82.665
Vršno opterećenje	81 MW
Duljina mreže	5.019 km
Broj transformatorskih stanica	862
Instalirana snaga transformacije	773 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	433
Priključna snaga distribuiranih izvora	38.423 kW
Broj radnika	299

ELEKTRODALMACIJA SPLIT

Broj obračunskih mjernih mjesta	312.138
Vršno opterećenje	449 MW
Duljina mreže	13.694 km
Broj transformatorskih stanica	2.791
Instalirana snaga transformacije	3.344 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	497
Priključna snaga distribuiranih izvora	33.388 kW
Broj radnika	801

ELEKTRA KARLOVAC

Broj obračunskih mjernih mjesta	88.625
Vršno opterećenje	95 MW
Duljina mreže	7.458 km
Broj transformatorskih stanica	1.544
Instalirana snaga transformacije	728 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	215
Priključna snaga distribuiranih izvora	29.076 kW
Broj radnika	224

ELEKTRA VIROVITICA

Broj obračunskih mjernih mjesta	30.504
Vršno opterećenje	34 MW
Duljina mreže	2.589 km
Broj transformatorskih stanica	495
Instalirana snaga transformacije	329 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	134
Priključna snaga distribuiranih izvora	27.259 kW
Broj radnika	109

ELEKTRA SLAVONSKI BROD

Broj obračunskih mjernih mjesta	66.287
Vršno opterećenje	65 MW
Duljina mreže	3.442 km
Broj transformatorskih stanica	766
Instalirana snaga transformacije	628 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	272
Priključna snaga distribuiranih izvora	17.215 kW
Broj radnika	191

ELEKTRA ZADAR

Broj obračunskih mjernih mjesta	140.836
Vršno opterećenje	209 MW
Duljina mreže	9.497 km
Broj transformatorskih stanica	1.287
Instalirana snaga transformacije	1.316 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	285
Priključna snaga distribuiranih izvora	42.871 kW
Broj radnika	274

ELEKTRA SISAK

Broj obračunskih mjernih mjesta	59.957
Vršno opterećenje	58 MW
Duljina mreže	5.551 km
Broj transformatorskih stanica	1.544
Instalirana snaga transformacije	728 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	124
Priključna snaga distribuiranih izvora	11.973 kW
Broj radnika	224

ELEKTRA POŽEGA

Broj obračunskih mjernih mjesta	27.396
Vršno opterećenje	23 MW
Duljina mreže	2.087 km
Broj transformatorskih stanica	447
Instalirana snaga transformacije	232 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	107
Priključna snaga distribuiranih izvora	5.118 kW
Broj radnika	115

ELEKTROISTRA PULA

Broj obračunskih mjernih mjesta	172.814
Vršno opterećenje	296 MW
Duljina mreže	8.932 km
Broj transformatorskih stanica	2.170
Instalirana snaga transformacije	1.701 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	378
Priključna snaga distribuiranih izvora	14.118 kW
Broj radnika	334

ELEKTRA ŠIBENIK

Broj obračunskih mjernih mjesta	92.385
Vršno opterećenje	116 MW
Duljina mreže	7.463 km
Broj transformatorskih stanica	1.103
Instalirana snaga transformacije	908 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	245
Priključna snaga distribuiranih izvora	107.267 kW
Broj radnika	244

ELEKTROLIKA GOSPIĆ

Broj obračunskih mjernih mjesta	50.741
Vršno opterećenje	76 MW
Duljina mreže	6.170 km
Broj transformatorskih stanica	1.130
Instalirana snaga transformacije	567 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	72
Priključna snaga distribuiranih izvora	12.919 kW
Broj radnika	224

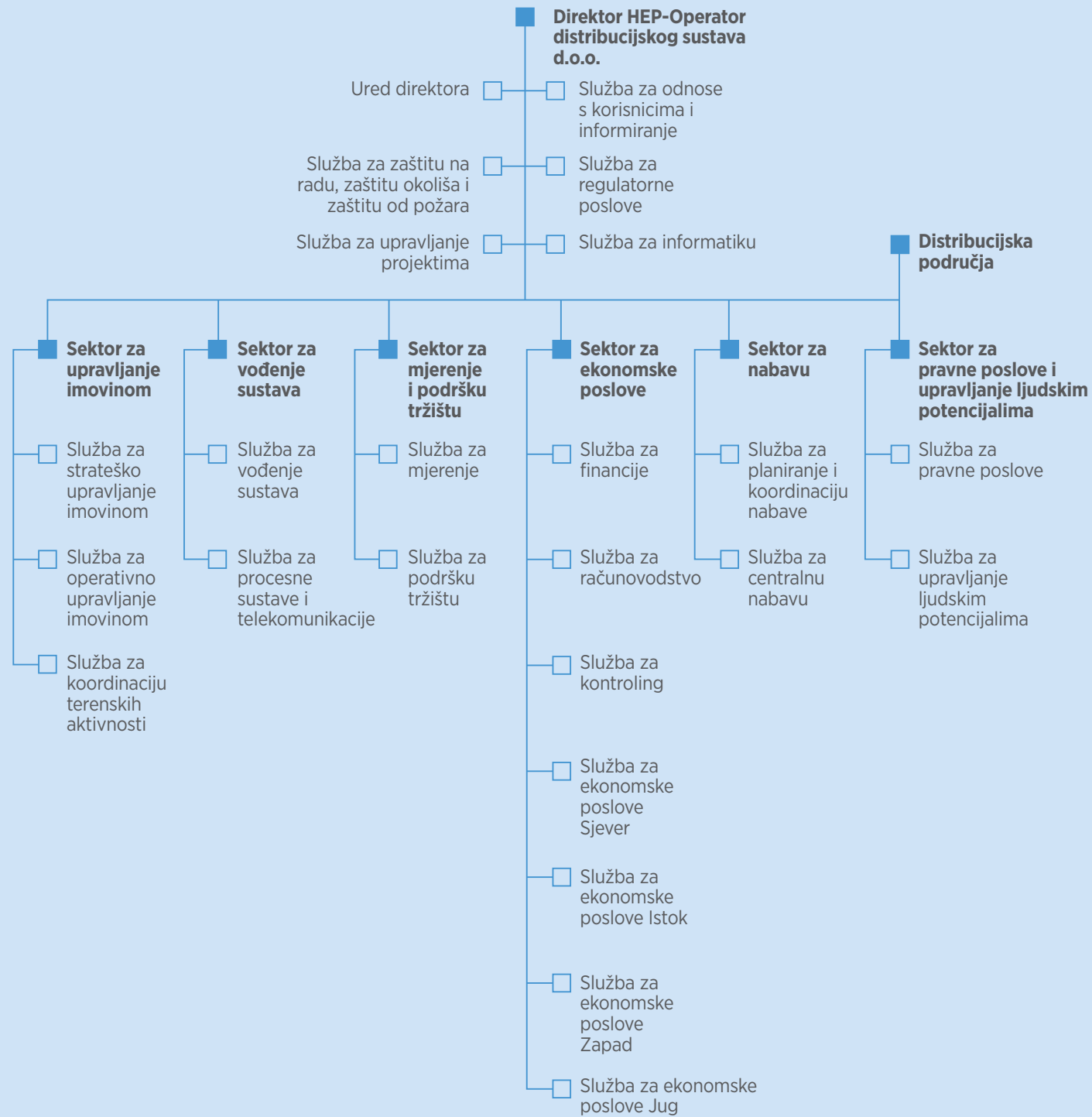
ELEKTROPRIMORJE RIJEKA

Broj obračunskih mjernih mjesta	224.611
Vršno opterećenje	302 MW
Duljina mreže	11.085 km
Broj transformatorskih stanica	2.023
Instalirana snaga transformacije	2.105 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	600
Priključna snaga distribuiranih izvora	34.673 kW
Broj radnika	425

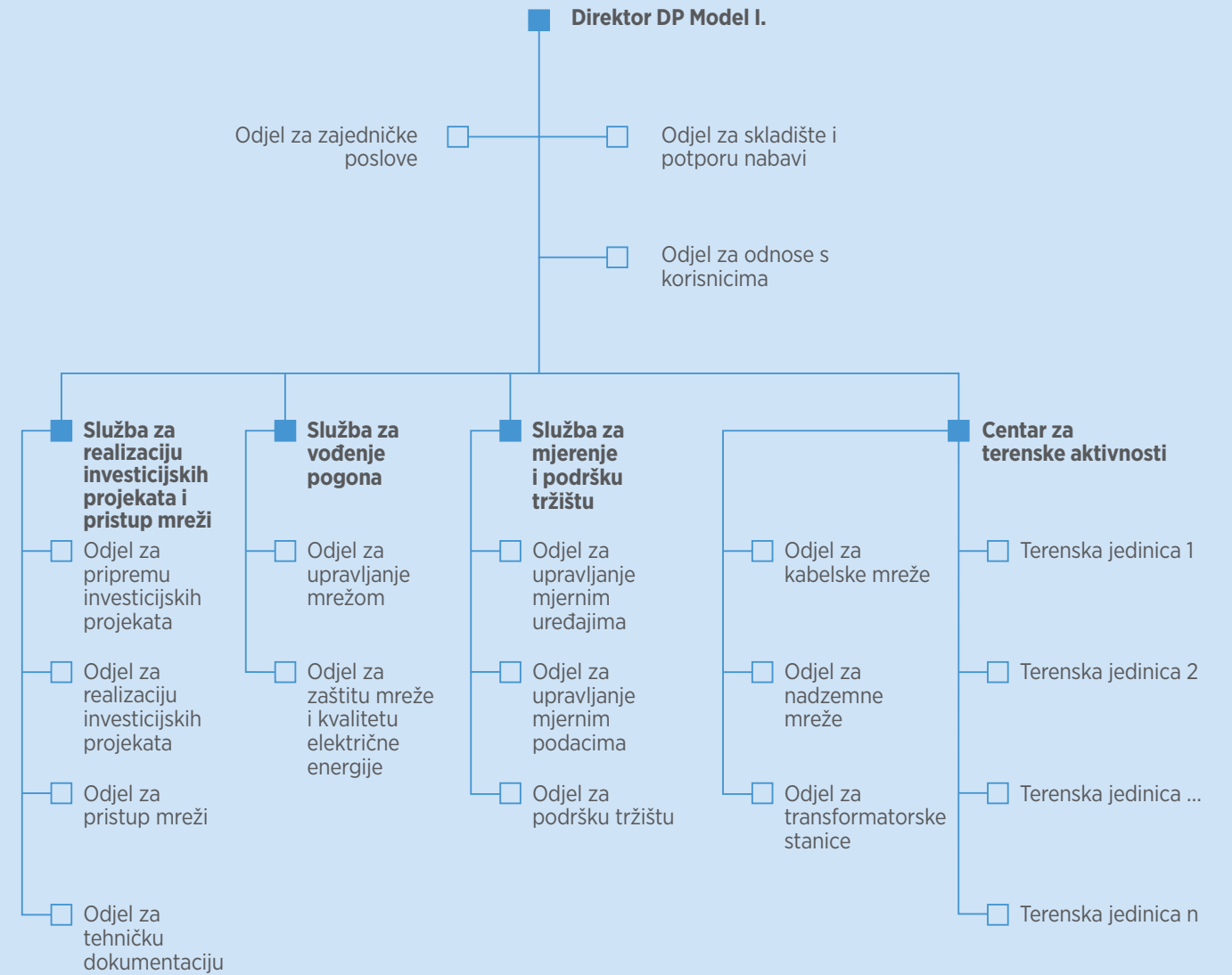
ELEKTROJUG DUBROVNIK

Broj obračunskih mjernih mjesta	57.794
Vršno opterećenje	110 MW
Duljina mreže	3.847 km
Broj transformatorskih stanica	575
Instalirana snaga transformacije	783 MVA
Broj priključenih distribuiranih izvora	91
Priključna snaga distribuiranih izvora	2.847 kW
Broj radnika	188

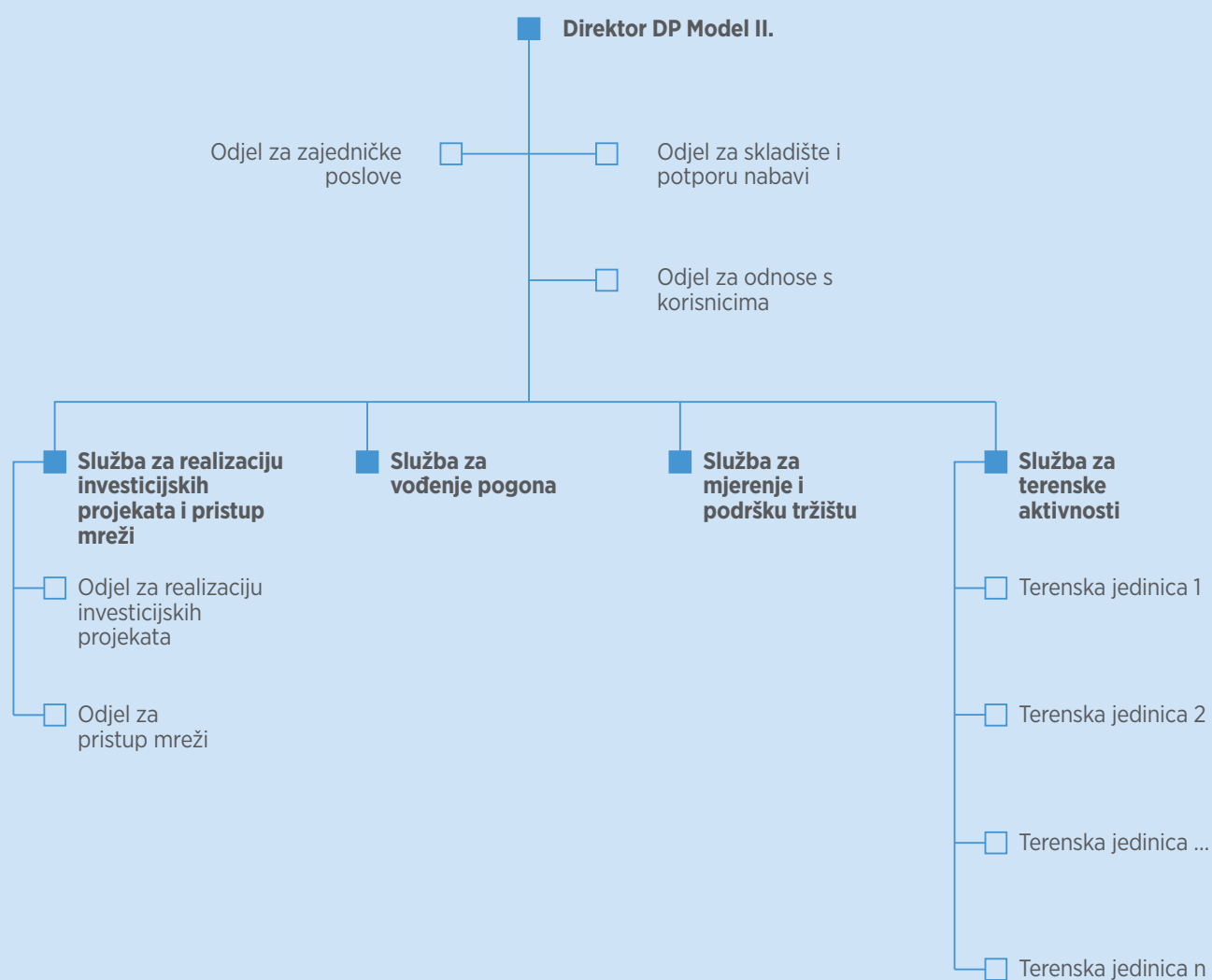
ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA DISTRIBUCIJSKOG PODRUČJA MODEL I.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA DISTRIBUCIJSKOG PODRUČJA MODEL II.

2.4 ZAKONODAVNI OKVIR

HEP ODS, kao ključni sudionik na maloprodajnom tržištu električne energije u Republici Hrvatskoj, ima obvezu pravodobne prilagodbe novom regulatornom okviru, uključujući daljnji razvoj distribucijske mreže te unaprjeđenje kvalitete usluga.

Zakon o tržištu električne energije (ZOTEE), koji je stupio na snagu krajem listopada 2021. godine, prenosi sve odrednice Direktive (EU) 2019/944 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU. Nakon stupanja na snagu donosi se niz podzakonskih akata. Drugi važan zakon u provedbi zelene tranzicije je i Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji koji je donesen u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora.

U idućem razdoblju odnosi sa sudionicima na tržištu električne energije postajat će sve složeniji i zahtjevniji te će imati izravan ili neizravan utjecaj na sva poslovna područja. HEP ODS očekuje jedno od najzahtjevnijih razdoblja, odnosno obveza ubrzane prilagodbe poslovanja, na tehnološkoj i na organizacijskoj te kadrovskoj razini. Posebnu pozornost trebat će posvetiti definiranju i uspostavi međusobnih odnosa s novim subjektima (agregatori, aktivni kupci, energetske zajednice građana, operatori punionica električnih vozila, operatori skladišta električne energije i operatori zatvorenih distribucijskih sustava) te pravodobnom usklađenju IT sustava.

Pred HEP ODS-om izazovno je i interaktivno razdoblje odgovora na novonastale promjene i osiguranje njegovog potencijala u energetskej tranziciji.

KLJUČNI PROPISI

Djelatnost HEP ODS-a regulirana je u skladu s ključnim zakonskim, podzakonskim i internim aktima:

- Zakonom o energiji
- Zakonom o tržištu električne energije
- Zakonom o regulaciji energetskej djelatnosti
- Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji
- Zakonom o energetskej učinkovitosti
- Zakonom o kibernetičkej sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga,
- Općom uredbom EU o zaštiti osobnih podataka
- Metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije
- Odlukom o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije
- Pravilnikom o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom
- Pravilnikom o uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom
- Pravilima o promjeni opskrbljivača i agregatora
- Uredbom o izdavanju energetskej suglasnosti i utvrđivanju uvjeta i rokova priključenja na elektroenergetsku mrežu
- Metodologijom za utvrđivanje naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu
- Pravilima organiziranja tržišta električne energije

- Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava
- Mrežnim pravilima distribucijskog sustava
- Pravilima o priključenju na distribucijsku mrežu
- Pravilima primjene nadomjesnih krivulja opterećenja
- Pravilima nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava.

Zakonski i podzakonski akti doneseni tijekom 2022. godine bitni za djelatnost distribucije električne energije:

- Zakon o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva ([Narodne novine, br. 120/16, 63/22](#))
- Uredba o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije ([Narodne novine, br. 104/22](#))
- Uredba o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava ([Narodne novine, br. 95/15, 31/22](#))
- Uredba o mjesečnom iznosu naknade za ugroženog kupca energenata, načinu sudjelovanja u podmirenju troškova energenata korisnika naknade i postupanju Hrvatskog zavoda za socijalni rad ([Narodne novine, br. 31/22](#))
- Pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom ([Narodne novine, br. 100/22](#))
- Pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora ([Narodne novine, br. 84/22](#))
- Pravilnik o uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom ([Narodne novine, br. 84/22](#))
- Pravilnik o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije ([Narodne novine, br. 98/21, 30/22, 96/23](#))
- Kriteriji za izdavanje suglasnosti za izgradnju i pogon izravnih vodova ([Narodne novine, br. 85/22](#))
- Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom ([Narodne novine, br. 20/22](#))
- Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije ([Narodne novine, br. 84/22](#))
- Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije ([Narodne novine, br. 84/22](#))
- Metodologija za utvrđivanje naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu ([Narodne novine, br. 84/22](#)).

2.5 REGULATORNI OKVIR

HEP ODS podliježe zakonima i propisima, tarifama i drugim regulatornim aspektima svojih aktivnosti u poslovanju. Uvođenje novih zakonskih i podzakonskih propisa ili izmjena postojećih utječe na poslovanje, godišnje rezultate i financijske pokazatelje poslovanja. Kontinuirano pratimo najvažnije regulatorne teme na tržištu električne energije te koordiniramo izradu i dostavu propisanih izvještaja regulatornoj agenciji.

NOVI PROPISI

Tijekom 2022. godine HEP ODS izradio je prijedlog novih Pravila o priključenju na distribucijsku mrežu, a sudjelovao je u izradi ili izmjeni niza energetske propisa i strateških dokumenata, od kojih se posebno izdvajaju:

- Pravilnik o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom
- Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije
- Metodologija za utvrđivanje naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu
- Pravila o promjeni opskrbljivača i agregatora
- Pravilnik o uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom.

2.6 IZVJEŠĆA ZA HERA-u

IZVJEŠĆE O PROVEDBI AKTIVNOSTI, ODGOVORNOSTI I DUŽNOSTI IZ ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

HEP ODS regulirani je energetska subjekt koji je tijekom 2022. godine obavljao energetska djelatnost distribucije električne energije u skladu s odgovornostima i dužnostima iz Zakona o tržištu električne energije. HEP ODS odgovoran je za pogon, održavanje, razvoj i izgradnju distribucijske mreže u Republici Hrvatskoj. HEP ODS organiziran je kroz 21 distribucijsko područje.

U skladu s uputama HERA-e, izrađeno je izvješće o provedbi svih svojih aktivnosti, odgovornosti i dužnosti iz Zakona o tržištu električne energije. U izvješću je u 25 poglavlja dan detaljan pregled pokazatelja poslovanja u vezi s:

- potrošnjom obračunskih mjernih mjesta krajnjih kupaca
- brojem mjernih mjesta i prodajom električne energije po opskrbljivačima
- ostvarenim investicijama
- podacima o vodovima i transformatorskim stanicama
- elektranama priključenima na distribucijsku mrežu
- radom povjerenstva za reklamaciju potrošača
- brojem obračunskih mjernih mjesta po tipu brojila i brojem ugrađenih brojila
- prihodima ostvarenima primjenom važećih tarifnih stavki
- brojem i potrošnjom obračunskih mjernih mjesta po kategorijama i tarifnim modelima po distribucijskim područjima
- brojem provedenih promjena opskrbljivača
- privremenim obustavama napajanja zbog neplaćanja
- brojem korisnika postrojenja za samoopskrbu.

Zaključno je dan poseban osvrt na poslovanje u 2022. godini te očekivanja za sljedeće razdoblje. Izvješće je dostavljeno HERA-i i objavljeno je na internetskim stranicama HEP ODS-a.

IZVJEŠĆE O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA NABAVE ENERGIJE ZA POKRIĆE GUBITAKA U DISTRIBUCIJSKOJ MREŽI

HEP ODS sustavno radi na unaprjeđenju svih procesa u vezi s planiranjem i nabavom električne energije za pokriće gubitaka, uključujući praćenje cijena na tržištu električne energije, radi pokretanja postupka nabave u najpovoljnijem trenutku.

Člankom 70. točkom 13. Zakona o tržištu električne energije, propisano je da je HEP ODS dužan do 30. rujna tekuće godine dostaviti Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji na suglasnost procjenu količine i ukupnog troška nabave električne energije za pokrivanje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži za sljedeću godinu koja sadrži podatke i informacije o:

- procijenjenoj količini gubitaka električne energije i načinu njezina određivanja
- nabavljenim količinama te načinu, dinamici, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave zajedno sa sklopljenim ugovorima
- planiranim količinama te načinu, dinamici, jediničnim cijenama i ostalim pripadajućim troškovima nabave
- načinu određivanja planirane jedinične cijene
- ukupnom planiranom trošku za pokrivanje gubitaka električne energije.

U skladu s navedenim, planirani gubici za 2022. godinu iznosili su 1.310 GWh, dok ostvareni gubici iznose 1.199 GWh. U 2022. godini, u skladu s Pravilnikom o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, sva kućanstva s polugodišnjim obračunskim razdobljem u Republici Hrvatskoj prešla su na nejednake mjesečne potrošnje, odnosno mjesečne novčane obveze. Napuštanjem obveze jednakih predviđenih mjesečnih potrošnji olakšava se određivanje koeficijenta gubitaka u primjeni nadomjesnih krivulja opterećenja. Ukupan trošak nabave energije za pokriće gubitaka u 2022. godini iznosio je 849,4 mil. kuna. Imajući u vidu sve navedeno, a osobito činjenicu da je došlo do znanog povećanja cijena na tržištu električne energije, HEP ODS ostvario je znatne financijske uštede od oko 1,76 milijarde kuna.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI AKTIVNOSTI IZ ČLANKA 73. STAVKA 1. ZAKONA O TRŽIŠTU ELEKTRIČNE ENERGIJE

Energetska djelatnost distribucije električne energije obavlja se kao javna usluga, koja mora biti dostupna u svako vrijeme svim kupcima i energetskim subjektima po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa i korištenja uslugom, uvažavajući sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge, zaštitu okoliša, učinkovitost korištenja energijom i zaštitu klime, a koja se obavlja prema načelima javnosti rada i nadzora tijela određenih propisima.

HEP ODS dužan je postupati na razvidan, objektivan i nepristran način prema svim sudionicima na tržištu električne energije i korisnicima mreže.

Izrađeno je Izvješće za 2022. godinu o provedbi svojih aktivnosti iz članka 73. stavka 1. ZoTEE u skladu s načelima razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti.

IZVJEŠĆE O PRAĆENJU PROGRAMA USKLAĐENOSTI

HEP ODS donio je Program usklađenosti HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o. u skladu s odredbama Zakona o tržištu električne energije. Odlukom direktora Društva imenovano je Povjerenstvo za praćenje Programa usklađenosti HEP ODS-a.

Programom se utvrđuju mjere kojima se isključuje mogućnost pristranog vladanja u radu Društva i odgovarajuće praćenje njegova poštivanja. Također, Programom su utvrđene posebne obveze radnika Društva i Povjerenstva.

Društvo je dužno osigurati nepristran odnos prema svim sudionicima na tržištu električne energije, a osobito je dužno osigurati nepristranost prema povezanim subjektima unutar vertikalno integriranog subjekta, u skladu s važećim propisima. U organizacijskom smislu, u odnosu na HEP d.d. kao vladajuće društvo, HEP ODS ovisno je društvo, koje je u pogledu svojeg pravnog oblika, organizacije i ustroja neovisno od HEP-a d.d., te od drugih ovisnih društava unutar HEP grupe.

Izrađeno je Izvješće o praćenju programa usklađenosti HEP ODS-a za 2022. godinu. Izvješće je dostavljeno HERA-i i objavljeno je na internetskim stranicama HEP ODS-a.

U Izvješću je ocijenjeno da je Društvo u 2022. godini postupalo u skladu s Programom usklađenosti.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O SIGURNOSTI OPSKRBE U DISTRIBUCIJSKOM SUSTAVU

Na temelju odredbi Zakona o tržištu električne energije, obveza je HEP ODS-a objaviti Godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u distribucijskom sustavu.

Izvješće za 2022. godinu sadrži:

- opis osnovnih značajki distribucijskoga elektroenergetskog sustava
- osiguravanje potrebnih količina energije
- pregled proizvodnje elektrana priključenih na distribucijsku mrežu
- fleksibilnost korisnika distribucijske mreže i pružanje pomoćnih usluga sustavu
- opis gubitaka električne energije u distribucijskom sustavu
- ostvarene pokazatelje pouzdanosti napajanja u distribucijskoj mreži
- podatke o većim prekidima u isporuci električne energije
- mjere za sigurnost opskrbe
- osvrt na sigurnost opskrbe u budućem razdoblju.

Zaključno je navedeno da HEP ODS kontinuirano prati ključne pokazatelje pouzdanosti napajanja u distribucijskom sustavu (KPI) radi praćenja i poboljšanja svoje uspješnosti u povećavanju pouzdanosti napajanja u distribucijskom sustavu. HEP ODS poduzima aktivnosti radi izrade Pravila o nefrekvencijskim pomoćnim uslugama za distribucijski sustav i Pravila o upravljanju zagušenjima u distribucijskom sustavu te priprema za izmjene i dopune Mrežnih pravila distribucijskog sustava u dijelu koji se odnosi na tehničke uvjete pružanja nefrekvencijskih pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti, radi stvaranja potrebnih preduvjeta za primjenu fleksibilnosti u distribucijskom sustavu. HEP ODS izravno surađuje s HOPS-om na izradi i unaprjeđenju Plana pripravnosti na rizike u sektoru električne energije, pri čemu preuzima svoj dio obveza i odgovornosti za očuvanje normalnog pogona i integriteta nacionalnog i europskog elektroenergetskog sustava.

Godišnje izvješće o sigurnosti opskrbe u distribucijskom sustavu za 2022. godinu dostavljeno je HERA-i i objavljeno je na internetskim stranicama HEP ODS-a.

IZVJEŠĆE U VEZI S UVJETIMA KVALITETE OPSKRBE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

HERA je 2022. godine donijela Pravilnik o uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom, u vezi s kvalitetom opskrbe u područjima kvalitete usluga, pouzdanosti napajanja i kvalitete napona, kojima se uređuju:

- pokazatelji kvalitete opskrbe električnom energijom
- način mjerenja, prikupljanja i objavljivanja pokazatelja kvalitete opskrbe električnom energijom
- iznimni događaji u pogledu kvalitete opskrbe električnom energijom
- opći, minimalni i zajamčeni standardi kvalitete opskrbe električnom energijom
- način regulacije kvalitete opskrbe električnom energijom u ovisnosti o odabranoj metodi regulacije tarifa
- financijska kompenzacija (u daljnjem tekstu: novčana naknada) na temelju zajamčenih standarda kvalitete opskrbe električnom energijom

- način, dinamika i opseg izvještavanja te dostavljanja podataka Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji (u daljnjem tekstu: Agencija) o kvaliteti opskrbe električnom energijom
- sadržaj godišnjeg izvještaja operatora prijenosnog sustava o kvaliteti opskrbe električnom energijom
- sadržaj godišnjeg izvještaja operatora distribucijskog sustava o kvaliteti opskrbe električnom energijom
- sadržaj godišnjeg izvještaja opskrbljivača o kvaliteti usluga.

Uvjetima kvalitete propisana je obveza operatoru distribucijskog sustava da vodi elektroničku evidenciju u koju se upisuju i pohranjuju svi podaci i dokumenti o kvaliteti usluga potrebni za izračun i provjeru pokazatelja kvalitete usluga te podaci o prigovorima na kvalitetu usluga, zahtjevima za isplatu novčanih naknada te isplaćenim novčanim naknadama zbog nepostizanja razine zajamčenih standarda kvalitete usluga. Pokazatelji kvalitete usluga računaju se na temelju podataka iz elektroničke evidencije.

Društvo je dužno jednom godišnje, do 30. travnja tekuće kalendarske godine, na svojim internetskim stranicama objaviti izvještaj o kvaliteti opskrbe električnom energijom za prethodnu kalendarsku godinu.

Izrađeno je Izvješće u vezi s uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom za 2022. godinu i objavljeno je na internetskim stranicama HEP ODS-a. U Izvješću su maksimalno obuhvaćeni raspoloživi podaci, u skladu s važećim Uvjetima kvalitete. Na temelju stečenih iskustava, Društvo će nastaviti sa sustavnim vođenjem i unaprjeđenjem elektroničke evidencije, odnosno unaprjeđivati postojeću informatičku podršku te poduzimati potrebne operativne i organizacijske mjere radi osiguranja maksimalne vjerodostojnosti podataka te unaprjeđenja kvalitete opskrbe električnom energijom.

IZVJEŠTAJ O OSTVARENJU PLANA INVESTICIJA HEP ODS-a

U skladu s Metodologijom za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije, HEP ODS izradio je i dostavio HERA-i Izvještaj o ostvarenju Plana investicija HEP ODS-a za 2022. godinu.

Izvještaj sadrži:

- izvore financiranja u Planu investicija
- ostvarenje Plana investicija po aktivnostima
- izvješće o stanju izvršenja najvažnijih projekata.

OČITOVANJE O PROVEDBI DUŽNOSTI PROPISANIH ZAKONOM O ENERGETSKOJ UČINKOVITOSTI

U skladu sa Zakonom o energetskej učinkovitosti, HEP ODS provodi svoje dužnosti u vezi sa sustavnim gospodarenjem energijom i energetskej učinkovitost. Očuvanje i zaštita okoliša i prirode te učinkovito gospodarenje energijom dio je poslovne strategije HEP ODS-a koji se opredijelio za uspostavu, primjenu i trajno poboljšavanje sustava upravljanja okolišem i energijom prema zahtjevima međunarodnih normi ISO 14001 i ISO 50001. HEP ODS, svjestan svojih utjecaja na okoliš i s obzirom na uvedene sustave upravljanja okolišem i energijom, donio je i Politiku upravljanja okolišem i energijom.

Izrađeno je Očitovanje o provedbi dužnosti propisanih člancima 15., 17., 18. i 22. Zakona o energetskej učinkovitosti koje je dostavljeno HERA-i.

2.7 FINANCIJSKI POKAZATELJI

Poslovanje u 2022. godini velikim dijelom obilježile su promjene na tržištu roba, radova i usluga, izrazita geopolitička neizvjesnost te posljedično izražena inflatorna kretanja. Visoka volatilnost cijena energenata predstavljala je dodatni izazov u poslovanju i u konačnici utjecala je na znatan rast rashoda i smanjenje dobiti u odnosu na 2021. godinu.

Tijekom 2022. godine zabilježen je nastavak rasta gospodarskih aktivnosti, ali se ukupna potrošnja električne energije zadržala na razini 2021. godine. Ostvareni prihod od naknade za korištenje distribucijske mreže ipak je povećan za 4,7% u odnosu na 2021. godinu, zbog povećanja cijena tarifnih stavki za distribuciju električne energije Odlukom HERA-e od 1. travnja 2022. godine.

Vlada Republike Hrvatske početkom godine pripremila je paket mjera za ublažavanje rasta cijena zbog poskupljenja energenata, čija je primjena započela 1. travnja 2022. godine. Zbog nastavka i produbljivanja globalnih poremećaja na svjetskom tržištu, Vlada je najesen donijela novi paket mjera s ciljem da dodatno zaštiti standard građana, osigura funkcioniranje javnih ustanova i zadrži visoki rast gospodarstva. Uredbom o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije utvrđene su posebne mjere za trgovinu električnom energijom te način i uvjeti formiranja cijena za određene kategorije kupaca električne energije. Provođenje Uredbe predstavljalo je dodatan izazov u organizaciji rada različitih poslovnih područja i izravno utjecalo na visinu prihoda HEP ODS-a.

Aktivnosti na poslovnom području razvoja distribucijske mreže obilježio je porast gospodarskih aktivnosti, što je rezultiralo visokom razinom uplata naknada za priključenje novih korisnika mreže i povećanje priključne snage te ulaganja u obnovu elektroenergetske distribucijske mreže nakon potresa.

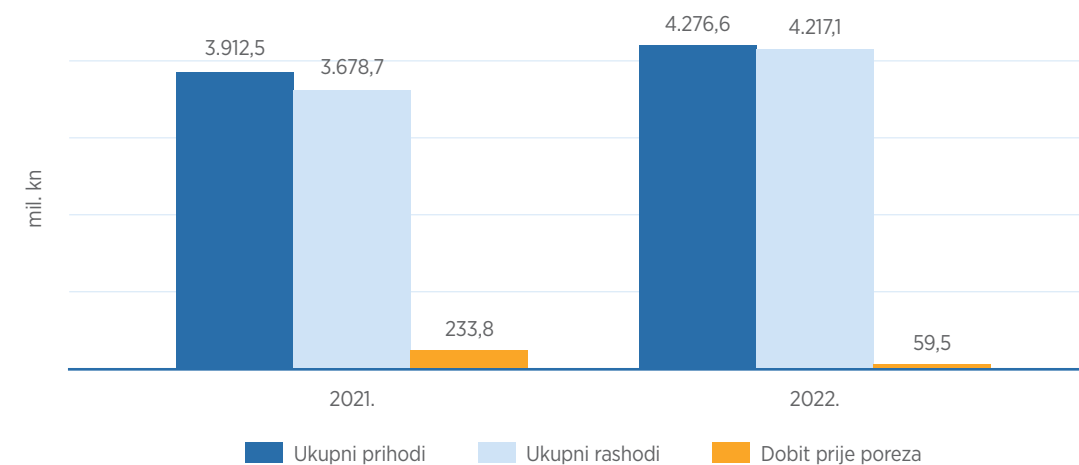
POSLOVNI REZULTAT

Ukupni prihodi HEP ODS-a u 2022. godini iznose 4.276,6 milijuna kuna. Povećani su za 364,1 milijuna kuna, odnosno 9,3% u odnosu na 2021. godinu. Ukupni rashodi iznose 4.217,1 milijuna kuna i veći su za 538,4 milijuna kuna, odnosno 14,6%. Brži rast ukupnih rashoda u odnosu na prihode doveo je do smanjenja ostvarene dobiti prije poreza te ona iznosi 59,5 milijuna kuna.

TEMELJNI POKAZATELJI POSLOVANJA

Opis	Jedinica mjere	2021.	2022.	% 22./21.
Ukupni prihodi	mil. kn	3.912,5	4.276,6	9,3%
Ukupni rashodi	mil. kn	3.678,7	4.217,1	14,6%
Dobit/gubitak prije poreza	mil. kn	233,8	59,5	-74,6%
Distribucija električne energije	GWh	15.609	15.617	0,1%
Broj obračunskih mjernih mjesta		2.484.575	2.514.048	1,2%
Potraživanja od korisnika mreže	mil. kn	217,3	170,1	-21,7%
Obveze prema dobavljačima	mil. kn	473,7	634,7	34,0%
Zalihe	mil. kn	495,9	596,2	20,2%
Broj radnika		6.898	6.879	-0,3%
Investicije	mil. kn	1.072,5	1.139,1	6,2%

REZULTAT POSLOVANJA

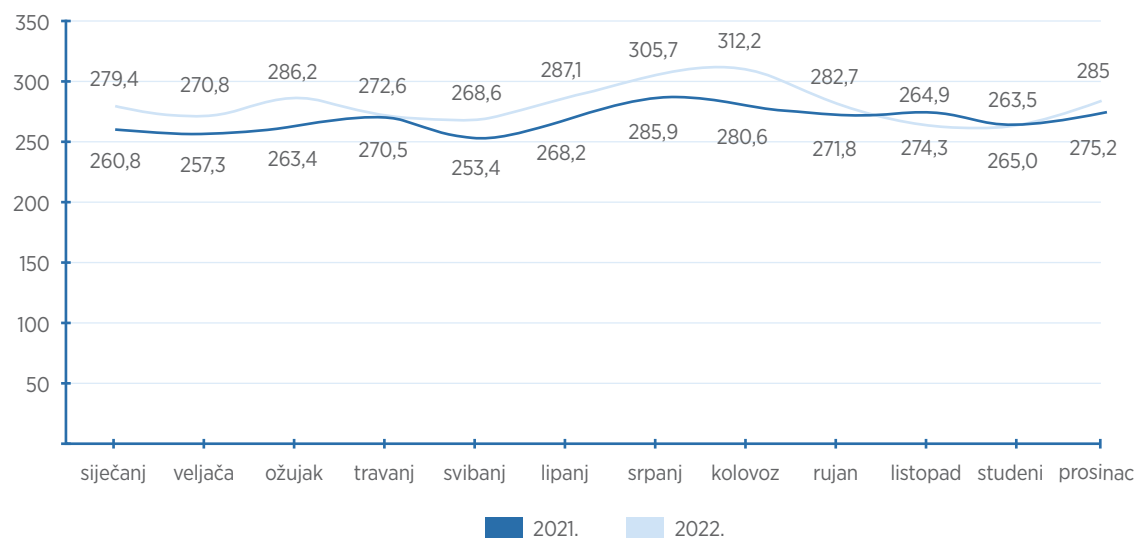

Osnovni razlog znatnog smanjenja ostvarene dobiti za 74,6% u odnosu na 2021. godinu, unatoč povećanju ostvarenih prihoda znatan je rast rashoda, posebno rast troškova električne energije za pokriće gubitaka.

PRIHODI

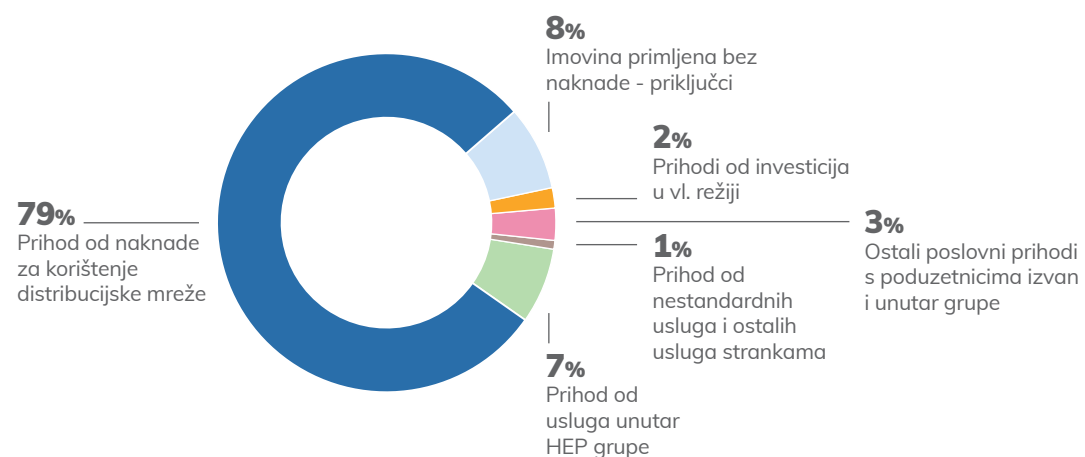
Najvažniji prihod HEP ODS-a prihod je od naknade za korištenje distribucijske mreže. Navedeni prihod ostvaren je u iznosu od 3.378,7 milijuna kuna i za 152,2 milijuna kuna veći je u odnosu na 2021. godinu, ponajprije zbog povećanja cijena tarifnih stavki za distribuciju električne energije od 1. travnja 2022. godine prema Odluci Hrvatske energetske regulatorne agencije HERA-e. Prihod od naknade za korištenje distribucijske mreže prema kategoriji kupaca dijeli se na kupce poduzetništva, koji čine 50,3% prihoda i na kupce kategorije kućanstva, na koje se odnosi 49,7% prihoda.

PRIHOD OD NAKNADE ZA KORIŠTENJE DISTRIBUCIJSKE MREŽE (u milijunima kuna)

Prihod od naknade za priključenje, kao drugi najvažniji prihod HEP ODS-a povećan je za 2,7% u odnosu na 2021. godinu i iznosi 334,4 milijuna kuna.

UDIO PRIHODA PO SEGMENTIMA U UKUPNOM PRIHODU

RASHODI

Ukupni rashodi iznose 4.217,1 milijuna kuna i povećani su u odnosu na 2021. godinu za 538,4 milijuna kuna, odnosno 14,6%.

Od financijski znatnih troškova u ukupnim troškovima HEP ODS-a, ističu se troškovi električne energije za pokriće gubitaka. Naturalni gubici smanjili su se za 1,1%, ali je njihova financijska vrijednost veća za 192 milijuna kuna ili 29,2% u odnosu na 2021. godinu. Na povećanje troškova gubitaka posebno je utjecao Ugovor za isporuku preostale električne energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži te izrazita volatilitnost cijena električne energije na tržištu. Jedinična mjesečna cijena za preostalu električnu energiju utvrđuje se kao zbroj jedinične nuđene (fiksne) cijene i dijela jedinične mjesečne cijene u drugom obračunu odstupanja, koja od lipnja 2021. godine stalno i znatno raste.

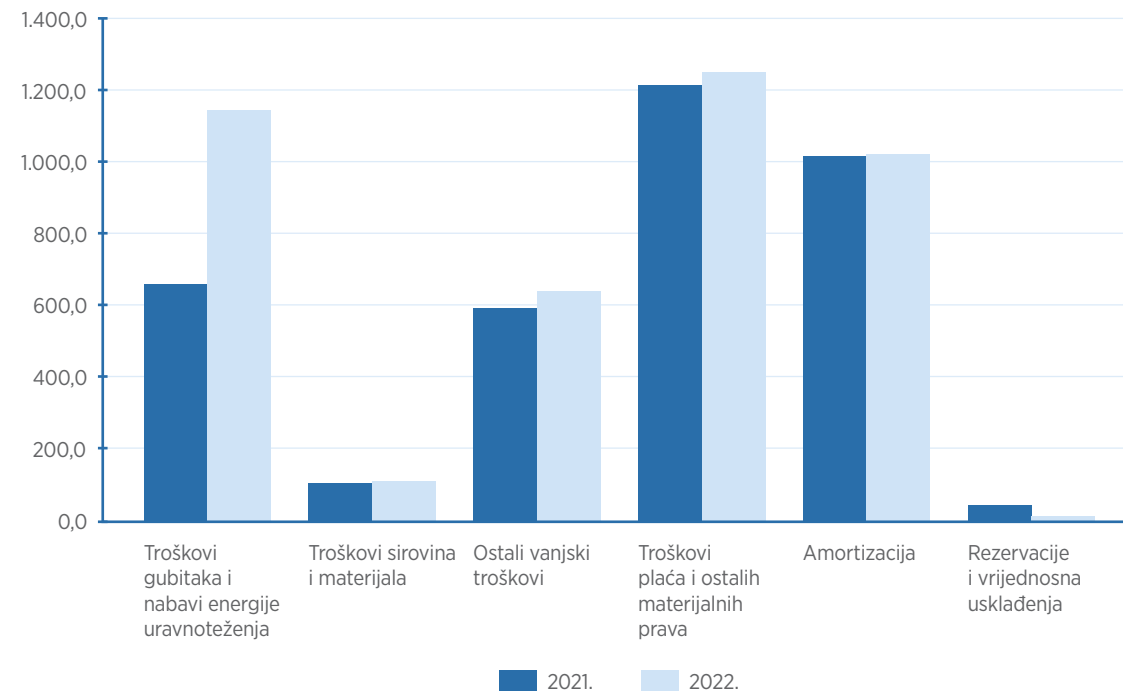
U odnosu na prethodnu godinu troškovi osoblja, uključujući materijalna prava radnika, veći su za 35,8 milijuna kuna na temelju odredbi Kolektivnog ugovora za Hrvatsku elektroprivredu.

Od važnijih rashoda, u odnosu na 2021. godinu smanjena su vrijednosna usklađenja i rezerviranja za 32,4 milijuna kuna, što uključuje rezerviranja prema računovodstvenim politikama za jubilarne nagrade, otpremnine i sudske sporove te vrijednosna usklađenja potraživanja od kupaca prema računovodstvenim politikama HEP grupe.

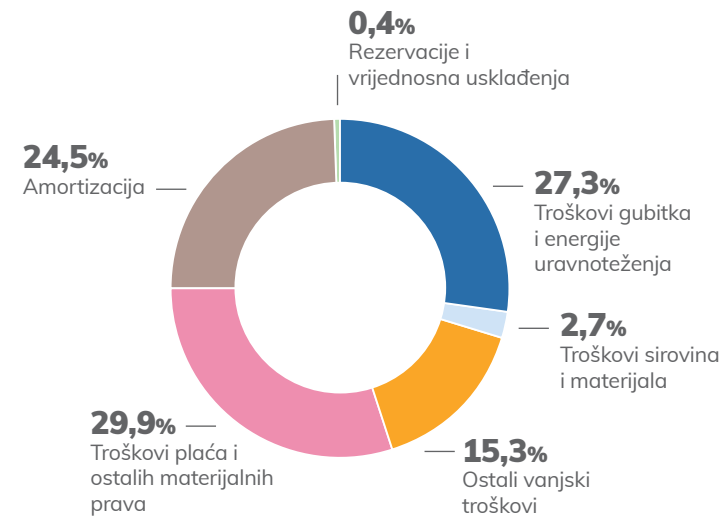
HEP d.d., kao vladajuće društvo, u skladu s Ugovorom o međusobnim odnosima s HEP ODS-om, vodi financijsku politiku za HEP ODS te provodi strategiju zaduživanja. Financijski rashodi smanjeni su za 5,4 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu i iznose 35,1 milijuna kuna. U 2022. godini nije bilo potrebe za novim zaduživanjem.

Na temelju zaključaka Vlade Republike Hrvatske, HEP ODS otpisao je potraživanja naknade za korištenje mreže distribucije na potresom pogođenim područjima Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke županije, što je evidentirano kao izvanredan rashod od 14,3 milijuna kuna.

USPOREDBA POSLOVNIH RASHODA

UDIO RASHODA U UKUPNIM RASHODIMA PO SEGMENTIMA (u milijunima kuna)

IZVJEŠĆE O DOBITI DRUŠTVA

	2021. godina	2022. godina
	mil. kn	mil. kn
POSLOVNI PRIHODI		
Prihodi od prodaje	3.256,3	3.415,3
Prihodi od prodaje – povezana društva	179,4	329,2
Ostali prihodi iz poslovanja – povezana društva	1,1	1,5
Ostali prihodi iz poslovanja	472,0	530,4
Ukupni poslovni prihodi	3.908,8	4.276,4
POSLOVNI RASHODI		
Troškovi gubitaka na mreži i nabave energije uravnoteženja	657,7	1.141,0
Troškovi usluga	268,5	303,3
Troškovi zaposlenika	1.065,3	1.074,0
Troškovi amortizacije	1.016,9	1.022,7
Administrativni troškovi – povezana društva	181,3	190,3
Ostali poslovni troškovi	448,5	450,6
Ukupni poslovni rashodi	3.638,2	4.181,9
Dobit iz poslovanja	270,6	94,4
Financijski prihodi	3,7	0,2
Financijski rashodi	40,5	35,2
Neto financijski gubitak	-36,8	-35,0
Dobit prije poreza	233,8	59,5
Porez na dobit	41,2	10,2
Dobit tekuće godine	192,6	49,3

FINANCIJSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

Bilanca skraćena verzija	31. prosinca 2021.		31. prosinca 2022.		22./21. (%)
	mil. kn	udio	mil. kn	udio	
Dugotrajna imovina	15.238,2	84%	15.552,2	82%	1,5%
Kratkotrajna imovina	2.939,3	16%	3.472,8	18%	18,2%
Ukupna imovina	18.267,4	100%	19.025,1	100%	4,1%
Kapital i rezerve	2.015,6	11%	1.872,2	10%	-7,1%
Dugoročna rezerviranja	495,0	3%	477,3	3%	-3,6%
Dugoročne obveze i odgođeni prihod	12.333,1	68%	12.454,9	65%	1,0%
Kratkoročne obveze	3.423,8	19%	4.220,6	22%	23,3%
Ukupno obveze i kapital	18.267,4	100%	19.025,1	100%	4,1%

IMOVINA

Ukupna imovina na dan 31. prosinca 2022. godine iznosila je 19.025,1 milijuna kuna i povećana je za 757,7 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu. Dugotrajna imovina čini 82% vrijednosti imovine. Vrijednost kratkotrajne imovine iznosi 3.472,8 milijuna kuna i povećana je za 533,5 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu. Na povećanje kratkotrajne imovine, najvećim je dijelom utjecalo povećanje novčanih ekvivalenata od 382 milijuna kuna, povećanje vrijednosti zaliha od 100,3 milijuna kuna te povećanje kratkoročnih potraživanja od poduzetnika unutar HEP grupe od 70 milijuna kuna.

KAPITAL I OBVEZE

Kapital HEP ODS-a na kraju 2022. godine u iznosu od 1.872,2 milijuna kuna čine:

- upisani kapital u iznosu od 699,4 milijuna kuna
- udio u povezanoj tvrtki HEP Telekomunikacije d.o.o. od 15,9 milijuna kuna
- kapitalne rezerve po osnovi prenošenja prava vlasništva nad građevinama i opremom preuzetima od Hrvatskih autocesta d.o.o. u iznosu od 1.086,7 milijuna kuna
- revalorizacijske rezerve po osnovi revalorizacije dugotrajne imovine u iznosu od 20,9 milijuna kuna
- ostvarena dobit tekuće godine (nakon oporezivanja) u iznosu od 49,3 milijuna kuna.

Dugoročna rezerviranja iznose 477,3 milijuna kuna i smanjena su za 17,7 milijuna kuna zbog smanjenja rezerviranja za otpremnine, u skladu s računovodstvenim politikama.

Dugoročne obveze, uključujući i odgođeni prihod, iznose 12.454,9 milijuna kuna i čine 65% u ukupnim obvezama i kapitalu HEP ODS-a. Dugoročne obveze uključuju, najvećim dijelom, obveze prema HEP-u d.d. na temelju financijskog najma nekretnina, postrojenja i opreme. Dugoročne obveze za najam smanjene su za 95,6 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu kao rezultat promjena dugotrajne imovine – nekretnina, postrojenja i opreme.

Kratkoročne obveze iznose 4.220,6 milijuna kuna. Najveći dio kratkoročnih obveza u iznosu od 2.547 milijuna kuna čine:

- obveze prema povezanim poduzetnicima, koje se temelje na Ugovoru o međusobnim odnosima
- obveze koje proizlaze iz Ugovora o kupoprodaji električne energije za pokriće gubitaka, sklopljenog između HEP-a d.d. i HEP ODS-a
- obveze prema zakonima i propisima koji uređuju energetski sektor: Zakonu o tržištu električne energije, Pravilima organiziranja tržišta električne energije, Metodologiji za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja i Pravilima o uravnoteženju elektroenergetskog sustava koje je donio HOPS d.o.o.

Ostale kratkoročne obveze prema HEP-u d.d. odnose se na obveze HEP ODS-a nastale najvećim dijelom na temelju kupovine materijala, postrojenja i opreme za investicije koje financira HEP d.d. Nakon završetka izgradnje, izgrađena imovina se, na temelju Ugovora o zakupu, prenosi HEP ODS-u kao financijski najam. Povećanje kratkoročnih obveza prema povezanim poduzetnicima od 181,8 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu, povezano je s istovremenim povećanjem potraživanja od poduzetnika unutar HEP grupe.

Kratkoročne obveze po predujmovima najvećim dijelom uključuju obveze po naknadama za priključenje.

Odgođeni prihod iznosi 5.201,6 milijuna kuna i povećan je za 214,6 milijuna kuna u odnosu na 2021. godinu, a većinom se odnosi na prihod od imovine financirane iz naknade za priključenje. Prihod od naknade za priključenje na mrežu distribucije sustavno se raspoređuje kroz razdoblje korisnog vijeka upotrebe imovine priključka, a naknada primljena od kupaca za priključenje na mrežu distribucije evidentira se kao odgođeni prihod i priznaje se kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom priključka na koji se odnosi.

2.8 IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA

Vlasniku društva HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja.

MIŠLJENJE

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 („Društvo“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2022., koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2022., Izvještaj o dobiti ili gubitku, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji fer prezentiraju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2022., njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenima od strane Europske unije (MSFI).

OSNOVA ZA MIŠLJENJE

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) (IESBA Kodeks), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

KLJUČNA REVIZIJSKA PITANJA

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima.

Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Utvdili smo da je niže navedeno pitanje ključno revizijsko pitanje koje treba objaviti u našem Izvješću neovisnih revizora.

KLJUČNO REVIZIJSKO PITANJE

Vrednovanje imovine u pripremi i predujmova

Društvo je u godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2022. godine iskazalo imovinu u pripremi u iznosu od 1.225.130 tisuća kuna.

Jedna od osnovnih zadaća Društva je održavanje, razvoj i izgradnja distribucijske mreže radi pouzdane i dostatne opskrbe korisnika. Investicije u distribucijsku mrežu temelje se na desetogodišnjem planu razvoja. Radi se o višegodišnjim, tehnički kompleksnim projektima velike financijske vrijednosti čiji završetak u planiranim vremenskim i financijskim okvirima između ostalog ovisi i o usuglašavanju sa društvom HEP d.d. i društvom Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Zagreb u pogledu dinamike izgradnje i financiranja. Ovo također utječe i na kompleksnost aktiviranja investicije i početak obračuna amortizacije.

Ovo područje smatramo ključnim revizijskim pitanjem s obzirom na značajnost investicija u financijskim izvještajima Društva.

Vidjeti bilješke 2., 3. i 15. u godišnjim financijskim izvještajima.

Priznavanje poslovnih prihoda

U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti poslovni prihodi iskazani su iznosu od 4.276.357 tisuća kuna.

Poslovni prihod se najvećim dijelom ostvaruje temeljem naknade za korištenje mreže distribucije i naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu.

Prihod se sastoji od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu i izvršene usluge tijekom redovnog poslovanja. Društvo priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti, kada Društvo ima buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za djelatnost Društva.

Prihod je podložan značajnom riziku zbog složenosti sustava za evidentiranje, identifikaciju i priznavanje prihoda.

Povezane objave u pripadajućim godišnjim financijskim izvještajima:

Vidjeti bilješke 2., 5. i 6. u godišnjim financijskim izvještajima.

KAKO SMO ADRESIRALI KLJUČNO REVIZIJSKO PITANJE

Naše revizijske procedure uključivale su, između ostalog:

- Analizirali smo zapisnike Uprave i Nadzornog odbora vezano uz informacije koje se odnose na planove investicija i odluke o investicijskim projektima;
- Procjenu usklađenosti politike priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme s relevantnim standardima financijskog izvještavanja;
- Pregled investicijskih projekata po odabranom uzorku uvidom u ugovore, ulazne račune i zapisnike o isporukama;
- Analizirali objašnjenja stručnih sektora o trenutnom statusu i predviđenom završetku investicijskih projekata u tijeku
- Provjerili smo zahtijevane objave vezane za nekretnine, postrojenje i opreme u financijskim izvještajima kako bi utvrdili da su točne i potpune

Naše revizijske procedure uključivale su:

- Ispitivanje dizajna, implementacije te učinkovitosti unutarnjih kontrola vezano uz ciklus priznavanja prihoda te ocijenili kontrole u IT sustavima koji podržavaju knjiženje prihoda;
- Procjenu politike za priznavanje prihoda, uključujući i razmatranje je li politika u skladu sa računovodstvenim standardom za prihode;
- Testirali smo knjiženja na kontima prihoda s ciljem prepoznavanja neuobičajenih ili nepravilnih stavaka;
- Na odabranom uzorku proveli testove detalja, kako bi se uvjerali u točnost obračuna prihoda i ispravnost njihovog priznavanja u obračunskom razdoblju;
- Razmotrili smo sigurnost i konzistentnost prijenosa financijskih informacija u poslovne knjige te smo proveli testove kontrola na razini poslovnih prihoda;
- Provjerili smo prema uzorku pravilnost iskazivanja prihoda po pripadajućim razdobljima;
- Usporedbu dobivenih eksternih potvrda iznosa otvorenih potraživanja od kupaca na datum izvještavanja i stanja prikazanih u poslovnim knjigama Društva na isti datum;
- Provjerili smo usklađenost politike priznavanja prihoda s MSFI i pregledali vezane bilješke te ocijenili prikladnost objava vezano uz prihode.

OSTALA PITANJA

Godišnje financijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine revidirao je drugi revizor koji je izrazio nemodificirano mišljenje o tim godišnjim financijskim izvještajima 21. travnja 2022. godine.

OSTALE INFORMACIJE U GODIŠNJEM IZVJEŠĆU

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnih revizora o njima koje smo dobili prije datuma ovog Izvješća neovisnih revizora. Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru je li Izvješće posloводства sastavljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvješću posloводства usklađene, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima;
2. je priloženo Izvješće posloводства sastavljeno u skladu sa člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, dužni smo izvijestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvješću posloводства i Nefinancijskom izvješću. U tom smislu nemamo što izvijestiti.

ODGOVORNOSTI UPRAVE I ONIH KOJI SU ZADUŽENI ZA UPRAVLJANJE ZA GODIŠNJE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju godišnjih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

REVIZOROVE ODGOVORNOSTI ZA REVIZIJU GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji nekonsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajnima ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih nekonsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim nekonsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih nekonsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji nekonsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje neovisnosti, te povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE O DRUGIM ZAKONSKIM ZAHTJEVIMA I REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

Izvješće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) BR. 537/2014

1. Na temelju prijedloga Nadzornog odbora, Skupština Društva imenovala nas je 23. prosinca 2022. godine za revizore godišnjih financijskih izvještaja za 2022. godinu što predstavlja našu prvu godinu angažmana.
2. Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za Nadzorni odbor Društva sastavljenim u skladu s odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.
3. Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih financijskih izvještaja Društva za 2022. godinu i datuma ovog izvješća nismo Društvu pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo.

U Zagrebu, 7. lipnja 2023. godine

PKF FACT revizija d.o.o.

Zadarska ulica 80
10000 Zagreb

Audit d.o.o.

Trg J. Kennedy 6b
10000 Zagreb

3

MREŽA I KORISNICI

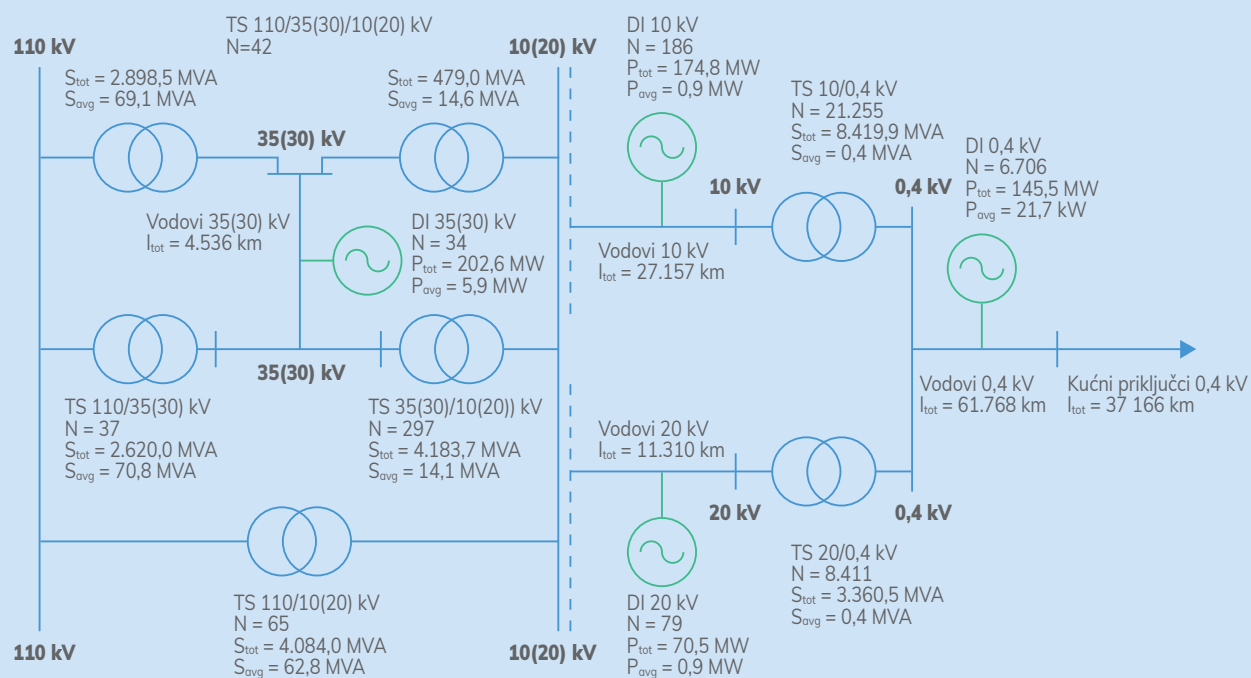

HEP ODS dužan je upravljati distribucijskom mrežom, održavati je, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati distribucijsku mrežu, radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog pogona distribucijskog sustava i distribucije električne energije.

3.1 OSNOVNI POKAZATELJI DISTRIBUCIJSKE MREŽE

DISTRIBUCIJSKA MREŽA REPUBLIKE HRVATSKE

* Na slici nisu prikazani podaci o transformatorima koji su u vlasništvu HOPS-a i korisnika mreže

Distribucijsku mrežu HEP ODS-a čine transformatorske stanice na sučelju s prijenosnom mrežom, SN vodovi, transformatorske stanice SN/SN i SN/NN te niskonaponske mreže i priključci do uključivo obračunskih mjernih mjesta na sučelju s korisnicima distribucijske mreže.

PODACI O DISTRIBUCIJSKOJ MREŽI

HEP ODS odgovoran je za pogon, razvoj, održavanje i vođenje distribucijske mreže na području Republike Hrvatske koje obuhvaća:

- 56.594 km²
- 3.888.529 stanovnika (prema popisu iz 2021. godine)
- 555 jedinica lokalne samouprave ustrojenih u 20 županija, 127 gradova i 428 općina.

Distribucijsku mrežu, zbog geografskog položaja Republike Hrvatske, karakterizira velika razlika između pojedinih distribucijskih područja po broju korisnika, količini i prirodni potrošnje električne energije, prostornoj rasprostranjenosti, razini izgrađenosti te tehnološkoj razini postrojenja i mreže.

HEP ODS organiziran je unutar 21 distribucijskog područja podijeljenog u 129 terenskih jedinica i četiri područne grupe: Sjever, Istok, Zapad i Jug.

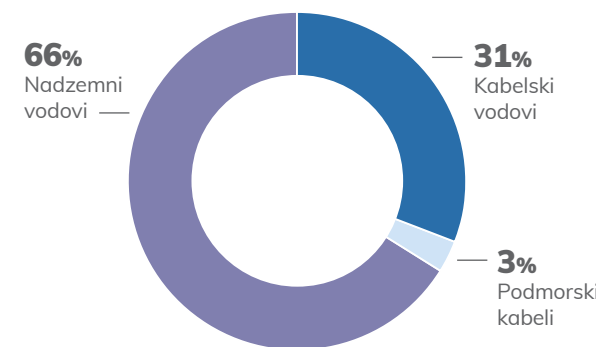
Distribucijsku mrežu HEP ODS-a čini 4.535,8 km vodova naponske razine 35(30) kV, 38.466,8 km vodova razine 10(20) kV, 61.767,8 km vodova razine 0,4 kV te 37.166,5 km kućnih priključaka.

U distribucijskoj mreži ukupno je 27.028 transformatorskih stanica, uključujući i objekte u zajedničkom vlasništvu s HOPS-om i korisnicima mreže, s ukupnom instaliranom snagom od 23.694,2 MVA.

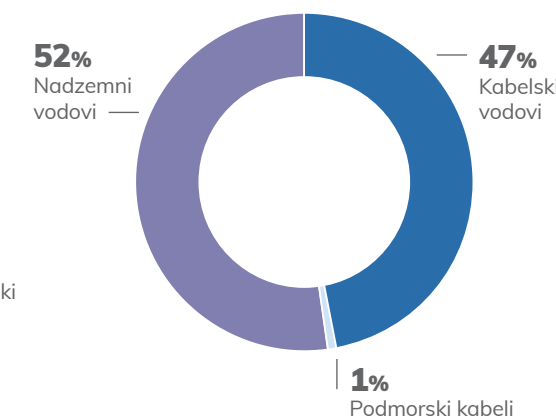
DULJINA DISTRIBUCIJSKE MREŽE

Naponska razina	Nadzemni vodovi (km)	Kabelski vodovi (km)	Podmorski kabeli (km)	Ukupno (km)
Vodovi 35(30) kV	2.973,5	1.417,6	144,7	4.535,8
Vodovi 20 kV	4.914,4	6.379,8		11.294,2
Vodovi 10 kV	15.179,7	11.736,6	256,3	27.172,6
Niskonaponska mreža	43.139,2	18.628,7		61.767,9
Kućni priključci	23.257,1	13.909,4		37.166,5
Ukupno	89.463,9	52.072,1	401,0	141.937,0

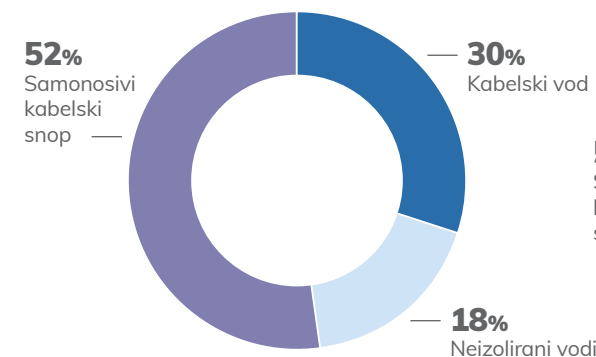
MREŽA 35(30) kV – 4.535,8 km

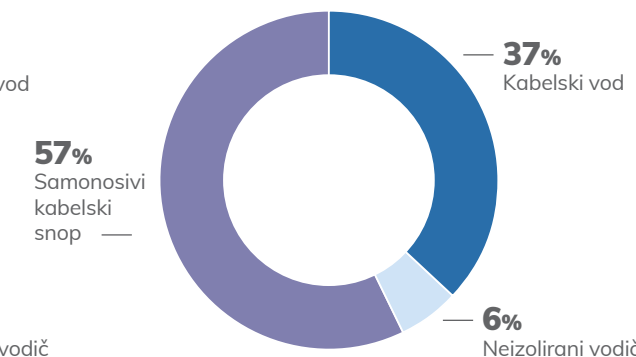
MREŽA 10(20) kV – 38.466,8 km

NISKONAPONSKA MREŽA – 61.767,9 km

KUĆNI PRIKLJUČCI – 37.166,5 km

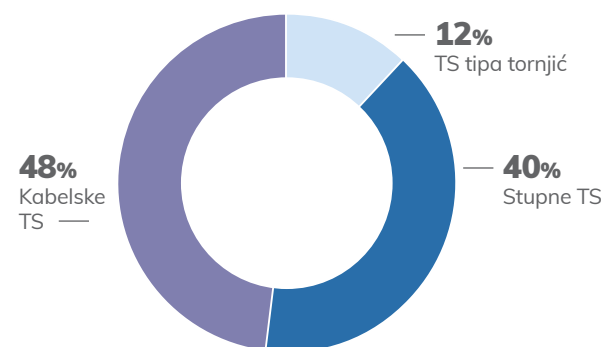

TRANSFORMATORSKE STANICE

Naponska razina	Broj TS	Instalirana snaga transformacije [MVA]
TS 110/35(30) kV	37	2.596
TS 110/35(30)/10(20) kV	42	3.408
TS 110/10(20) kV	63	3.768
TS 35(30)/10(20) kV	301	4.213
TS 10(20)/0,4 kV	26.293	9.187
Ukupno	26.736	23.172

Tablica prikazuje podatke o pojnim točkama distribucijske mreže, odnosno transformatorskim stanicama u pogonu, više naponske razine 110 kV i 35 kV, u vlasništvu HEP ODS-a ili zajedničkom vlasništvu s drugim operatorom sustava ili korisnicima mreže te podatke o TS 10(20)/0,4 kV u pogonu, u vlasništvu HEP ODS-a ili zajedničkom vlasništvu s korisnicima mreže, bez objekata koji nisu u vlasništvu HEP ODS-a.

TRANSFORMATORSKE STANICE 10(20)/0,4 kV – 26.587

3.2 IMOVINA I INVESTICIJE

INVESTICIJE

HEP ODS dužan je upravljati distribucijskom mrežom, održavati je, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati distribucijsku mrežu, radi sigurnog, pouzdanog i učinkovitog pogona distribucijskog sustava i distribucije električne energije.

U skladu s time, HEP ODS je u i 2022. godini ciljano uložio znatna sredstva u razvoj i obnovu distribucijske mreže. Povrh toga, znatna sredstva kontinuirano se ulažu i u poslovnu infrastrukturu neophodnu za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije i u uvođenje funkcionalnosti naprednih mreža.

Nakon višegodišnje pripreme, početka ulaganja u 2020. godini te vrlo visokih ulaganja u 2021. godini, HEP ODS je u 2022. u okviru Pilot-projekta uvođenja naprednih mreža ponovno realizirao znatan iznos sredstava sufinanciranih iz EU fondova.

U srpnju 2021. godine Europska komisija dala je pozitivnu ocjenu hrvatskom Nacionalnom planu oporavka i otpornosti, čime je Republika Hrvatska za svoj Plan u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost osigurala financijska sredstva u iznosu od gotovo 9,9 milijardi €.

Nacionalni plan prepoznaje tri područja ulaganja HEP ODS-a: modernizacija i razvoj napredne mreže, modernizacija mreže u Natura 2000 područjima i ulaganja u podmorske kabele na distribucijskoj razini. Tijekom 2021. i 2022. godine rađene su analitičke podloge te analize troškova i koristi za navedena ulaganja te je pripremana prijavna dokumentacija u očekivanju objave poziva Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja na dostavu projektnih prijedloga kroz Nacionalni program oporavka i otpornosti. U idućim godinama očekuju se rekordna ulaganja sufinancirana sredstvima Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

KAPITALNA ULAGANJA

Kapitalna ulaganja imaju stratešku važnost u elektrodistribucijskoj mreži. To su višegodišnji složeni projekti velike financijske vrijednosti koji stvaraju preduvjete za dugoročan razvoj, povećanje kapaciteta i pouzdan rad znatnog dijela elektrodistribucijske mreže. Projekti obuhvaćaju aktivnosti revitalizacije, rekonstrukcije ili izgradnje pojedinačnih pojmih točaka srednjonaponske mreže i magistralnih srednjonaponskih vodova.

Naglasak kapitalnih ulaganja u 2022. godini bio je na dovršetku nekoliko složenih projekata rekonstrukcija pojmih točaka TS 110/x kV i TS 35/x kV:

- TS 110/10(20) kV Sućidar cjelovito je rekonstruirana uz ugradnju izravne transformacije.
- TS 110/35/10(20) kV Prelog cjelovito je rekonstruirana u srednjonaponskom dijelu, uz ugradnju izravne transformacije i pripremljena za prvu fazu prelaska na napon 20 kV.
- TS 110/10(20) kV Biograd cjelovito je rekonstruirana s proširenjem postrojenja 10(20) kV i pojačanjem snage transformacije.
- TS 35/20 kV Smiljan izvedena je kao jednostavna TS u vrlo kratkom vremenu i puštena u pogon na 20 kV
- TS 35/10(20) kV Tuhelj cjelovito je rekonstruirana s pojačanjem snage transformacije i pripremljena za prijelaz na 20 kV.

Među složenim projektima koji se nastavljaju u 2023. godini svakako valja istaknuti:

- izgradnju novih TS 110/30(20) – TS 30/10(20) kV Kapela, TS 110/10(20) kV Terminal i TS 110/10(20) kV Poličnik
- cjelovitu rekonstrukciju TS 110/20 kV Petrinja (oštećena u potresu krajem 2020.)
- pokretanje rekonstrukcije u TS 110/30 kV TE-TO (s ugradnjom 110 kV MTU postrojenja).

U 2023. će u završnu fazu doći i rekonstrukcije kapitalnih projekata Programa Vukovar (TS 35/10(20) kV Vukovar 3 i KB 35 kV TS 110/35/10 kV Vukovar 1–TS 35/10(20) kV Vukovar 3). Izgradnja nove TS 110/10(20) kV Zamošće, za koju je priprema dovršena 2021. godine, važna je zbog osiguranja pouzdanog napajanja mosta kopno – Pelješac i pristupnih cesta, ali i zbog povećanja sigurnosti i pouzdanosti napajanja za područje Pelješac – Korčula.

U 2022. godini stvoreni su preduvjete za pojačanje aktivnosti revitalizacije DV 35 kV, među kojima je najvažniji projekt obnove i pojačanja kapaciteta DV 35 kV Krk–Cres–Lošinj te dionica TS 35/10(20) kV Hrasta–TS 35/10(20) kV Osor.

Dovršeno je devet kapitalnih ulaganja ukupne vrijednosti dovršenih projekata 16 milijuna €, od čega je u 2022. godini uloženo više od 2,8 milijuna €:

- TS 110/10(20) kV Sućidar – rekonstrukcija (ukupna vrijednost ulaganja 4,7 milijuna €)
- TS110/10(20) kV Biograd – rekonstrukcija (ukupna vrijednost ulaganja 2,7 milijuna €)
- TS 110/35/10(20) kV Prelog – rekonstrukcija (ukupna vrijednost ulaganja 3,6 milijuna €)
- TS 35/20 kV Smiljan – nova izgradnja (ukupna vrijednost ulaganja 0,7 milijuna €)
- TS 35/10(20) kV Tuhelj - rekonstrukcija (ukupna vrijednost ulaganja 1,6 milijuna €)
- KB 20 kV Rasplet iz TS 110/35/20 kV Nedeljanec (ukupna vrijednost ulaganja 0,4 milijuna €)
- KB 10(20) kV Rasplet iz TS 110/35/10(20) kV Trogir (ukupna vrijednost ulaganja 0,3 milijuna €)
- KB 10(20) kV Rasplet iz TS 110/35/10(20) kV Makarska (ukupna vrijednost ulaganja 0,4 milijuna €)
- KB 10(20) kV Rasplet iz TS 110/10(20) kV Sućidar (ukupna vrijednost ulaganja 1,5 milijuna €).

OSTALA ULAGANJA

Osim kapitalnih ulaganja, HEP ODS redovito ulaže znatna sredstva u velik broj jednogodišnjih investicijskih projekata i aktivnosti.

Zbog velikog broja pojedinačnih projekata, ostala ulaganja organizirana su u investicijske programe, u skladu s poslovnim ciljevima kojima predmetna ulaganja najviše pridonose.

Aktivnosti na ostalim investicijskim ulaganjima realizirale su se u sklopu sljedećih programa i grupa programa:

- programa izgradnje srednjonaponskih i niskonaponskih objekata u cilju povećanja kapaciteta, sanacije naponskih prilika i povećanja sigurnosti napajanja
- programa revitalizacije dotrajale opreme
- programa prelaska srednjonaponske mreže na pogonski napon 20 kV – završna faza
- programa sanacije i rekonstrukcije obračunskih mjernih mjesta i priključaka
- ulaganja u mjerne uređaje i infrastrukturu
- ulaganja u implementaciju Napredne mreže
- ulaganja u poslovnu infrastrukturu.

Osim navedenih investicijskih programa i grupa programa, HEP ODS u 2022. godini znatna sredstva uložio je u okviru posebnih investicijskih programa:

- programa ulaganja u otklanjanje šteta uzrokovanih elementarnim nepogodama u 2020. godini (otklanjanje šteta uzrokovanih potresima, otklanjanje šteta nastalih zbog olujne bure)
- Pilot-projekta uvođenja naprednih mreža (ulaganja dijelom sufinancirana sredstvima iz EU fondova)
- programa Vukovar (ulaganja u obnovu elektroenergetske mreže na području grada Vukovara).

U okvirno 1.800 investicijskih projekata i aktivnosti u 2022. godini uloženo je ukupno 72,5 milijuna €.

Zamijenjeno i rekonstruirano:

• vodova niskog napona (MR NN i KB NN)	354,2 km
• srednjonaponskih vodova (DV i KB 10(20) kV)	183,1 km
• TS 10(20)/0,4 kV	77

Izgrađeno je:

• vodova niskog napona (MR NN i KB NN)	181,5 km
• srednjonaponskih vodova (DV i KB 10(20) kV)	306,2 km
• TS 10(20)/0,4 kV	47

ULAGANJA U ELEKTROENERGETSKE UVJETE I PRIKLJUČENJA

Prosječno se između 30% i 40% planiranih godišnjih ulaganja HEP ODS-a odnosi na ulaganja u elektroenergetske uvjete i priključenja. Ova su ulaganja specifična jer ponajviše ovise o gospodarskim i demografskim promjenama, odnosno pokreću se i realiziraju prema trenutačnim potrebama korisnika mreže.

HEP ODS uložio je u elektroenergetske uvjete i priključenja 61,0 milijuna €, pri čemu je zamijenjeno i rekonstruirano:

• vodova niskog napona (MR NN i KB NN)	44,2 km
• srednjonaponskih vodova (DV i KB 10(20) kV)	1,7 km
• TS 10(20)/0,4 kV	19

Izgrađeno je:

• vodova niskog napona (MR NN i KB NN)	687,1 km
• srednjonaponskih vodova (DV i KB 10(20) kV)	250,6 km
• TS 10(20)/0,4 kV	133

3.3 PLANIRANJE I RAZVOJ DISTRIBUCIJSKE MREŽE

STUDIJE DUGOROČNOG RAZVOJA DISTRIBUCIJSKE MREŽE

HEP ODS izrađuje studije dugoročnog razvoja distribucijske mreže, razmatrajući razdoblje od 20 godina, kao temelj za izradu višegodišnjih planova razvoja, kojima se detaljno analizira postojeće stanje mreže te na osnovi prognoze porasta opterećenja, u skladu s usvojenim kriterijima i pristupom planiranju razvoja, predlaže dugoročni razvoj mreže.

Studije razvoja izrađuju se sustavno, po usvojenoj proceduri i ujednačenom studijskom zadatku za svako distribucijsko područje ili, ovisno o veličini i složenosti distribucijske mreže, dio distribucijskog područja.

Prvi ciklus od 26 studija razvoja proveden je u razdoblju od 2009. do 2021. godine, čime je dugoročni razvoj čitave distribucijske mreže Hrvatske ujednačen studijski i planerski sagledan.

Prije pokretanja novog ciklusa izrade studija razvoja mreže, na temelju iskustava stečenih izradom ovih 26 studijskih dokumenata te saznanja stečenih kroz nekoliko sustavnih studija za unaprijeđenje postupka planiranja, prilagodit će se i unaprijediti procedura izrade studija te će se u studijski zadatak uvrstiti novorazvijene metodologije i modeli.

DESETOGODIŠNJI PLAN RAZVOJA DISTRIBUCIJSKE MREŽE

Zakonom o tržištu električne energije jasno je određena odgovornost i dužnost operatora distribucijskog sustava u dijelu planiranja razvoja distribucijske mreže:

- HEP ODS odgovoran je za razvoj distribucijske mreže kojim se osigurava dugoročna sposobnost distribucijske mreže da ispuní razumne zahtjeve za distribuciju električne energije.
- Dužnost HEP ODS-a je upravljati distribucijskom mrežom, održavati je, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati distribucijsku mrežu u cilju sigurnog, pouzdanog i učinkovitog pogona distribucijskog sustava i distribucije električne energije.
- Mrežnim pravilima distribucijskog sustava koja, uz prethodno ishoduenu suglasnost Hrvatske energetske regulatorne agencije, donosi HEP ODS, propisuju se metodologija i kriteriji za planiranje razvoja distribucijske mreže.
- Dužnost HEP ODS-a je donijeti i objaviti, uz prethodno ishoduenu odobrenje Hrvatske energetske regulatorne agencije, ažuriran desetogodišnji plan razvoja distribucijske mreže.

HEP ODS desetogodišnje planove razvoja distribucijske mreže s detaljnom razradom za početno trogodišnje i jednogodišnje razdoblje temelji na rezultatima studija razvoja distribucijske mreže pojedinih distribucijskih područja, podacima o postojećem stanju mreže i planiranim ulaganjima objedinjenima u aplikaciji HEP ODS – Planiranje razvoja. Pri tom se uvažavaju iskustva izrade prethodnih višegodišnjih planova i stručna mišljenja HERA-e.

U procesu izrade prijedloga Desetogodišnjeg (2023. – 2032.) plana razvoja distribucijske mreže s detaljnom razradom za početno trogodišnje i jednogodišnje razdoblje, HEP ODS je u razdoblju od 10. do 25. svibnja 2022. godine proveo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću. HEP ODS je na svojim mrežnim stranicama javno objavio rezultate savjetovanja te ih, zajedno s prijedlogom Desetogodišnjeg (2023. – 2032.) plana razvoja distribucijske mreže, dostavio HERA-i u postupku ishodaenu odobrenja.

Nakon ishodaenu odobrenja, HEP ODS će službeno donijeti Desetogodišnji (2023. – 2032.) plan razvoja distribucijske mreže s detaljnom razradom za početno trogodišnje i jednogodišnje razdoblje te ga objaviti na svojim internetskim stranicama.

PRIPREMA I PRELAZAK SREDNIONAPONSKE MREŽE NA POGONSKI NAPON 20 kV

Prelazak s postojećeg četveronaponskog distribucijskog sustava 110-35-10-0,4 kV na tronaponski 110-20-0,4 kV tema je brojnih razvojnih studija još od sredine šezdesetih godina prošlog stoljeća.

Kratkoročno, prelazak dijelova distribucijske mreže 10 kV na pogonski napon 20 kV dovodi do sanacije naponskih prilika u srednjonaponskoj mreži, čime se bez veće izgradnje dvostruko povećavaju prijenosni kapaciteti i četverostruko smanjuju gubici snage i padovi napona.

Sredinom osamdesetih godina 20. stoljeća donesena je strateška odluka o ugradnji srednjonaponskih postrojenja nazivnog napona 20 kV i izgradnji vodova (nadzemnih i podzemnih) za napon 20 kV bez obzira na neposredni pogon pod naponom 10 kV.

Udio srednjonaponske mreže u pogonu na 20 kV po distribucijskim područjima je raznolik. Trenutačno je u pogonu na 20 kV približno 28% trafostanica SN/NN i 29% srednjonaponskih vodova.

Prvo područje koje je u potpunosti uvelo pogon srednjonaponske mreže na 20 kV naponu i napustilo naponsku razinu 10 kV je Elektra Sisak. Završne aktivnosti na prelasku odrađene su u rujnu 2019. godine, što je popraćeno izdavanjem prigodne brošure.

Uz povoljne poslovne okolnosti na realizaciji do kraja 2023. godine postoji mogućnost prelaska gotovo kompletne mreže Elektroprimorja Rijeka s 10 kV na 20 kV pogonski napon.

S velikim udjelima mreže u pogonu na 20 kV još se izdvajaju:

- Elektra Zagreb
- Elektra Zabok
- Elektroistra Pula.

3.4 DISTRIBUIRANA PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Trend porasta priključenja elektrana na mrežu, osobito malih sunčanih elektrana, za koje je pojednostavljena procedura priključenja i koje se grade kao jednostavne građevine, nastavljen je i tijekom 2022. godine. Među njima najveći je broj korisnika postrojenja za samoopskrbu i krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom koji viškove proizvedene električne energije isporučuju u mrežu.

Ukupno predana električna energija u distribucijsku mrežu iz elektrana tijekom 2022. iznosi 1691,4 GWh. Električna energija proizvedena iz elektrana u 2022. iznosi oko 10,83% u ukupnoj potrošnji električne energije kupaca na distribucijskoj mreži.

U 2022. godini dovršavalo se priključenje elektrana na srednjonaponsku mrežu, koje su sklopile ugovor o otkupu s HROTE-om d.o.o. po Tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije. Te godine priključeno je i najviše sunčanih elektrana kategorije korisnik postrojenja za samoopskrbu (imaju sklopljene ugovore o otkupu s tržišnim otkupljivačima). Zaključno, 31. prosinca 2022. na mreži HEP ODS-a bilo je priključeno ukupno 3789 proizvođača u statusu korisnika postrojenja za samoopskrbu ukupne priključne snage 22.789 kW.

ELEKTRANE PRIKLJUČENE NA DISTRIBUCIJSKU MREŽU

Primarni izvori	Broj priključenih		Priključna snaga (kW)		Ukupno		Proizvedena električna energija u 2022. (kWh)
	NN	SN	NN	SN	Broj priključenih	Priključna snaga (kW)	
Sunce	6.659	182	135.016	86.987	6.841	222.003	151.912.914
Vjetar		9		95.850	9	95.850	205.685.580
Biomasa	10	33	4.334	94.668	43	99.002	644.887.216
Voda	18	21	3.281	73.096	39	76.377	244.723.783
Geotermalna		1		10.000	1	10.000	60.260.906
Ostalo	19	53	2.878	87.595	72	90.473	383.924.962
Ukupno	6.706	299	145.509	448.196	7.005	593.705	1.691.395.361

PROIZVOĐAČI PRIKLJUČENI NA DISTRIBUCIJSKU MREŽU PO NAPONSKIM RAZINAMA

Naponska razina (kV)	Broj proizvođača	Priključna snaga (kW)
0,4	6.706	145.509
6,3	1	7.200
10	185	167.628
20	79	70.512
30	3	20.818
35	31	182.038
Ukupno	7.005	593.705

PROIZVOĐAČI PRIKLJUČENI NA DISTRIBUCIJSKU MREŽU PO DISTRIBUCIJSKIM PODRUČJIMA

Distribucijsko područje	Broj priključenih proizvođača	Priključna snaga proizvođača (kW)
Elektra Zagreb	1.017	34.599
Elektra Zabok	210	13.961
Elektra Varaždin	462	28.105
Elektra Čakovec	305	19.143
Elektra Koprivnica	237	16.460
Elektra Bjelovar	260	25.003
Elektra Križ	283	20.336
Elektroslavonija Osijek	778	58.951
Elektra Vinkovci	433	38.423
Elektra Slavonski Brod	272	17.215
Elektroistra Pula	378	14.118
Elektroprimorje Rijeka	600	34.673
Elektrodalmacija Split	497	33.388
Elektra Zadar	285	42.871
Elektra Šibenik	245	107.267
Elektrojug Dubrovnik	91	2.847
Elektra Karlovac	215	29.076
Elektra Sisak	124	11.973
Elektrolika Gospić	72	12.919
Elektra Virovitica	134	27.259
Elektra Požega	107	5.118
Ukupno	7.005	593.705

3.5 VOĐENJE DISTRIBUCIJSKE MREŽE

POUZDANOST NAPAJANJA

HEP ODS je u 2022. godini nastavio s kontinuiranim poboljšanjem pouzdanosti napajanja te sustavnom provedbom aktivnosti koje su rezultirale smanjenjem broja prekida i duljine trajanja prekida napajanja.

Poboljšanju pouzdanosti napajanja doprinijela je optimizacija funkcije upravljanja, koordinacija vođenja i terenskih jedinica te primjena pozitivnih praksi u radu. Važna je i analitika prekida napajanja korištenjem programske podrške (DISPO aplikacija) za praćenje pouzdanosti napajanja, prilagodba metodologije ključnih pokazatelja poslovanja s ciljem poboljšanja pouzdanosti napajanja električnom energijom te povezivanje aplikacije DISPO s informacijskim sustavima u HEP ODS-u, vodeći se prema digitalizaciji procesa vođenja distribucijske mreže.

Provedene su aktivnosti na podizanju razine sigurnosti procesne mreže te osiguravanju komunikacijskih preduvjeta u svrhu integracije procesno-informacijskih sustava za nadzor i upravljanje mrežom.

VRŠNO OPTEREĆENJE

Vršno opterećenje distribucijske mreže, odnosno opterećenje komponenti sustava, predstavlja važan podatak za optimalno vođenje distribucijske mreže. U prošlosti primorska distribucijska područja vršno opterećenje imala su u ljetnim mjesecima, a kontinentalna distribucijska područja u zimskim mjesecima. Međutim, u novije vrijeme, zbog masovne primjene uređaja za klimatizaciju, i primorska i veći dio kontinentalnih distribucijskih područja vršno opterećenje ostvaruju u ljetnim mjesecima.

Većina distribucijskih područja ostvarila je veće vršno opterećenje u odnosu na 2021. godinu, a na razini distribucijskog sustava zabilježeno je 2% veće vršno opterećenje.

VRŠNO OPTEREĆENJE DISTRIBUCIJSKIH PODRUČJA

Distribucijsko područje	Snaga (MW)	Postignuta na dan
Elektra Zagreb	715,00	29. 06. 2022.
Elektra Zabok	78,00	26. 01. 2022.
Elektra Varaždin	93,00	02. 12. 2022.
Elektra Čakovec	75,00	09. 12. 2022.
Elektra Koprivnica	69,00	01. 07. 2022.
Elektra Bjelovar	62,00	10. 01. 2022.
Elektra Križ	87,00	07. 04. 2022.
Elektroslavonija Osijek	158,00	01. 07. 2022.
Elektra Vinkovci	81,00	26. 01. 2022.
Elektra Slavonski Brod	65,00	24. 01. 2022.
Elektroistra Pula	296,00	25. 07. 2022.
Elektroprimorje Rijeka	302,00	25. 07. 2022.
Elektrodalmacija Split	449,00	26. 07. 2022.
Elektra Zadar	209,00	26. 07. 2022.
Elektra Šibenik	116,00	26. 07. 2022.
Elektrojug Dubrovnik	110,00	07. 08. 2022.
Elektra Karlovac	95,00	24. 01. 2022.
Elektra Sisak	58,00	25. 01. 2022.
Elektrolika Gospić	76,00	25. 07. 2022.
Elektra Virovitica	34,00	25. 07. 2022.
Elektra Požega	23,00	01. 07. 2022.
HEP ODS	2.999,00	16. 08. 2022.

Vršno opterećenje 2022. g.

POKAZATELJI POUZDANOSTI NAPAJANJA U DISTRIBUCIJSKOJ MREŽI I PREGLED PREKIDA

Nastavkom normalizacije gospodarskih aktivnosti u 2022. godini veće su aktivnosti redovnog i preventivnog održavanja koje se u cilju smanjenja trajanja prekida provode uz bolju koordinaciju terenskih ekipa i uz primjenu rada pod naponom radi smanjenja trajanja prekida.

Nastavljen je trend kontinuiranog smanjenja trajanja neplaniranih prekida napajanja s višom silom.

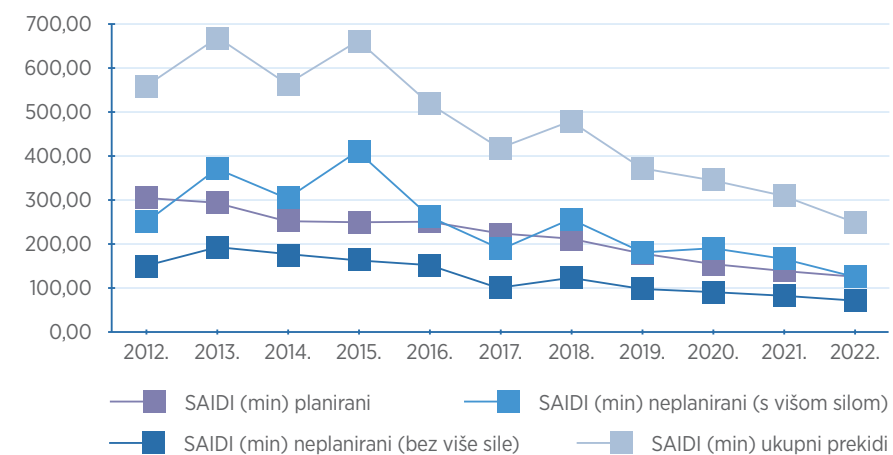
Kontinuiranim ulaganjem u elektroenergetska postrojenja i mrežu te sustave automatizacije elemenata mreže, omogućeno je poboljšanje pokazatelja pouzdanosti napajanja električnom energijom. Posebna pozornost posvećena je organizaciji i koordinaciji radova te unaprjeđenju programske podrške za praćenje pouzdanosti napajanja (DISPO aplikacija).

Broj i trajanje planiranih prekida napajanja smanjeni su u odnosu na prethodnu godinu, a trend poboljšanja pokazatelja kod planiranih prekida napajanja nastavio se u 2022. godini. Neplanirani prekidi napajanja električnom energijom u 2022. u odnosu na prethodne godine, bitno su smanjeni.

Na prikazu višegodišnjeg trenda kretanja pokazatelja pouzdanosti napajanja vidljiv je napredak.

POKAZATELJ SAIDI PO GODINAMA - PLANIRANI I NEPLANIRANI

HEP ODS POKAZATELJ SAIDI PO GODINAMA

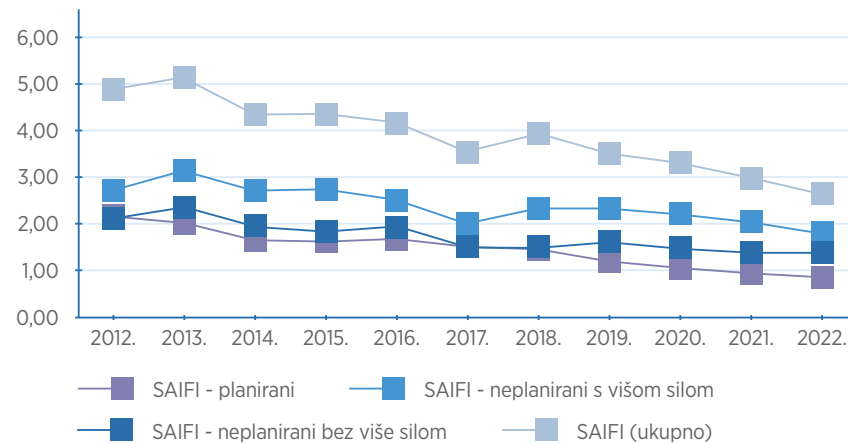

Pokazatelj SAIDI predstavlja prosječno trajanje prekida napajanja po korisniku. Prekidi napajanja klasificiraju se kao: planirani i neplanirani. Na grafu je vidljivo poboljšanje pokazatelja pouzdanosti napajanja SAIDI u promatranom razdoblju i kontinuirano poboljšanje pokazatelja za planirane prekide napajanja, dok su kod neplaniranih prekida napajanja vidljive oscilacije ovisno o vremenskim uvjetima. Za korisnike mreže važan je ukupni SAIDI koji se kontinuirano poboljšava, a za 2022. godinu ukupan SAIDI iznosi 258,30 minuta.

POKAZATELJ SAIFI PO GODINAMA

HEP ODS POKAZATELJ SAIFI PO GODINAMA

Pokazatelj SAIFI predstavlja prosječni broj prekida po korisniku. Prate se dvije glavne klasifikacije prekida napajanja: planirani i neplanirani. Na grafu je vidljivo poboljšanje pokazatelja SAIFI kroz promatrano razdoblje i da se prosječni broj prekida napajanja kontinuirano poboljšava, a manje oscilacije prisutne su u odnosu na trajanje kvarova kod neplaniranih prekida napajanja. Ukupan SAIFI iznosi 2,46 prekid po korisniku za 2022. godinu.

PODACI O VEĆIM PREKIDIMA

Glavni uzroci prekida napajanja električnom energijom planirani su i neplanirani zastoji elemenata distribucijske mreže. Neplanirani prekidi napajanja najčešće su uzrokovani elementarnim nepogodama, odnosno višom silom.

Početkom siječnja zbog posolice su otok Rab, otok Pag i Nin, pogođeni prekidom napajanja. Sredinom siječnja područje Elektrolike Gospić zahvatilo je olujno nevrijeme koje je uzrokovalo više prekida napajanja.

Zbog požara 18. travnja isključen je DV 35 kV Podgora, čime je pogođeno 3.444 korisnika mreže.

Početkom lipnja olujno nevrijeme zahvatilo područje Elektre Križ, Elektre Karlovac i Elektre Sisak.

Područje Elektre Šibenik 13. srpnja zahvatio je snažan požar. Gorjele su kuće i automobili, a oštećenja su pretrpjeli i SN i NN vodovi te ostala oprema. U naseljima Zaton i Raslina izgorjelo je desetak drvenih NN stupova, a oštećeno je i više KRO-a, SKS-a i ostale opreme. Uz velike napore gasitelja, ali i naših radnika, naponske prilike uspostavljene su sutradan 14. srpnja oko 15:30 za mjesto Zaton, a sat kasnije za Raslinu. Još dugo nakon toga naši radnici sanirali su kvarove prouzročene vatrenom stihijom.

Dana 26. srpnja olujno nevrijeme zahvatilo je područje Elektre Karlovac gdje je uzrokovalo velik broj prekida napajanja.

Drugi veliki požar na području Elektre Šibenik dogodio se dana 2. kolovoza kada su se na dva mjesta pojavili požari koji su se spojili u jedan veći koji je prešao Jadransku magistralu i širio se prema vodovima 30 kV za TS 30/10 kV Tisno i Vodice, koji su morali biti isključeni. Istog dana planuo je još jedan požar u Južnoj Dubravi kod Šibenika, ali manjih razmjera od onog kod Vodica.

Dana 16. kolovoza dogodio se požar na području Vrpolja kod Šibenika, kada je izvod 10 kV Podi-Šišare iz TS 30/10 kV Podi bio isključen 197 minuta.

Dana 17. srpnja olujno nevrijeme uzrokovalo je ispad transformatora u TS 110/20 kV Dugopolje, čime je pogođeno 5.192 korisnika mreže.

Dana 9. kolovoza je zbog požara isključen DV 35 kV koji napaja TS 35/10 kV Novi, čime je pogođeno 6.906 korisnika mreže.

Dana 15. rujna olujni vjetar uzrokovao je niz prekida napajanja na području Elektre Virovitica.

Dana 29. rujna zbog atmosferskog prenapona došlo je do kvara na dolaznom vodu za TS 35/10 kV Blato, čime je pogođeno 6.777 korisnika mreže.

Dana 4. prosinca grmljavinsko nevrijeme uzrokovalo je niz prekida napajanja na području Elektrodalmacije Split.

Dana 6. prosinca 2022. godine došlo je do kvara na dalekovodu 110 kV, što je uzrokovalo prekid napajanja u TS 110/35/20/10 kV Našice, TS 35/10 kV Orahovica, TS 35/10 kV Čačinci i TS 35/10 kV Budimci. Prekid je trajao 90 minuta za konzum TS 110/35/20/10 kV Našica, dok su ostale stanice ranije napojene rezervnim pravcima preko mreže 35 kV.

VRAĆANJE U ISPRAVNO RADNO STANJE INFRASTRUKTURE I POGONA U ENERGETSKOM SEKTORU

U sklopu dodjele bespovratnih financijskih sredstava iz programa Fonda solidarnosti EU „Vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru“ HEP ODS je s Ministarstvom gospodarstva i održivog razvoja potpisao niz ugovora za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru.

Sanacija šteta nastalih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije

U sklopu Poziva na dodjelu bespovratnih financijskih sredstava za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru (Sanacija šteta nastalih potresom od 22. ožujka 2020. godine na energetske infrastrukturi i energetske postrojenjima na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije, referentna oznaka: FSEU.2021.ENERGETIKA.MINGOR) HEP ODS podnio je 14 prijava te na temelju njih potpisao 14 ugovora o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije.

Navedenim ugovorima obuhvaćeni su objekti distribucijskog područja Elektre Zagreb (41 objekt) stradali u potresu koji je pogodio šire područje Zagreba dana 22. ožujka 2020. godine. Ukupan iznos ugovorenih bespovratnih sredstava je 1.001.672,80 €, s rokom realizacije do 30. studenoga 2022. godine. Dodacima

ugovorima iz studenog 2022. godine, a u skladu s Odlukom Komisije od 19. svibnja 2022. C(2022) 3433 o izmjeni Provedbene odluke Komisije C (2020) 8713 o dodjeli financijskog doprinosa iz Fonda solidarnosti Europske unije, razdoblje prihvatljivosti troškova produljeno je do 30. lipnja 2023.

Sanacija šteta nastalih potresom na području Banovine

U sklopu Poziva na dodjelu bespovratnih financijskih sredstava za vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture i pogona u energetske sektoru (Sanacija šteta nastalih potresima 28. i 29. prosinca 2020. godine na energetskej infrastrukturi i energetskim postrojenjima na području Sisačko-moslavačke županije, referentna oznaka: FSEU.2022.ENERGETIKA.MINGOR, HEP ODS podnio je sedam prijava te na temelju njih potpisao sedam ugovora o dodjeli bespovratnih financijskih sredstava za operacije koje se financiraju iz Fonda solidarnosti Europske unije.

Navedenim ugovorima obuhvaćeni su objekti distribucijskog područja Elektre Sisak stradali u potresima 28. i 29. prosinca 2020. godine: 213 transformatorskih stanica 20/0,4 kV, pojna transformatorska stanica 110/20 kV iz koje se napaja cjelokupno područje grada Petrinja, zamjena energetskog transformatora 110/20 kV u Glini, 23 srednjonaponske mreže, 38 niskonaponskih mreža te priključci stambenih objekata za privremeni smještaj stradalnika potresa na području Sisačko-moslavačke županije. Ukupan iznos ugovorenih bespovratnih sredstava je 18.325.006,86 €, s rokom realizacije do 30. lipnja 2023. godine.

HEP ODS upravlja poslovnim procesom izdavanja zbirnog računa prema opskrbljivačima na tržištu električne energije za sva obračunska mjerna mjesta koja su u modelu jedinstvenog računa. Ukupni prihod naknade za korištenje mreže, primjenjujući tarifne stavke za prijenos i distribuciju električne energije koji se ostvario putem zbirnih računa u 2022. godini, iznosio je 3.556 milijardi kuna tj. 73,5% ukupnih prihoda od naknade za korištenje distribucijske mreže.

Kontinuirano se radi na poboljšanju poslovnih procesa s tržišnim dionicima. Putem sučelja za provedbu promjene opskrbljivača u 2022. godini izvršeno je 49.865 promjena opskrbljivača, što je povećanje u odnosu na 2021. godinu od oko 113%.

Zaprimljeno je 277.931 zahtjeva opskrbljivača za privremenom obustavom isporuke električne energije. Ukupno je u 2022. godini provedeno 31.585 privremenih obustava isporuke električne energije, što je smanjenje od oko 3% u odnosu na 2021. godinu. Ukupni prihod od provedbe usluge privremene obustave isporuke električne energije je 1,02 milijuna kuna.

Ostvareni gubici u 2022. godini iznose 1.199 GWh ili 7,13% ukupne ulazne energije u distribucijsku mrežu, a ukupni trošak nabave energije za pokriće gubitaka je 849,4 milijuna kuna. U slučaju da se električna energija za pokriće gubitaka nabavljala prema tržišnim cijenama u 2022. godini, ukupni trošak bi iznosio 2.610,8 milijuna kuna, odnosno HEP ODS ostvario je znatne financijske uštede u iznosu od 1.761 milijuna kuna.

3.6 MJERENJE I PODRŠKA TRŽIŠTU

HEP ODS vodi i obavlja poslove u vezi s mjernim uređajima i opremom, mjernim podacima, izdavanjem računa i naplatom naknade za korištenje mreže, potrebama tržišta električne energije, energetskom bilancom te gubicima električne energije u distribucijskoj mreži, a sve u cilju efikasnog distribucijskog sustava.

Tijekom 2022. godine nastavljena je provedba složenog višegodišnjeg projekta modernizacije distribucijske mreže radi opremanja svih obračunskih mjernih mjesta korisnika mreže naprednim brojilima do kraja 2030. godine. Ukupno je u 2022. godini ugrađeno oko 67.000 novih naprednih brojila te se sustavom daljinskog očitavanja trenutno očitava 430.000 naprednih brojila ili 17% ukupnog broja brojila u distribucijskoj mreži. Gotovo svih 44.769 obračunskih mjernih mjesta priključne snage iznad 20 kW (industrija i malo poduzetništvo), na kojima se mjeri nešto više od 50% ukupne potrošnje energije, opremljeno je naprednim brojilima (99%). Ugradnjom naprednih brojila unaprjeđuju se različiti procesi: od obračuna, privremene obustave i uspostave isporuke električne energije do kontrole prekoračenja priključne snage, nesimetrije potrošnje, kontrole rada obračunskog mjernog mjesta i utvrđivanje neovlaštene potrošnje energije.

U kategoriji malog poduzetništva opremljeno je oko 69.000 mjernih mjesta priključne snage ispod ili jednako 20 kW kojima se mjeri krivulja opterećenja i ulazi u izračun ostvarenja pa se očekuje dodatno smanjenje gubitaka električne energije.

Ugradnjom naprednih brojila unaprjeđuju se različiti procesi: od obračuna, privremene obustave i uspostave isporuke električne energije do kontrole prekoračenja priključne snage, nesimetrije potrošnje, kontrole rada obračunskog mjernog mjesta i utvrđivanje neovlaštene potrošnje energije.

BROJ OBRAČUNSKIH MJERNIH MJESTA

Distribucijsko područje	Elektra Zagreb	Elektra Zabok	Elektra Varaždin	Elektra Čakovec	Elektra Koprivnica	Elektra Bjelovar
VN – 110 kV	2	0	0	0	0	0
SN – 35 kV i 30 kV						
SN – 20 kV i 10 kV						
Ukupno SN	443	48	91	86	64	25
NN – poduzetništvo (plavi)	7.512	1.102	1.490	1.176	1.209	1.617
NN – poduzetništvo (bijeli)	26.171	2.829	3.100	2.666	2.470	2.268
NN – poduzetništvo (crveni)	8.056	937	1.193	830	700	488
NN – javna rasvjeta	3.355	800	718	500	655	690
Ukupno NN poduzetništvo	7.512	1.102	1.490	1.176	1.209	1.617
NN – kućanstvo (plavi)	107.555	36.506	35.122	17.712	27.336	27.618
NN – kućanstvo (bijeli)	422.978	26.648	31.462	25.927	22.305	18.289
NN – kućanstvo (crveni)	759	17	50	26	25	5
NN – kućanstvo (crni)	0	0	0	0	0	0
Ukupno NN kućanstvo	531.292	63.171	66.634	43.665	49.666	45.912
Sveukupno	576.831	68.887	73.226	48.923	54.764	51.000

Distribucijsko područje	Elektra Križ	Elektroslavonija Osijek	Elektra Vinkovci	Elektra Slavonski Brod	Elektroistra Pula
VN – 110 kV	0	0	0	0	0
SN – 35 kV i 30 kV					
SN – 20 kV i 10 kV					
Ukupno SN	97	212	126	102	254
NN – poduzetništvo (plavi)	1.833	1.688	738	1.844	3.079
NN – poduzetništvo (bijeli)	3.096	8.661	4.747	3.146	10.465
NN – poduzetništvo (crveni)	1.216	1.850	940	775	2.615
NN – javna rasvjeta	1.206	1.328	619	638	1.959
Ukupno NN poduzetništvo	7.351	13.527	7.044	6.403	18.118
NN – kućanstvo (plavi)	40.688	35.804	19.204	23.669	28.334
NN – kućanstvo (bijeli)	30.565	105.391	56.283	36.104	122.990
NN – kućanstvo (crveni)	15	14	8	9	268
NN – kućanstvo (crni)	0	0	0	0	2.850
Ukupno NN kućanstvo	71.268	141.209	75.495	59.782	154.442
Sveukupno	78.716	154.948	82.665	66.287	172.814

Distribucijsko područje	Elektroprimorje Rijeka	Elektrodalmacija Split	Elektra Zadar	Elektra Šibenik	Elektrojug Dubrovnik
VN – 110 kV	0	1	0	0	0
SN – 35 kV i 30 kV					
SN – 20 kV i 10 kV					
Ukupno SN	184	189	116	69	68
NN – poduzetništvo (plavi)	2.566	3.568	2.071	1.562	1.594
NN – poduzetništvo (bijeli)	12.466	18.896	5.141	3.884	3.678
NN – poduzetništvo (crveni)	3.118	3.928	1.483	864	978
NN – javna rasvjeta	1.657	2.216	1.071	918	449
Ukupno NN poduzetništvo	19.807	28.608	9.766	7.228	6.699
NN – kućanstvo (plavi)	41.693	59.251	43.012	33.435	16.261
NN – kućanstvo (bijeli)	162.574	223.703	87.884	51.625	34.536
NN – kućanstvo (crveni)	352	386	58	28	224
NN – kućanstvo (crni)	1	0	0	0	6
Ukupno NN kućanstvo	204.620	283.340	130.954	85.088	51.027
Sveukupno	224.611	312.138	140.836	92.385	57.794

Distribucijsko područje	Elektra Karlovac	Elektra Sisak	Elektrolika Gospić	Elektra Virovitica	Elektra Požega	Ukupno
VN – 110 kV	2	0	0	0	0	0
SN – 35 kV i 30 kV						
SN – 20 kV i 10 kV						
Ukupno SN	145	58	60	46	39	2.522
NN – poduzetništvo (plavi)	1.505	790	988	607	691	39.230
NN – poduzetništvo (bijeli)	4.091	2.305	2.092	2.066	1.286	125.524
NN – poduzetništvo (crveni)	874	561	539	452	278	32.675
NN – javna rasvjeta	1.299	755	664	438	320	22.255
Ukupno NN poduzetništvo	7.769	4.411	4.283	3.563	2.575	219.684
NN – kućanstvo (plavi)	31.028	22.684	22.890	10.712	11.001	691.515
NN – kućanstvo (bijeli)	49.670	32.784	23.462	16.177	13.774	1.595.131
NN – kućanstvo (crveni)	13	19	46	6	7	2.335
NN – kućanstvo (crni)	0	0	0	0	0	2.857
Ukupno NN kućanstvo	80.711	55.487	46.398	26.895	24.782	2.291.838
Sveukupno	88.625	59.957	50.741	30.504	27.396	2.514.048

GUBICI ELEKTRIČNE ENERGIJE

Gubici električne energije pokazatelji su ekonomičnosti poslovanja i kvalitete obavljanja djelatnosti distribucije električne energije.

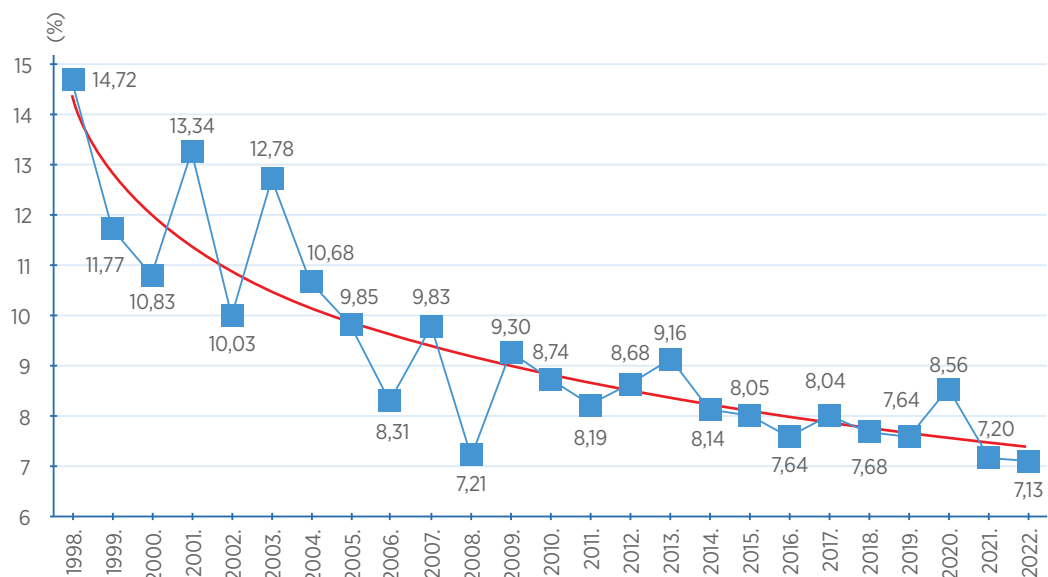
Smanjenje gubitaka električne energije jedan je od važnijih poslovnih ciljeva i radi njegova ostvarenja dugi niz godina provode se investicijske i operativne mjere. Provedba ovih mjera rezultirala je trendom smanjenja iznosa gubitaka tijekom godina.

Gubici električne energije u distribucijskoj mreži dijele se na:

- Tehničke gubitke, koji su posljedica pogonskog stanja distribucijske mreže i tehničkih značajki elemenata mreže, a odnose se na gubitke magnetiziranja jezgri velikog broja transformatora te na toplinske gubitke na vodovima i transformatorima.
- Netehničke gubitke, koji su posljedica neizmjerene i neobračunate energije koju su potrošili korisnici mreže, a odnose se ponajviše na pogreške mjerenja, neovlaštenu potrošnju električne energije i slično.

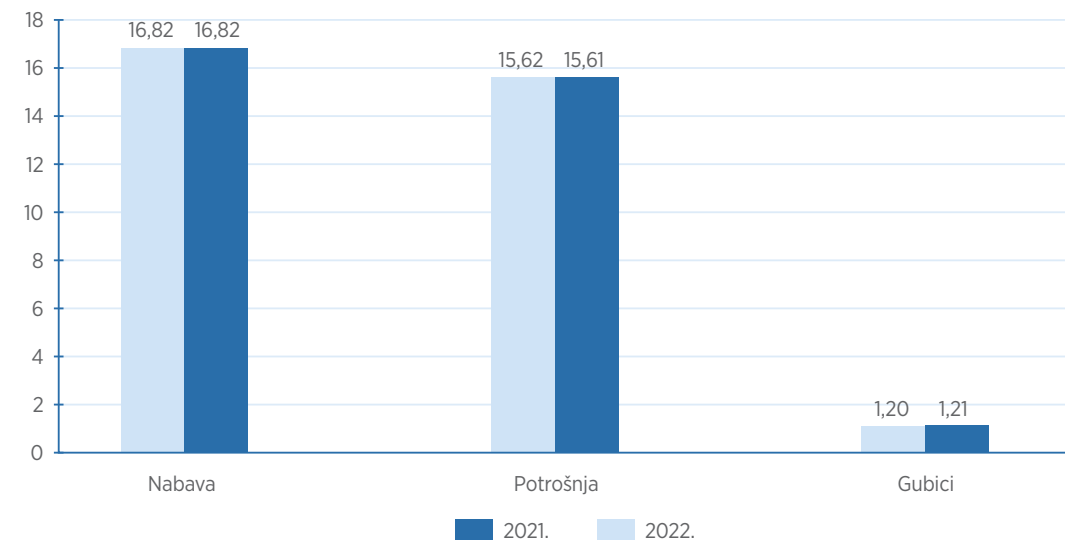
Gubici se izražavaju u postotnom iznosu od ukupne ulazne energije u distribucijskoj mreži. Prema postojećoj metodologiji, gubici predstavljaju razliku električne energije preuzete iz distribucijske mreže (prijenosne mreže, drugih distribucijskih mreža i elektrana priključenih na distribucijsku mrežu) i energije obračunate krajnjim korisnicima. Preuzeta energija u distribucijskoj mreži mjesečno se obračunava na temelju mjerenja, dok se veliki dio energije koja se obračunava kupcima temelji na akontacijskim ratama, što unosi pogrešku u izračun iznosa gubitaka (skokovite promjene iznosa gubitaka tijekom godina).

IZNOS GUBITAKA U DISTRIBUCIJSKOJ MREŽI

Udio gubitaka u distribucijskoj mreži u razdoblju od 1998. do 2022. godine, crvena crta pokazuje trend smanjenja gubitaka.

UKUPNI IZNOSI NABAVE, POTROŠNJE I GUBITAKA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)

HEP ODS dužan je poduzimati sustavne mjere za smanjenje gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži, a posebno gubitaka izazvanih neovlaštenom potrošnjom električne energije.

3.7 UPRAVLJANJE PROJEKTIMA

Upravljanje projektima predstavlja jednu od komponenti uspješnog poslovanja HEP ODS-a u 2022. godini.

S obzirom na rastući globalni izazov klimatskih promjena i potrebu za održivim energetske rješenjima, HEP ODS prepoznao je važnost upravljanja projektima kao dio učinkovite, razvojne i ekološki osviještene strategije poslovanja.

Planiranje, organizacija i koordinacija projektnih aktivnosti omogućila je HEP ODS-u da optimizira svoje resurse, smanji rizik od neuspjeha projekata te osigura da se projekti izvode u skladu s postavljenim ciljevima i standardima, unutar budžeta i zadanih rokova.

U cilju kontinuiranog razvoja, HEP ODS u 2022. godini uspješno upravljao je nizom projekata koji su doprinijeli postizanju financijskih ciljeva i održivosti poslovanja.

PILOT-PROJEKT UVOĐENJA NAPREDNIH MREŽA

HEP ODS provodi Pilot-projekt uvođenja naprednih mreža, sufinanciran EU sredstvima. Ukupna vrijednost projekta je 23,5 milijuna € (176,83 milijuna kuna), od čega 20 milijuna € (149,95 milijuna kuna), odnosno 85%, bespovratna su sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj, dodijeljena u okviru Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.", Specifičnog cilja 4d1. Uz to, HEP ODS će samostalno

uložiti dodatnih 6,9 milijuna €, pa će ukupna vrijednost investicije u napredne mreže iznositi 30,4 milijuna €. Inicijalno razdoblje provedbe Projekta bilo je od 24. svibnja 2018. do 31. prosinca 2022. godine. Zbog okolnosti koje nije mogao predvidjeti niti je na njih mogao utjecati, a koje su uzrokovale kašnjenje pojedinih aktivnosti Projekta, HEP ODS-u je krajem 2022. godine odobreno produljenje Projekta, odnosno produljenje Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, za 12 mjeseci.

Pilot-projekt uvođenja naprednih mreža odnosi se na modernizaciju dijela elektrodistribucijske mreže u Hrvatskoj. Projektom će se povećati učinkovitost distribucije električne energije, stvoriti preduvjeti za povećanje pouzdanosti napajanja električnom energijom, povećati broj korisnika s pristupom naprednoj mreži i stvoriti preduvjeti za daljnju integraciju distribuiranih izvora.

Projekt obuhvaća tri funkcionalna područja naprednih elektrodistribucijskih mreža:

- naprednu mjernu infrastrukturu: ugradnju sumarnih brojila u 6.125 transformatorskih stanica SN/NN i ugradnju naprednih brojila kod 24.000 krajnjih korisnika
- razvoj i optimizaciju konvencionalne mreže: zamjenu 449 postojećih transformatora SN/NN jedinicama sa smanjenim gubicima u skladu s Uredbom Komisije br. 548/2014 o provedbi Direktive 2009/125/EZ
- automatizaciju srednjonaponske mreže: ugradnju 670 daljinski upravljivih uređaja u dubini mreže (daljinski upravljivi sklopni blokovi u KTS, daljinski upravljivi rastavljači i prekidači).

Projektom će se omogućiti uvođenje koncepta napredne mreže u pet od ukupno 21 distribucijskog područja HEP ODS-a: Elektri Zagreb, Elektroslavoniji Osijek, Elektrodalmaciji Split, Elektri Zadar i Elektrojugu Dubrovnik, kako bi se utvrdio sinergijski učinak provedbe predloženih mjera te omogućilo donošenje odluka o ulaganjima u ostala distribucijska područja.

Nakon višegodišnje pripreme i osiguranja potrebnih preduvjeta, 2020. godinu obilježile su intenzivne aktivnosti na sklapanju ugovora za isporuku opreme te prva znatna ulaganja u okviru Pilot-projekta uvođenja naprednih mreža. Započeta znatna ulaganja nastavila su se u 2021. i 2022. godini kroz isporuku i ugradnju opreme na odabrane lokacije. Uz to, nastavile su se i redovite aktivnosti na promidžbi i povećanju vidljivosti projekta te na upravljanju projektom i u administraciji.

Do kraja 2022. godine HEP ODS utrošio je gotovo 75% predviđenih bespovratnih sredstava.

PROJEKT DINGO

HEP ODS sudjeluje u projektu „Sustav za optimizaciju gubitaka u naprednim mrežama“ pod nazivom DINGO („Distribution Grid Optimization“), financiranom iz Strukturnih fondova IRI2 – Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja – faza II, u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i Kohezija 2014. – 2020. Nositelj projekta je tvrtka HELB d.o.o., a HEP ODS je u svojstvu partnera zajedno s Fakultetom za elektrotehniku i računarstvo i tvrtkom Sedam IT d.o.o. Model financiranja ne predviđa predfinanciranje već nositelj projekta doznachava sredstva HEP ODS-u na temelju dostavljenih izvješća o troškovima osobnih dohodaka. Ukupno prihvatljivi i odobreni troškovi projekta za HEP ODS iznose 762.364,71 kunu i odnose se na troškove osobnih dohodaka članova Tima za provedbu projekta. Iznos bespovratnih sredstava koji financira Europska unija iznosi 432.006,63 kune, a predviđeno trajanje projekta je od 1. kolovoza 2020. do 1. kolovoza 2023. godine.

PROJEKT ATTEST

HEP ODS provodi projekt ATTEST (Advanced Tools Towards cost – efficient decarbonisation of future reliable Energy SysTems). Za potrebe provođenja projekta HEP ODS-u je odobreno 1,2 milijuna kuna koji se u potpunosti sufinancira iz EU programa Horizon 2020. S obzirom na omjer sufinanciranja, HEP ODS ne treba osigurati dodatne izvore financiranja. Projekt ne predviđa ulaganja u opremu ni sudjelovanje trećih strana na projektu, a troškovi HEP ODS-a uključuju troškove plaća članova Radne skupine za provedbu projekta, troškove službenih putovanja i druge neizravne troškove.

U skladu s Ugovorom o konzorciju, u 2020. godini provedena je prva isplata u iznosu od 0,4 milijuna kuna, dok je u 2021. godini provedena uplata dvije od preostale tri isplate u iznosu od 0,5 milijuna kuna. Preostali iznos od 0,3 milijuna kuna, odnosno razlika ostvarenih u odnosu na planirane troškove, bit će isplaćen u srpnju 2023. godine.

PROJEKT SUPEER

HEP ODS provodi projekt SUPEER – Sustav za upravljanje potrošnjom električne energije u kućanstvima, financiranim iz Strukturnih fondova IRI2 – Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja – faza 2., u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.– 2020. Nositelj projekta je tvrtka Iskon Internet d.o.o., a HEP ODS se nalazi u svojstvu partnera zajedno s Fakultetom za elektrotehniku i računarstvo, Energetskim Institutom Hrvoje Požar i tvrtkom Sedam IT d.o.o. Model financiranja ne predviđa predfinanciranje već nositelj projekta doznachava sredstva HEP ODS-u na temelju dostavljenih izvješća o troškovima plaća.

Ukupno prihvatljivi i odobreni troškovi projekta za HEP ODS iznose 0,3 milijuna kuna i odnose se na troškove plaća članova Tima za provedbu projekta. Iznos bespovratnih sredstava koji financira EU iznosi 56,7%, tj. 0,1 milijuna kuna, a predviđeno trajanje projekta je od 17.8.2020. do 17.8.2023. godine. Ukupno je do kraja 2022.godine uplaćeno 0,1 milijuna kuna ili 73,3% predviđenih sredstava, dok se isplata preostalog iznosa očekuje tijekom 2023. godine.

PROJEKT FLEXIGRID

HEP ODS sudjeluje u pilot-projektu FLEXIGRID iz EU programa HORIZON 2020, zajedno s četrnaest partnera diljem Europe. FLEXIGRID predlaže poboljšanje rada elektrodistribucijske mreže razvojem četiri hardverska rješenja: sekundarne transformatorske stanice budućnosti, nove generacije pametnih brojila, zaštitom koja se bavi visokim udjelom obnovljivih izvora energije te višenamjenskim koncentradorom pod nazivom Energy Box. FLEXIGRID rješenja će se implementirati na četiri različite lokacije u Europi: ruralna i prigradska mreža u Španjolskoj, hotelsko odmaralište na grčkom otoku Thasosu, urbana mreža u gradu Zagrebu i izolirana dolina u Južnom Tirolu u Italiji.

Za HEP ODS prihvatljivi troškovi projekta iznose 3,0 milijuna kn, što uključuju troškove plaća, putne troškove i troškove investicija. Udio bespovratnih sredstava koje financira EU iznosi 70%, a uključuje predfinanciranje, plaćanje tijekom i nakon završetka projekta. Do kraja 2021. godine uplaćeno je ukupno 1,3 milijuna kn ili 60,6% predviđenih sredstava, tijekom 2022. godine nije bilo uplata te se očekuje da će preostali iznos od 0,8 milijuna kn biti isplaćen nakon završetka projekta, u rujnu 2023. godine.

PROJEKT GREEN SWITCH

GreenSwitch opsežan je šestogodišnji projekt koji karakterizira inovativna i učinkovita primjena novih tehnologija i naprednih funkcionalnosti za međusektorsko i prekogranično poboljšanje infrastrukture elektroenergetskog sustava što rezultira većim iskorištavanjem kapaciteta u mreži, učinkovitom integracijom novih vrsta korisnika mreže (prema definicijama danim u Zakonu o tržištu električne energije), optimizacijom budućih ulaganja te poboljšanjem sigurnosti opskrbe i kvalitete usluge na području tri države članice.

Kako bi projekt dobio sufinanciranje fonda CEF (Connecting Europe Facility) bilo je potrebno projektne ideje prijaviti na PCI listu koja je preduvjet za navedeni projekt. Gotovo svakodnevno HEP ODS održava međunarodnu suradnju s drugim operatorima distribucijskih i prijenosnih sustava te energetskim tvrtkama kako bi prijava bila što uspješnija. U navedenom razdoblju HEP ODS surađuje s tvrtkama iz Hrvatske (HEP d.d., HOPS d.d.), Slovenije (ELES d.o.o., Elektro Ljubljana d.d., Elektro Gorenjska d.d., Elektro Celje d.d., GEN-i d.o.o.) te Austrije (KNG – Karnten Netz GMBH).

Nakon uspješnog uvrštenja na PCI listu, a uzimajući u obzir investicijsku veličinu projekta i njegovu važnost za društva u sudjelovanju, tijekom 2022. godine, konzorcij ostvaruje suradnju s Energetskim institutom Hrvoje Požar koji angažmanom svojih stručnjaka vodi konzorcij u pripremi dokumentacije potrebne za projektnu prijavu. Koliko je prijava bila složena i kompleksna govori i podatak da se na pripremi dokumentacije radilo gotovo svakodnevno tijekom devet mjeseci.

U prosincu 2022. godine Europska komisija objavljuje da je odobreno sufinanciranje projekta u maksimalno mogućem iznosu sufinanciranja što iznosi 50%, a ukupna vrijednost projekta je 146.204.508 €. Rad na projektu nastavljaju sve gore navedene tvrtke osim HEP d.d. i GEN-i d.o.o.

3.8 KORISNICI I INFORMIRANJE

Korištenje obnovljivih izvora energije i borba protiv energetske siromaštva bile su aktualne teme tijekom cijele 2022. godine, što se reflektiralo u strukturi medijskih i korisničkih upita kojom je dominirala problematika u vezi s rokovima priključenja solarnih elektrana te upiti o mjerama definiranim Uredbom o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu električne energije koju je donijela Vlada Republike Hrvatske.

Drugu polovinu 2022. godine obilježilo je stupanje na snagu dvaju novih propisa: Pravilnika o uvjetima kvalitete opskrbe električnom energijom i Pravilnika o općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom. Budući da svaka izmjena propisa podrazumijeva reviziju i prilagodbu informacija koje posredujemo korisnicima mreže putem komunikacijskih kanala, obrazaca, zahtjeva i ostalih popratnih dokumenata koji trebaju biti ažurirani i usklađeni s aktualnim zakonodavnim okvirom poslovanja, provedene su aktivnosti s različitim funkcijama radi prilagođavanja uputa za rad prema novim pravilima.

Implementacija novog centralnog informatičkog sustava provedena 2021. godine i tijekom 2022. godine pokazala se kao okosnica aktivnosti Odjela za korisničku podršku unutar Službe za odnose s korisnicima i informiranje. Aktivnosti su bile koncentrirane na potrebne korekcije i prilagodbe poslovnih procesa u

novom centralnom informatičkom sustavu s glavnim naglaskom na usklađivanje i povezivanje s drugim informatičkim aplikacijama koje se koriste u poslovanju.

Provedbom projekta centralizacije modula elektroničke pošte radi razvoja kvalitetnije korisničke podrške ujednačavanjem postupanja i osiguranjem primjene standardizirane procedure odgovora korisnicima 2022. godine centralno je preuzeta elektronička pošta za područja Elektrojug Dubrovnik i Elektra Sisak, pored već dvije postojeće centralne e-adrese.

U koordinaciji sa Službom za upravljanje projektima i Službom za informatiku tijekom cijele 2022. godine aktivno se radilo i provodile su se intenzivne aktivnosti na projektu Digitalizacija zahtjeva u aplikaciji Moja mreža s ciljem kompletne digitalizacije procesa podnošenja zahtjeva. Izrađeno je korisničko sučelje za unos podataka za većinu zahtjeva, pa se do sredine 2023. godine očekuje realizacija drugog dijela projektnog zadatka – povezivanje korisničke aplikacije za podnošenje zahtjeva s poslovnom aplikacijom ASEBA. Tijekom 2022. godine omogućeno je podnošenje nekih novih zahtjeva putem Moje mreže povećan je broj trenutačno dostupnih digitalnih obrazaca u odnosu na prethodnu godinu.

ODNOSI S JAVNOŠĆU

Odjel za informiranje u 2022. godini nastavio je s aktivnostima promidžbe i vidljivosti u Pilot-projektu uvođenja naprednih mreža. U okviru ugovornih obveza održano je pet završnih radionica u Osijeku, Zadru, Dubrovniku, Splitu i Zagrebu. Kreirane su medijske objave, video-prilozi i TV spotovi, radio emisije, ažurirana je internetska stranica i korisnički računi na društvenim mrežama. Krajem 2022. godine projekt je produljen do 30. studenoga 2023., tako da će se u tom razdoblju održati i završna konferencija u Zagrebu te ostale popratne medijske aktivnosti.

Odjel za informiranje uključen je i u sva četiri projekta velikog EU projekta Modernizacija hrvatske distribucijske elektroenergetske mreže.

U 2022. godini nastavilo se sudjelovanje u europskim projektima očuvanja biološke raznolikosti, LIFE Danube free sky (međunarodni projekt posvećen sprječavanju stradavanja ugroženih vrsta ptica od negativnih utjecaja elektroenergetske infrastrukture) i LIFE SUPport (projekt Osiguravanje budućnosti za bjeloglave supove u Hrvatskoj).

POVJERENSTVA ZA REKLAMACIJE

Povjerenstva za reklamacije potrošača u distribucijskim područjima HEP ODS-a osnovana su u skladu sa Zakonom o zaštiti potrošača. Članovi povjerenstava predstavnici su distribucijskog područja te predstavnici udruga potrošača.

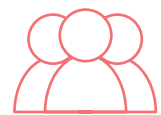
Uspoređujući rad povjerenstava u 2022. godini s 2021., uočeno je neznatno smanjenje broja reklamacija, ali bez znatnijih promjena u postotku usvojenih, odnosno odbijenih reklamacija. Broj zaprimljenih reklamacija na obračun znatno se smanjio, pri čemu je smanjen i postotak usvojenih zahtjeva.

U kategoriji reklamacija u vezi s uključenjem/isključenjem broj reklamacija u odnosu na prošlu godinu neznatno se smanjio, a broj reklamaciji za naponske prilike neznatno se povećao. Bilježimo znatno povećan broj reklamacija razvrstanih u kategoriju „ostalo“. Omjer osnovanih i neosnovanih zahtjeva u cjelini nije se promijenio u odnosu na 2021. godinu pa je broj osnovanih zahtjeva u 2022. godini bio oko 28% od ukupnog broja zahtjeva, za razliku od 2021. kada je on bio oko 29%, a broj neosnovanih zahtjeva u 2022. godini bio je oko 71% od ukupnog broja zahtjeva.

RAD POVJERENSTVA ZA REKLAMACIJE POTROŠAČA

Distribucijsko područje	Osnova za reklamaciju potrošača																		
	Obračun			Neispravno brojilo			Uključenje / Isključenje			Naponske prilike			Ostalo			Održano sjednica	Ukupno reklamacija	Ukupno usvojeno	Ukupno odbijeno
	ukupno	usvojeno	odbijeno	ukupno	usvojeno	odbijeno	ukupno	usvojeno	odbijeno	ukupno	usvojeno	odbijeno	ukupno	usvojeno	odbijeno				
Elektra Zagreb	34	6	28	10	4	6	15	3	12	0	0	0	71	30	41	11	130	43	87
Elektra Zabok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Elektra Varaždin	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	4	4	0	4
Elektra Čakovec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1
Elektra Koprivnica	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1
Elektra Bjelovar	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3	0	3
Elektra Križ	0	0	0	0	0	0	9	4	5	0	0	0	0	0	0	6	9	4	5
Elektroslavonija Osijek	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1
Elektra Vinkovci	5	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	6	7	2	5
Elektra Slavonski Brod	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Elektroistra Pula	2	1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	0	2	4	5	1	4
Elektroprimorje Rijeka	2	0	2	0	0	0	2	1	1	1	0	1	0	0	0	3	5	1	4
Elektrodalmacija Split	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	2	4	1	3
Elektra Zadar	8	0	8	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	9	1	8
Elektra Šibenik	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4	3	6	1	5
Elektrojug Dubrovnik	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	2
Elektra Karlovac	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3	0	3	5	4	0	4
Elektra Sisak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3	1	0	1
Elektrolika Gospić	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Elektra Virovitica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Elektra Požega	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	4	3	1	2
Ukupno	64	10	54	12	6	6	27	8	19	2	0	2	90	31	59	66	195	55	140

4

ODS-ovci

Održivom politikom upravljanja ljudskim potencijalima, atraktivnim uvjetima rada, stvaranjem zadovoljnog i motivirajućeg ozračja HEP ODS nastoji privući kvalitetne, stručne i zainteresirane pojedince, ljude različitih stručnih profila, koji će svojim radom i zalaganjem zajednički raditi na stabilnom funkcioniranju elektroenergetskog sustava.

Najveća vrijednost HEP ODS-a su njegovi radnici – ODS-ovci. Radnici su ključan faktor uspjeha Društva, neizostavan dio svake strategije ili poslovnog plana. HEP ODS obiluje hrabrim i vrijednim pojedincima – od nezamjenjivih elektromontera i tehničara koji svoju snagu najbolje pokazuju kada je najteže, pa sve do inženjera raznih profila i drugih stručnjaka u svojim područjima. Svaki radnik HEP ODS-a je bitan i svaki je radnik na svoj način poseban i posvećen svome poslu.

Na dan 31. prosinca 2022. godine Društvo je imalo ukupno 6.879 radnika zaposlenih u 21 distribucijskom području i Sjedištu Društva, što HEP ODS čini pojedinačno najvećim društvom HEP grupe.

Svjestan trajne potrebe ulaganja u radnu snagu, HEP ODS je u stalnoj potrazi za kvalitetnim radnicima koji sa sobom nose svoja znanja i inovativnost. Održivom politikom upravljanja ljudskim potencijalima, atraktivnim uvjetima rada, stvaranjem zadovoljnog i motivirajućeg ozračja HEP ODS nastoji privući kvalitetne, stručne i zainteresirane pojedince, ljude različitih stručnih profila, koji će svojim radom i zalaganjem zajednički raditi na stabilnom funkcioniranju elektroenergetskog sustava.

Područje razvoja ljudskih potencijala HEP ODS-a uređeno je i Dugoročnom strategijom razvoja ljudskih potencijala HEP grupe za razdoblje od 2017. do 2030. godine. U okviru strategije izrađuju se planovi zapošljavanja, provode se ciljana osposobljavanja pa se na taj način osigurava prijenos i zadržavanje specifičnih znanja za Društvo. Izradu planova zapošljavanja ponajprije usmjeravaju bitne odrednice organizacije rada temeljnih aktivnosti Društva, odnosno obilježja radnika koji su angažirani na ključnim poslovima. Planiranje i realizacija novog zapošljavanja te alociranje radnika unutar organizacije, nastoji se maksimalno prilagoditi realnim potrebama Društva.

Posljednjih nekoliko godina postoji trend zapošljavanja radnika mlađe životne dobi. Dio je to prirodnog procesa smjene generacija koja se kontinuirano odvija, ali i promišljanja Društva koje želi sačuvati radnike kao nositelje specifičnih znanja i stručnosti. Ipak, prosječna životna dob radnika i dalje je visoka te iznosi 47,2 godine iz čega se može zaključiti da je stjecanje i očuvanje znanja višegodišnji proces te da je za svaku važniju promjenu potrebno vrijeme. Blago povećanje broja radnika mlađih dobnih skupina daje razloga za optimizam te traži optimalno definiranje potreba za zapošljavanjem, usmjeravajući se ponajprije na zapošljavanje pripravnika i pomlađivanje radne snage kako bi se znanje moglo sustavno, kontinuirano i pravovremeno prenositi sa starijih na mlađe radnike.

Na kraju, HEP ODS uvijek je atraktivno i poželjno Društvo čija djelatnost ima dugu tradiciju, svoju prepoznatljivu posebnost u HEP grupi i koje iz generacije u generaciju njeguje osjećaj pripadnosti radnika svom poslovnom okruženju. U tom duhu se razvijamo i brinemo se za naše radnike, privlačimo nove radnike i zajedno, iz godine u godinu, rastemo s organizacijom, s njezinim vrijednostima i kulturom.

RADNICI PREMA DOBNIM SKUPINAMA

Dobna skupina (godine)	Broj radnika 2021.	Broj radnika 2022.
do 20	10	22
20 - 30	651	661
30 - 40	1.105	1.117
40 - 50	1.870	1.797
50 - 60	2.302	2.221
više od 60	960	1.061
Ukupno (1 do 6)	6.898	6.879

4.1 UVJETI RADA

RADNICI PREMA SPOLU I VRSTAMA UGOVORA

Vrsta ugovora	Broj radnika 2021.		Broj radnika 2022.	
	M	Ž	M	Ž
Ugovor na određeno vrijeme	141	46	125	24
Ugovor na neodređeno vrijeme	5.438	1.273	5.434	1.296
Ukupno broj radnika	5.579	1.319	5.559	1.320

Atraktivan posao nije uvijek onaj najbolje plaćen, već onaj koji nudi najbolje uvjete rada. U tom dijelu HEP ODS nastoji voditi brigu o radnicima i o njihovim potrebama, o njihovom zdravlju, djeci i obiteljima. Materijalne beneficije za radnike propisane su i utvrđene Kolektivnim ugovorom HEP grupe koji se u cijelosti primjenjuje u HEP ODS-u.

Kolektivni ugovor HEP grupe, nastao kao rezultat višegodišnjeg rada i zalaganja reprezentativnih sindikata radnika s jedne strane i iskrene suradnje Udruge poslodavaca HEP grupe s druge strane, mnogi smatraju, jednim od boljih kolektivnih ugovora uopće, a svojim radnicima u HEP grupi jamči bitno veća prava od Zakonom propisanih. Neka od tih prava, pogodnosti i povlastica jesu:

- dopunsko zdravstveno osiguranje, godišnji sistematski zdravstveni pregled, 24-satno osiguranje radnika
- dodatak na plaću na temelju ukupnog radnog staža i neprekinutog radnog odnosa kod poslodavca
- otpremnina prigodom odlaska u mirovinu
- nagrada za dugogodišnji rad kod poslodavca
- naknada troškova prijevoza
- dodatak za godišnji odmor
- prigodne nagrade (božićnica, Uskrs)
- dar djeci radnika prigodom božićnih blagdana
- potpora za rođenje djeteta i potpore za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta
- različite novčane pomoći radnicima (smrt članova uže obitelji, neprekidnog bolovanja, njega djeteta s težim smetnjama u razvoju i slično)
- zaštita starijih radnika (zadržavanje plaće nakon navršenih 60 godina i nemogućnost poslovnog otkazivanja ugovora o radu radniku starijem od 63,5 godina)
- duži otkazni rok i veća otpremnina kod osobnog i poslovno uvjetovanog otkaza te
- dobrovoljni mirovinski fond.

Dobrovoljni mirovinski fond HEP grupe je fond zatvorene naravi, osnovan samo za radnike HEP grupe radi prikupljanja novčanih sredstava, uplata članova, doprinosa Pokrovitelja, državnih poticajnih sredstava i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine i osiguravanja isplate (dodatne) mirovine članovima Fonda.

Uz to, HEP ODS je oduvijek poznat i po radničkoj uključenosti odnosno po sudjelovanju radnika u radu Društva kroz rad i ustroj radničkih vijeća. Redovito provođenje izbora za radnička vijeća pojedinih organizacijskih jedinica, organiziranje i djelovanje Glavnog radničkog vijeća kao najvažnijeg predstavnik

svih radnika, sudjelovanje radnika u radu Nadzornog odbora HEP ODS-a kroz rad izabranog predstavnika radnika, jasno pokazuje stav poslodavca o važnosti i položaju radnika.

OMJER STANDARDNE POČETNE PLAĆE I MINIMALNE PLAĆE

	2021.		2022.	
	M	Ž	M	Ž
Omjer početne plaće u HEP ODS-u i minimalne plaće u RH	1,75	1,85	1,66	1,67

4.2 RAZNOLIKOST I JEDNAKE PRILIKE

HEP grupa je od 2017. godine potpisnik Povelje o raznolikosti čiji je glavni cilj poticanje provedbe politike raznolikosti u poslovnom sektoru, na koju se smisleno nadovezuje i Politika raznolikosti i nediskriminacije HEP grupe. Cilj spomenute Povelje i Politike je osigurati jednake mogućnosti svim radnicima prilikom zapošljavanja i profesionalnog razvoja te onemogućiti bilo koji oblik diskriminacije na temelju spola, dobi, seksualne orijentacije, invalidnosti, etničke pripadnosti i/ili vjerske opredijeljenosti.

U tom smislu HEP grupa i HEP ODS obvezali su se:

- Razvijati organizacijsku kulturu u kojoj se priznaju i vrednuju individualne razlike i doprinosi svakog radnika.
- Poticati suradnju, zajedništvo i ostvarivanje međuljudskih odnosa temeljenih na uzajamnom poštovanju i uvažavanju.
- Promicati vrijednosti raznolikosti, ravnopravnosti i nediskriminacije kod menadžmenta, radnika i ostalih dionika.
- Osigurati radno okruženje koje će omogućiti inovativno razmišljanje i kreativni razvoj svakog radnika.
- Osigurati jednake mogućnosti profesionalnog i osobnog razvoja svim radnicima te
- Stvarati radnu atmosferu bez nasilničkog ponašanja, uznemiravanja, viktimizacije i diskriminacije te osnaživati radnike za korištenje postojećih mehanizama sprječavanja diskriminacije.

OMJER PLAĆE ŽENA I MUŠKARACA

		2021.	2022.
		Ž/M	Ž/M
Omjer	Menadžeri	1,065	1,088
	Ostali zaposlenici	0,947	0,952

Na temelju Smjernica Vlade RH i Ureda za ravnopravnost spolova HEP grupa u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova svake četiri godine izrađuje Plan djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u HEP grupi. Plan obuhvaća analizu stanja položaja muškaraca i žena u HEP grupi, posebne mjere, ciljeve te način provedbe i nadzor provedbe mjera.

Na rodnu ravnopravnost nadovezuje se i regulacija zabrane diskriminacije o kojoj Društvo posebno vodi brigu. Pravilnik o postupku i mjerama za zaštitu dostojanstva radnica i radnika HEP ODS-a i Etički kodeks čine tek početak sustavne brige o ranjivim i osjetljivim kategorijama.

Uspostavljeni komunikacijski kanali, organiziranje edukacija o raznolikosti i nediskriminaciji, razvijeni mehanizmi podnošenja prigovora prema Povjerenstvu za zaštitu dostojanstva radnica i radnika, Povjereniku za etiku i Povjerljivoj osobi za prijave nepravilnosti te Službeniku za zaštitu osobnih podataka snažno podupiru raznolikost i nediskriminaciju.

PRAVO NA RODITELJSKI DOPUST

	2021.		2022.	
	M	Ž	M	Ž
Broj zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust	47	67	64	67
Broj zaposlenika koji se vratio na posao nakon završetka roditeljskog dopusta	47	67	64	67
* Postotak povratka na posao zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust (%)	100	100	100	100
Broj zaposlenika koji se vratio na posao nakon završetka roditeljskog dopusta, a koji je ostao zaposlen i 12 mjeseci po povratku na posao	45	65	61	65
** Postotak zadržavanja na poslu zaposlenika koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust (%)	98	97	95	97
Ukupan broj zaposlenika koji imaju pravo na roditeljski dopust	47	67	64	67

Kao svojevrsna potvrda o osviještenosti, HEP grupi je na temelju provedbe rodno i obiteljski odgovornih politika dodijeljen **Mamforce Company Standard**. Uz kontinuirano promoviranje rodne ravnopravnosti i obiteljski odgovornog poslovanja, potiče se i veća uključenost očeva u odgoj djece jačanjem njihova prava na roditeljski dopust. Sve radnice koje su u 2022. godini ostvarile pravo na roditeljski dopust to su pravo i koristile te se u 2022. godini povećao broj muškaraca koji su iskoristili pravo na roditeljski dopust.

OBRAZOVANJE, NAPREDOVANJE I ULAGANJE U RAZVOJ RADNIKA

HEP ODS ulaže kontinuirane napore u pogledu profesionalnog razvoja i obrazovanja radnika, brine se o transferu specifičnih znanja i iskustava te neprekidno usavršava svoje radnike u skladu s poslovnim i razvojnim ciljevima i sve većim zakonskim i regulatornim obvezama.

Usmjerenost na cjeloživotno obrazovanje radnika radi ispravne primjene postojećih znanja te stjecanja, razvoja i integracije novih specijalističkih znanja i vještina ostaje naša misija, naš trajni izbor. Tim putem nastojimo ostvariti bolje rezultata rada i unaprijediti poslovanje Društva.

Profesionalni razvoj radnika oblikuje se individualno i grupnim upućivanjem radnika na razne programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja. Društvo za radnike osigurava brojne edukacije prilagođene potrebama pojedinca. Posebno se ističu „in-house“ edukacije koje se organiziraju unutar pojedinih organizacijskih jedinica s ciljem internog prijenosa znanja u pojedinom segmentu poslovanja.

Vanjske edukacije uključuju stručna osposobljavanja, stručna usavršavanja i poslijediplomske studije koji su usklađeni s razvojnim i poslovnim ciljevima Društva i obrazovnim potrebama radnika.

Odlukom HEP grupe o pravilima postupanja pri upućivanju radnika na doškovanje o trošku poslodavca, omogućeno je sufinanciranje doškovanja i financiranje prekvalifikacije. Također, kontinuirano se prati utjecaj novih tehnologija na poslovanje i promjene u poslovnom okruženju te se podupire interes za ove vrste obrazovanja koje primarno dolaze iz domene tehničkih struka.

U 2022. godini u razvoj vještina i kompetencija radnika uloženo je ukupno 5,97 milijuna kuna, što je za oko 5% više u odnosu na 2021. godinu. S obzirom na reguliranu djelatnost HEP ODS-a, najviše sredstava utrošeno je na stručna osposobljavanja usko povezana s ispunjenjem zakonskih i regulatornih zahtjeva, ukupno 2,8 milijuna kuna, odnosno 47% od ukupno utrošenih sredstava za obuku radnika. Nastavlja se trend ulaganja u obrazovanje elektromontera – specijalista. U 2022. godini obrazovalo se dodatnih 147 elektromontera kroz temeljni program za rad pod naponom, 82 elektromontera kroz tečaj obnove znanja te je održano 67 tečajeva rada pod naponom za voditelje.

HEP-NASTAVNO OBRAZOVNI CENTAR

HEP-Nastavno obrazovni centar (HEP NOC) je ustanova za obrazovanje odraslih u elektroprivredi. Osnovan 2004. godine, HEP NOC je mjesto okupljanja stručnjaka iz područja elektroenergetike.

Osnovna djelatnost HEP NOC-a je organizacija i provođenje obrazovnih programa te programa usavršavanja i osposobljavanja, s posebnim naglaskom na provođenje stručnih osposobljavanja i usavršavanja za rad pod naponom.

Uz redovno poslovanje, HEP NOC sudjeluje na domaćim i međunarodnim stručno-znanstvenim konferencijama i skupovima, projektima u znanosti s fakultetima te agencijama za obrazovanje odraslih s naglaskom na STEM područje. Suradnja s partnerima iz susjednih zemalja odvija se svakodnevno, a zaposlenici HEP NOC-a aktivno sudjeluju u međunarodnim obukama

Akreditirani kontrolno-ispitni laboratorij, kao sastavni dio HEP NOC-a, tijekom svojeg dugogodišnjeg rada periodički obavlja ispitivanja izolacijskih motki, indikatora, opreme i alata za čišćenje pod naponom te ostalih ispitnih uzoraka prema važećim standardima i normama. Suradnja s partnerima povećava kvalitetu i znanja, gdje se kroz radne susrete rade poredbena umjeravanja kako bi zadovoljili visoke standarde i razine kvalitete. Rad laboratorija posebno je zanimljiv za istraživanja u kojima sudjeluju znanstvenici sa škola i fakulteta uz studente koji svojim sada već redovitim radnim posjetima obogaćuju rad HEP NOC-a.

STIPENDIJE I POTPORE

Radi povezivanja teoretskih znanja s praksom, Društvo aktivno surađuje sa školama i fakultetima, u kojima se školuju učenici i studenti u zvanjima koja su nužna za obavljanje poslova Društva. Stipendiranjem učenika i studenata stvara se baza mladih stručnjaka koji su potencijal za budući razvoj Društva, a na njih je u 2022. godini utrošeno 343.000 kuna.

Društvo kontinuirano pruža mjesečnu financijsku potporu osiguravajući stipendije te pomoć djeci umrlih i poginulih radnika, sve do završetka njihova redovnog školovanja. Za tu namjenu u 2022. godini izdvojeno je ukupno 759.000 kuna.

4.3 ZAŠTITA NA RADU

HEP ODS posebnu pozornost posvećuje ostvarivanju sigurnih i zdravih uvjeta rada, zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu. Upravljanje zaštitom na radu i sigurnosti unutar članica HEP grupe uređeno je Zakonom o zaštiti na radu i podzakonskim propisima. HEP ODS ima certificiran sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti ISO 45001:2018 kojim su pokriveni svi zaposlenici Društva. Sustav upravljanja zaštite zdravlja i sigurnosti (SUZZS) u nadležnosti je Uprave koja osigurava uspostavljanje sigurnog i zdravog radnog mjesta s ciljem sprječavanja ozljeda i bolesti povezanih s radom. U nadležnosti Uprave je donošenje politika, postavljanje ciljeva i učinkovitost SUZZS. Uspješnu primjenu sustava upravljanja zaštite zdravlja i sigurnosti osiguravaju Priručnik upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti, Politika upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu, ciljevi upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu, procedure SUZZS i radne upute koje detaljno opisuju kako se izvodi neka aktivnost, upute za rad na siguran način, obrasci koji služe za zapisivanje informacija te zapisi koji sadrže postignute rezultate ili daju dokaze o izvedenim aktivnostima. HEP ODS ima zaposlene stručnjake zaštite na radu i zaštite od požara.

Definirani su ciljevi zaštite zdravlja i sigurnosti na radu koji se zasnivaju na unaprjeđenju Sustava upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika, stjecanju i održavanju potrebnih kompetencija radnika za SUZZS te nabavi opreme za uklanjanje ili smanjenje rizika na radu radi smanjenja broja ozljeda na radu, profesionalnih oboljenja i drugih bolesti povezanih s radom. Društvo kontinuirano prati opasnosti i rizike te provodi procjenu rizika za radna mjesta za sve radnike. U sklopu sustava upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti ISO 45001:2018 vodi se registar rizika i prilika za poboljšanje.

HEP ODS za sva radna mjesta i poslove ocijenjene procjenom rizika osigurava zdravstvene usluge medicine rada. Uprava HEP ODS-a uključuje, usmjerava i podržava radnike u doprinošenju učinkovitosti sustava, a predstavnici radnika sudjeluju u radu Odbora zaštite na radu. Na razini HEP grupe osnovan je Tim za nadzor nad obavljanjem poslova zaštite na radu i zaštite od požara u HEP grupi koji se sastoji od stručnjaka zaštite na radu i internog revizora. Njihov je zadatak obavljati nadzor nad svim društvima koja se nalaze unutar HEP grupe. U 2022. godini obavljani su nadzori u distribucijskim područjima HEP ODS-a te su pokrenuti revizija i unaprjeđenje sustava upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti ISO 45001:2018.

Procedurom za upravljanje dokumentima i zapisima, propisan je i primjenjuje se postupak upravljanja dokumentiranim informacijama od početka izrade, distribuiranja i korištenja pa sve do čuvanja i stavljanja dokumentiranih informacija izvan uporabe. Svrha tako postavljenog sustava brzo je i lako pronalaženje dokumentiranih informacija, njihova prepoznatljivost i usvajanje te uporaba samo važećih dokumentiranih informacija. Dokumentirane informacije dostupne su preko intraneta svim radnicima sjedišta HEP ODS-a i distribucijskih područja, a za radnike koji ne koriste računalo, pristup dokumentiranim informacijama osigurava se ispisom primjeraka važeće dokumentacije. Radnici se educiraju putem programa u ovisnosti o poslovima koje obavljaju. Edukacije provode kvalificirani stručnjaci zaštite na radu i zaštite od požara s položenim andragoškim znanjima. U 2022. godini provedena je analiza postojeće dokumentacije sustava upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika.

Broj ozljeda na radu blago se povećao u odnosu na 2021. godinu. Dio ozljeda uzrokovan je djelovanjem struje, što ukazuje na propuste u poštivanju pet osnovnih pravila sigurnosti u svakodnevnom radu. Najveći broj ozljeda na radu događa se elektromonterima i ostalim radnicima koji obavljaju poslove u

posebnim uvjetima rada (PUR). Manji broj ozljeda na radu događa se administrativnim radnicima i to u radnim prostorijama i na putu od kuće do posla i obrnuto. Tijekom izvještajne godine dogodile su se dvije smrtne ozljede na radu. Kod prvog smrtnog slučaja riječ je o posljedici prometne nesreće u kojoj je na radnika HEP ODS-a na putu od radnog mjesta do mjesta stanovanja izvan posla i aktivnosti povezanih s radnim procesom naletjelo osobno vozilo i usmrtilo ga. U drugom slučaju riječ je o teškim ozljedama koje su nastale kao posljedica strujnog udara, prilikom provjere pravilnosti dosjeda kontakata sabirničkog rastavljača. Radnik je odvezen u bolnicu gdje je preminuo od zadobivenih ozljeda. Utvrđeno je kako je do ozljede s tragičnim ishodom došlo zbog izvođenja radne operacije na način protivan pravilima zaštite na radu.

Tijekom provedbe aktivnosti, edukacijom i aktivnim angažmanom svih sudionika radnih procesa, Društvo nastoji smanjiti broj ozljeda na radu. S tim ciljem, u 2022. godini održan je zajednički sastanak svih stručnjaka zaštite na radu u HEP NOC-u (Nastavno obrazovnom centru).

OZLJEDE NA RADU

	2021.		2022.	
	Broj ozlijeđenih	Postotak (%) ozlijeđenih od ukupno zaposlenih	Broj ozlijeđenih	Postotak (%) ozlijeđenih od ukupno zaposlenih
U radnom procesu	68	0,99	78	1,14
Izvan radnog procesa	23	0,33	20	0,29
Ukupno ozlijeđenih radnika	91	1,32	98	1,43

IZGUBLJENO VRIJEME RADA

	Izgubljeni radni sati		Izgubljeni radni dani	
	2021.	2022.	2021.	2022.
U radnom procesu	26.984	29.872	3.373	3.734
Izvan radnog procesa	7.368	3.752	921	469
Ukupno	34.352	34.624	4.294	4.203

5

UPRAVLJANJE OKOLIŠNIM UTJECAJIMA

Kao nacionalna energetska tvrtka za distribuciju električne energije, HEP ODS želi biti predvodnik u području energetske učinkovitosti te promovirati energetska učinkovitost kod svojih zaposlenika i u širem gospodarskom i društvenom okruženju.

HEP ODS posvećen je održivom poslovanju i zaštiti okoliša. S tim ciljem implementiran je sustav upravljanja okolišem prema normi ISO 14001 i sustav upravljanja energijom prema ISO 50001. Na razini cijelog Društva donesene su politike upravljanja okolišem i energijom koje su usklađene sa zahtjevima navedenih normi. Javno su dostupne na web stranicama te oglasnim pločama poslovnih prostora HEP ODS-a, s potpisom direktora Društva. Opseg Politike upravljanja okolišem i energijom obuhvaća poslovanje sjedišta i 21 distribucijsko područje te u svom sustavu upravljanja okolišem prepoznaje kontekst organizacije koji uključuje sve dionike i zainteresirane strane.

U skladu s normom ISO 14001, svi zaposlenici HEP ODS-a imaju pristup internom portalu sustava upravljanja okolišem, na kojem su dostupne informacije i dokumentacija koja uređuje postupanje s pojedinim aspektima okoliša. Radionice na temu zaštite okoliša za radnike organiziraju se godišnje za sve koji se kroz svoj svakodnevni posao susreću sa zaštitom okoliša. Radionice obuhvaćaju sjedište i sva distribucijska područja.

Ciljevi se, u pogledu zaštite okoliša, također definiraju u sklopu norme ISO 14001. Na temelju zahtjeva sustava upravljanja okolišem pripremamo i godišnje izvješće o stanju te funkcioniranju sustava upravljanja okolišem, uz provedbu ocjene sustava. Važno je napomenuti da je u inspekcijskim nalazima za 2022. godinu utvrđena sukladnost sa zakonima i propisima u segmentu zaštite okoliša. U ostvarivanju ovih ciljeva, Tim za vođenje sustava upravljanja okolišem okuplja članove iz različitih organizacijskih jedinica, uključujući sjedište Društva i distribucijska područja.

5.1 UPRAVLJANJE ENERGIJOM

Kao nacionalna energetska tvrtka za distribuciju električne energije, HEP ODS želi biti predvodnik u području energetske učinkovitosti te promovirati energetske učinkovitost kod svojih zaposlenika i u širem gospodarskom i društvenom okruženju. Temeljno je opredjeljenje Društva, u upravljanju energijom, postizanje trajnog poboljšavanja energetske značajki na svim poslovnim objektima, opremi i uređajima, uključujući i smanjenje gubitaka u distribucijskoj mreži, implementiranim i certificiranim sustavom upravljanja energijom prema normi HRN EN ISO 50001:2018.

Potrošnja energije (kWh/godina)	2021.	2022.	2022./2021.
Električna energija	12.016.968	13.035.369	+8,47
Toplinska energija	3.096.791	2.930.698	-5,36
Plin	10.799.283	9.186.632	-14,93
Gorivo	18.171.664	17.329.581	-4,63
Značajna potrošnja energije	44.303.584	42.668.776	-3,69

Osim kod električne energije, u 2022. godini došlo je do smanjenja značajnih potrošnji energije zahvaljujući dobrom upravljanju potrošnjom energije, održavanju i unapređivanju certificiranog sustava upravljanja energijom prema međunarodnoj normi HRN EN ISO 50001:2018. Potrošnja električne energije povećana je za 8,47%, jer su zbog energetske krize i visoke cijene plina poslovni prostori, u kojima je

to bilo moguće, umjesto na plin grijani na električnu energiju. To također potvrđuje dobro i odgovorno upravljanje potrošnjom energije i troškovima za energiju.

INVESTICIJE U MJERE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

Godina	2021.	2022.
Investicije u mjere energetske učinkovitosti (kn)	30.707.249	6.395.585

U 2022. godini investirano je 6.395.585 kuna u 34 različite mjere energetske učinkovitosti na poslovnim zgradama, što je manje nego prethodne godine, jer je prethodne godine investirano 25.219.500 kuna u nabavu 13 teretnih vozila.

POKAZATELJI ENERGETSKIH PERFORMANSI/EnPI

Prosječna vrijednost pokazatelja performansi/godina	2021.	2022.
Dizel – osobna vozila (l/100 km)	6,44	7,04
Dizel – teretna vozila (l/100 km)	14,09	12,18
Benzin – osobna vozila (l/100 km)	7,76	8,61
Hlađenje – električna energija (kWh/SDH)	1.326,2	218,6
Grijanje – plin (kWh/SDG)	102,26	74,97
Grijanje – plin (kWh/m ³)	39,47	33,57
Grijanje – električna energija (kWh/SDG)	64,23	40,61
Grijanje – električna energija (kWh/m ³)	16,73	18,48
Grijanje – toplinska energija (kWh/m ³)	28,15	24,20

Vrijednosti pokazatelja energetske performansi u 2022. godini su smanjeni, što je rezultat dobrog vođenja, održavanja i unapređivanja certificiranog sustava upravljanja energijom.

Dizelsko gorivo upotrebljava se za osobna i teretna vozila, radne strojeve, brodove i agregate, a benzinsko gorivo za osobna i teretna vozila, motorne sanjke i agregate te ostalo (motorne kosilice, trimeri, motorne pile). Udio dizelskog goriva u ukupnoj potrošnji energije bez gubitaka porastao je na 42%, a na pojedinim lokacijama udio je i 50%. Tako visoki udio dizelskog goriva u ukupnoj značajnoj potrošnji energije ukazuje na potrebu kontinuirane analize, dodatnog napora u točnijem evidentiranju i boljem nadziranju potrošnje dizelskog goriva, evidentiranju prijeđenih kilometara i radnih sati, pronalaženju, predlaganju i implementiranju mjera za poboljšanje i optimiranje voznog parka.

Vrijednosti pokazatelja energetske performanse (EnPI) kod grijanja u 2022. godini smanjeni su u odnosu na prethodnu 2021. godinu, a bitno su niži nego u godini energetske osnovice EnB 2019.

Evidentirano je i smanjenje značajne potrošnje energije u 2022. godini u odnosu na prethodnu 2021. godinu za 1.634.808 kWh, a u odnosu na godinu energetske osnovice EnB 2019 smanjenje potrošnje je za 3.649.546 kWh.

SMANJENJE – POVEĆANJE POTROŠNJE ENERGIJE

Smanjenje potrošnje energije u 2022. godini u odnosu na godinu energetske osnovice EnB 2019. i prethodnu 2021. godinu – bez gubitaka u mreži (kWh)	2022./2019.	2022./2021.
Ukupna značajna potrošnja energije	-3.407.858	-1.084.786
Potrošnja goriva	-2.544.680	-822.235

Evidentirano je smanjenje značajne potrošnje energije za vlastite potrebe i potrošnje goriva u 2022. godini u odnosu na energetske osnovice EnB 2019. i prethodnu 2021. godinu. Rezultat je to daljnjeg unaprjeđivanja sustava upravljanja energijom prema normi HRN EN ISO 50001:2018 i ulaganja u mjere energetske učinkovitosti na poslovnim zgradama te daljnjeg obnavljanja zastarjelog voznog parka Društva.

5.2 UPRAVLJANJE OTPADOM I VODAMA**OTPAD**

Način upravljanja otpadom, u skladu sa svim primjenjivim zakonskim zahtjevima propisanim u Pravilniku o gospodarenju otpadom, definiran je u sklopu sustava upravljanja okolišem Radnom uputom za postupanje s otpadom. Sve kategorije otpada predaju se ovlaštenim sakupljačima uz zakonom propisanu prateću dokumentaciju. Ako ovlašteni subjekti nisu odmah dostupni, otpad se privremeno pohranjuje, ali ne dulje od godinu dana. Skladištenje otpada zakonski je uređeno Pravilnikom i unutar HEP ODS-a definirano je mjerama u Radnoj uputi za postupanje otpadom.

Ugovaranje usluge zbrinjavanja otpada odvija se na razini pojedinog distribucijskog područja i sjedišta Društva. U svakom ugovoru ugrađena je obveza da sakupljač mora biti ovlašten za pojedine kategorije otpada te da mora postupati u skladu sa zahtjevima norme ISO 140001. Tijekom ovo izvještajnog razdoblja i dalje je na snazi bila odluka iz 2016. godine, kojom se ovlaštenom sakupljaču Kemo d.o.o. predaje otpadno transformatorsko ulje na postupak materijalne oporabe. Ovaj postupak odnosi se na velika distribucijska područja s aktivnom traforadionicom: Elektra Zagreb, Elektroslavonija Osijek, Elektroprimorje Rijeka, Elektrodamacija Split i Elektroistra Pula.

VRSTE OTPADA

Svi otpadni materijali generirani unutar HEP grupe dokumentiraju se i prate u HEP-ovom elektroničkom sustavu za praćenje okoliša, INFOZOK (Informatički sustav zaštite okoliša). INFOZOK je integriran s e-ONTO, elektroničkom platformom za evidenciju otpada koja je u vlasništvu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (MINGOR).

Količine i vrste otpada koje nastaju u HEP ODS-u ovise o investicijskim zahvatima, rekonstrukcijama i sanacijama distribucijske mreže u slučaju izvanrednih situacija. U kategoriji opasnog otpada najzastupljenije su sljedeće vrste: hidraulična, maziva i izolacijska ulja, boje i lakovi, otpadna oprema, komponente, vozila, uređaji, otpad od stakla, plastike i metala, mulj i voda iz separatora te otpadne baterije. Najvažnije vrste neopasnog otpada koje nastaju aktivnostima HEP ODS-a su otpad od metala

(željezo, bakar, aluminij, olovo), otpad od građevinskih materijala (beton, drvo, staklo, plastika), otpadna ambalaža, otpadni tekstil, oprema, glomazni otpad te tiskarski toneri. Većina distribucijskih područja ne tretira iskorištene tonere kao otpad, nego ih predaje ovlaštenim poduzećima radi ponovnog punjenja.

Količine nastalog otpada (t)	2020.	2021.	2022.
Opasni otpad	1.053.436,0	1.612.089,5	1.198.088,5
Neopasni otpad	2.744.768,4	1.987.876,1	1.999.672,3
Ukupno	3.798.204,4	3.599.965,6	3.197.760,8

Metode gospodarenja otpadom (t)	2020.	2021.	2022.
Oporaba	2.241.306	2.135.467	1.962.609
Priprema prije oporabe ili zbrinjavanja	9.007	28.932	-
Zbrinjavanje	1.709.171	1.612.741	1.033.718
Ukupno	3.959.484	3.777.140	2.996.326

VODE

Potrošnja vode u HEP ODS-u prati se i evidentira u okviru sustava upravljanja energijom prema HRN EN ISO 50001:2018. U procesima HEP ODS-a voda se zahvaća iz sustava javne vodoopskrbe, a u 2022. zahvaćeno je ukupno 58.829 m³ vode, što znači da je upravo toliko otpadnih sanitarnih voda ispušteno u sustave javne odvodnje u svim županijama na području Hrvatske. Tijekom 2022. Društvo je sustav upravljanja energijom digitaliziralo razvijanjem vlastite aplikacije sustava upravljanja energijom, unutar koje se prati i potrošnja vode.

Potrošnja vode prati se za sve 132 lokacije energetskog pregleda (obuhvaćene su sve poslovne zgrade društva – 772 različita objekta). Kroz aplikaciju je moguće pratiti potrošnju vode za sanitarne potrebe prema radniku iskazanom pokazatelju m³/radniku, a HEP ODS je potrošnju vode u svojim poslovnim objektima ovako evidentirao:

POTROŠNJA VODE

Godina	Potrošnja vode (m ³)	Pokazatelj m ³ /radniku
2020.	56.867	9,33
2021.	62.251	9,99
2022.	59.299	9,60

Potrošnja vode u ovom izvještajnom razdoblju smanjila se u odnosu na prethodnu 2021. godinu, no povećala se u odnosu na 2020. godinu. Ovakvo kretanje nastalo je zbog pandemije Covida-19, zbog čega su radnici u 2020. godini dva mjeseca radili od kuće, što je rezultiralo sveukupno manjom potrošnjom vode u toj godini. Potrošnja vode za 2020. i 2021. godinu retroaktivno je evidentirana u aplikaciju sustava upravljanja energijom, čija je primjena započela u 2022. godini.

5.3 ZAŠTITA OKOLIŠA I PRIRODE

BIORAZNOLIKOST

AKTIVNOSTI HEP ODS-A U ODNOSU NA ZAŠTIĆENE VRSTE I PODRUČJA

Svi zahvati za koje se ne moraju ishoditi rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš i ekološku mrežu, provode se u skladu s postavljenim ciljevima i postupcima iz usvojenih i certificiranih sustava upravljanja okolišem prema ISO 14001:2015. Ovaj pristup podržava postizanje ciljeva navedenih u Strategiji i akcijskom planu zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine i europskih ciljeva iz Strategije biološke raznolikosti Europske unije do 2030. godine.

Elektroenergetski sektor često ima utjecaj na staništa mnogih vrsta, što se posebice odnosi na infrastrukturne projekte koji često zahvaćaju prirodna područja u kojima se mogu naći i određene zaštićene vrste. Infrastrukturne aktivnosti HEP ODS-a (na distribucijskoj elektroenergetskoj mreži često uključuju područja od iznimne ekološke važnosti, uključujući Natura 2000 područja, nacionalne parkove i parkove prirode). U tom kontekstu, jedan od važnih izazova kojeg HEP ODS prepoznaje i s kojim se suočava, potreba je za smanjenjem incidencije elektroekucija zaštićenih vrsta ptica i drugih manjih životinja.

Potencijal za nastanak elektroekucije postoji na lokacijama srednjonaponske nadzemne mreže gdje tehnička izvedba to omogućuje. Ipak, u skladu s Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/2014), zahvati HEP ODS-a ne podliježu obvezi izrade studije utjecaja na okoliš. Navedena Uredba predviđa izradu studija utjecaja na okoliš isključivo za aktivnosti koje se provode na nadzemnim vodovima napona 110 kV i više, dok se zahvati HEP ODS-a odvijaju na srednjonaponskoj i niskonaponskoj mreži.

Mjere zaštite ptica od elektroekucije na postojećoj mreži provode se na lokacijama s potvrđenim stradavanjima te u suradnji s nadležnim tijelima za zaštitu prirode, a ciljevi zaštite bioraznolikosti donose se na razini distribucijskih područja, prema potrebi.

DOPRINOS ZAŠTITI BIJELIH RODA U HRVATSKOJ

Kao što je definirano Sporazumom, aktivnosti na zaštiti bijelih roda koje se gnijezde na električnim stupovima HEP ODS-a, provodile su se na temelju rješenja Ministarstva zaštite okoliša i energetike (KLASA:UP/1-612-07/20-48/143) koje je izdano na razdoblje od 1. rujna 2021. do 1. ožujka 2022. (razdoblje odsutnosti bijelih roda). Aktivnosti su uključivale popravak/zamjenu nosača za rodina gnijezda, premještanje rodinih gnijezda na sigurnu lokaciju, uklanjanje neaktivnih rodinih gnijezda te ugradnju izolacijske opreme za zaštitu ptica od elektroekucije unutar 14 distribucijskih područja obuhvaćenih Sporazumom. U proteklom razdoblju provedeno je oko dvjesto aktivnosti među kojima se po broju provedenih mjera zaštite i zastupljenosti rodinih gnijezda ističu Elektra Križ i Elektra Bjelovar. Kao i proteklih godina, u suradnji s lokalnim javnim ustanovama za zaštitu prirode, radnici HEP ODS-a pružali su stručnu i tehničku pomoć pri provedbi prstenovanja mladih roda na području Lonjskog polja i Zagrebačke županije.

UPRAVLJANJE AKTIVNOSTIMA NA MREŽI UNUTAR PODRUČJA NATURA 2000

Svi zahvati HEP ODS-a, koji se provode unutar područja Natura 2000, primjenjuju tehničke kriterije u skladu s Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (NN 15/14 i NN 38/20). Natura 2000 najveća je koordinirana mreža područja očuvanja prirode u svijetu radi dugoročnog očuvanja važnih i ugroženih vrsta te staništa Europe. Unutar područja očuvanja Natura 2000 nalazi se nešto više od 5.000 km nadzemnih srednjonaponskih vodova od kojih je dio izoliran i ne predstavlja ugrozu za ptice.

Unutar područja Natura 2000, HEP ODS planira razvijati i graditi novu elektroenergetsku infrastrukturu s posebnim naglaskom na sprječavanju kolizije ptica s visokonaponskim vodovima te elektroekucije ptica na srednjonaponskim vodovima. Na područjima na kojima postoje postojeći nadzemni vodovi i gdje praćenje potvrdi povećani rizik za ptice, HEP ODS poduzima tehničke mjere kako bi se spriječilo daljnje stradavanje ptica. Unutar područja Natura 2000 HEP ODS planira modernizirati već postojeće elektroenergetske mreže rekonstrukcijom i modifikacijom, a izgradnja novih te poboljšanja postojećih mreža provest će se u skladu s važećim zakonima Republike Hrvatske, uzimajući u obzir specifičnosti različitih klimatskih regija prisutnih u Hrvatskoj (alpska, mediteranska i kontinentalna). Projekt će obuhvatiti nadzemne vodove s naponima od 35(30) kV i 10(20) kV, stupne transformatorske stanice 10(20)/0,4 kV te niskonaponsku nadzemnu mrežu.

HEP ODS je obvezan planirati i graditi energetska infrastrukturu tako da se sprječava i umanjuje rizik od stradavanja strogo zaštićenih vrsta ptica koje obitavaju unutar područja. Identificirana su Natura 2000 područja očuvanja važna za ptice i pripadajuće vrste na koje se odnose mjere iz sektora energetike. Unutar područja očuvanja Natura 2000 važnih za ptice nalazi se više od 5.000 kilometara nadzemnih srednjonaponskih vodova od kojih je dio izoliran i ne predstavlja ugrozu za ptice. Prema Pravilniku o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže, mjerama očuvanja iz područja energetike obuhvaćene su sljedeće strogo zaštićene ptičje vrste koje ugrožava elektrokcija. To su: suri orao (*Aquila chrysaetos*), ušara (*Bubo bubo*), bijela roda (*Ciconia ciconia*), zmijar (*Circaetus gallicus*), eja močvarica (*Circus aeruginosus*), eja strnjarica (*Circus cyaneus*), eja livadarka (*Circus pygargus*), mali sokol (*Falco columbarius*), bjelonokta vjetruša (*Falco naumanni*), sivi sokol (*Falco peregrinus*), crve - nonoga vjetruša (*Falco vesper - tinus*), ždral (*Grus*), bjeloglavi sup (*Gyps fulvus*), štekavac (*Haliaeetus albicilla*), crna lunja (*Milvus migrans*), bukoč pandion (*Haliaeetus*), škanjac osaš (*Pernis apivorus*), orao klokotaš (*Aquila clanga*), orao kliktaš (*Aquila pomarina*), crna roda (*Ciconia nigra*) i jastrebača (*Strix uralensis*).

SMANJENJE NEGATIVNIH UTJECAJA NA BIORAZNOLIKOST

PROJEKT LIFE DANUBE FREE SKY

Nakon uspješne prijave na međunarodni natječaj, krajem 2020. godine potpisan je Sporazum o sudjelovanju u međunarodnom projektu LIFE Danube Free Sky koji je financiran sredstvima Europske unije. Puni naziv projekta glasi „Transnacionalno očuvanje ptica duž rijeke Dunav“, a glavni cilj mu je doprinijeti strateškom cilju biološke raznolikosti Europske unije. Smanjenjem smrtnosti ptica od stradavanja na dalekovodima unutar ukupno dvadeset i dva područja Nature 2000 važnih za ptice, postići će se sigurnija ruta migracija ptica duž Dunava te će se također povećati postotak preživljavanja 19 važnih vrsta. Ukupna vrijednost projekta iznosi 6.636.170 € s trajanjem od 60 mjeseci. Sudjeluje čak 15 partnera iz sedam zemalja Dunavske regije, a glavni koordinator je Slovačka. Aktivnosti HEP ODS-a odnose se na smanjenje elektrokcije i kolizije ptica na vodovima u Elektroslavoniji Osijek unutar Parka prirode Kopački rit.

U 2022. godini postignut je znatan napredak u okviru projekta LIFE Danube Free Sky. U okviru aktivnosti unutar Elektroslavonije Osijek, unutar Parka prirode Kopački rit, usredotočilo se na smanjenje opasnosti od stradanja ptica zbog električnih vodova. Uz već poznate mjere zaštite ptica, kao što je ugradnja izolacijske opreme, postavljeni su i mehanički uređaji, optički diverteri na vodove HEP ODS-a. Diverteri privlače pozornost ptica, čime se sprječavaju sudari s vodovima. HEP ODS planira i rekonstrukciju postojećih vodova (oko 30 km) uz uporabu izoliranih vodiča.

U ovoj izvještajnoj godini HEP ODS započeo je s ugradnjom 564 divertera kako bi se spriječili sudari ptica s vodovima 35 kV unutar Parka prirode Kopački rit. Ovaj pothvat završit će tijekom 2023., nakon čega će se provesti nadzor kako bi se provjerila učinkovitost. Sudjelovanje u ovom projektu od iznimne je važnosti za očuvanje ptica uz rijeku Dunav te smanjenje rizika od kolizija s električnim vodovima.

PROJEKT LIFE SUPPORT

U 2022. potpisan je konzorcijski sporazum za projekt LIFE SUPport. Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.159.598 €, od čega 60% sredstava dolazi iz programa LIFE Europske unije. Projekt LIFE SUPport ima za svrhu poboljšati zaštitu bjeloglavog supa te poboljšati uvjete za njihovo gniježđenje u Hrvatskoj.

Vodeći partner na ovom projektu je Udruga BIOM, a partneri uključuju Javnu ustanovu „Priroda“ Primorsko-goranske županije, Poljoprivrednu zadrugu „Otok Krk“ i Vulture Conservation Foundation. Također, pridruženi partner je Uprava za zaštitu prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Aktivnosti HEP ODS-a usredotočene su na područje Elektoprimorja Rijeka i uključuju provedbu mjera zaštite ptica na dvjesto stupova nadzemne srednjonaponske mreže instalacijom izolacijske opreme ili zamjenom neizoliranih vodiča izoliranima. Projekt je započeo 1. siječnja 2023. godine, a predviđeno trajanje je 60 mjeseci. Prve konkretne aktivnosti HEP ODS-a očekuju se u drugoj godini provedbe projekta, odnosno u 2024. godini. Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.159.589,61 €, dok će aktivnosti HEP ODS-a iznositi ukupno 323.366,84 €.

ULAGANJA U OKOLIŠ

U 2022. godini za potrebe unaprjeđenja zaštite okoliša i smanjenja rizika od nastanka izvanrednih situacija s negativnim posljedicama za okoliš osigurano je i realizirano ukupno 750.000 kuna iz investicijskog programa Ulaganja temeljem zahtjeva sustava upravljanja okolišem i energijom za projekte i programe iz sljedećih kategorija:

- uređenja skladišta transformatora (pogonske rezerve i transformatora predviđenih za rashod): projekt realiziran u jednom distribucijskom području
- uređenja privremenih mjesta prikupljanja i skladištenja opasnog i neopasnog otpada (nabava tankvana i spremnika za otpad, uređenje lokacija skladišta otpada u skladu sa zakonskim propisima): projekti realizirani u pet distribucijskih područja
- uređenja sustava odvodnje otpadnih voda (smanjenje emisija u tlo i vodu): projekti realizirani u četiri distribucijska područja.

6

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Važnu ulogu u ispunjenju strateških ciljeva donose ljudi i organizacijska kultura. Usredotočenosti na ljude i orijentiranosti prema korisnicima, definirana je korporativna struktura što čini temelj učinkovitog upravljanja te razvoj autentičnosti HEP ODS-a za rast i dobrobit radnika te društva u cjelini.

Korporativnim upravljanjem u obavljanju regulirane djelatnosti distribucije i opskrbe električne energije, HEP ODS ostvaruje svoje poslovne ciljeve uz brigu o etičnosti javne uslužne djelatnosti koju pruža korisnicima. Kako bi ispunio očekivanja korisnika distribucijske mreže i učinkovito povezoao sve sudionike na tržištu električne energije, stalno se unaprjeđuju načini rada te se uz inovativna tehnološka rješenja razvijaju suvremeniji modeli rada koji donose nove rezultate.

Važnu ulogu u ispunjenju strateških ciljeva donose ljudi i organizacijska kultura. Usredotočenosti na ljude i orijentiranosti prema korisnicima, definirana je korporativna struktura što čini temelj učinkovitog upravljanja te razvoj autentičnosti HEP ODS-a za rast i dobrobit radnika te društva u cjelini.

SKUPŠTINA DRUŠTVA

Skupštinu HEP ODS-a čini osnivač društva, HEP d.d. U okviru propisanih ovlasti, Skupština Društva odlučuje o važnim pitanjima Društva. Skupštinu Društva HEP ODS-a predstavlja Frane Barbarić, predsjednik uprave HEP-a d.d.

NADZORNI ODBOR DRUŠTVA

HEP ODS ima Nadzorni odbor koji se sastoji od pet članova od kojih je jedan predstavnik radnika. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine. Članove Nadzornog odbora bira Skupština Društva, a predstavnika radnika imenuju radnici Društva.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva i usko surađuje s Upravom Društva, ponajviše kroz održavanje redovitih sjednica Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor je tijekom 2022. godine, u skladu s propisanim ovlastima, nadzirao vođenje poslova Društva u okviru svoje nadležnosti na ukupno 28 održanih sjednica Nadzornog odbora, od kojih je 15 sjednica održano elektroničkim putem te je usvojeno ukupno 228 točki dnevnog reda.

Nadzorni odbor HEP ODS-a čine:
 Damir Pećušak, predsjednik
 Marino Roce, zamjenik predsjednika
 Snježana Barbarić, članica
 Marko Dvorski, član
 Ninoslav Petelin, član

UPRAVA DRUŠTVA

Upravu HEP ODS-a čini jedan član, direktor Društva. Uprava Društva imenuje se na mandat od četiri godine, a Upravu Društva imenuje i opoziva Skupština Društva.

Uprava Društva vodi poslove Društva i obavještava Nadzorni odbor o svim važnim poslovnim događajima, tijeku poslovanja, prihodima i rashodima te općem stanju Društva. Uprava Društva Nadzornom odboru redovito podnosi godišnje izvješće o poslovanju.

Uz propisana ograničenja Uprava Društva :

- Vodi poslove Društva u skladu s definiranom strategijom i ciljevima Društva.
- Zastupa i predstavlja Društvo te zaključuje ugovore i donosi odluke u vezi s predmetom poslovanja Društva.
- Rukovodi, organizira, koordinira i kontrolira ukupni proces rada u Društvu.
- Donosi opće akte Društva i organizacijske propise i upravlja radom zaposlenika.
- Izvješćuje Nadzorni odbor o važnim pitanjima za Društvo.
- Sudjeluje u donošenju i provodi poslovne odluke Osnivača (HEP-a d.d.) te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Osnivača.

HEP ODS provodi ključne aktivnosti u poslovnim područjima kroz organizacijsku strukturu koja je postavljena u jedinstveni sustav djelovanja kroz Upravu Društva, sektore i distribucijska područja, pridonoseći i težeći zajedničkom cilju uspješnosti i efektivnosti.

Postupak odabira i imenovanja direktora Društva, direktora sektora/distribucijskih područja i drugih osoba na radnim mjestima s posebnim ovlastima definira se internim aktima. Omogućena je provedba postupka izbora i imenovanja na radna mjesta s posebnim ovlastima tako da se imenuju radnici HEP grupe u skladu s uvjetima definiranim općim aktom o organizaciji. Ako se na radno mjesto s posebnim ovlastima ne imenuje radnik HEP grupe, navedeno radno mjesto popunjava se kandidatom izabranim u postupku pribavljanja kandidata na jedan od sljedećih načina: objavom javnog natječaja, korištenjem agencije za posredovanje pri zapošljavanju ili kao ciljani kandidat.

Neovisnost članova Uprave osigurava se pridržavanjem odredbi Zakona o trgovačkim društvima te kodeksima korporativnog upravljanja država članica Europske unije i nacionalnim preporukama o neovisnosti. Na taj način onemogućuje se istovremeno obavljanje dvije funkcije u različitim organima društva pa se samim time postiže neovisnost članova organa društva.

Upravu Društva HEP ODS-a čini:
 Nikola Šulentić, direktor

POMOĆNICI DIREKTORA
 Elizabeta Balić, pomoćnica
 Davor Sokač, pomoćnik
 Goran Slipac, pomoćnik
 Krešimir Tomasović, pomoćnik

ORGANIZACIJA

Nakon Uprave Društva i Nadzornog odbora, predstavljamo i vodeće ljude sektora te distribucijskih područja.

DIREKTORI SEKTORA

Elizabeta Balić	Sektor za ekonomske poslove
Perica Hrnjak	Sektor za nabavu
Tihana Mrazović	Sektor za pravne poslove i upravljanje ljudskim potencijalima
Krešimir Ugarković	Sektor za upravljanje imovinom
Ivan Periša	Sektor za vođenje sustava
Danijela Žaja	Sektor za mjerenje i podršku tržištu

DIREKTORI DISTRIBUCIJSKIH PODRUČJA

Anton Marušić	Elektra Zagreb
Roman Gregurović	Elektra Zabok
Zdenko Đula	Elektra Varaždin
Igor Ivković	Elektra Čakovec
Goran Pakasin	Elektra Koprivnica
Mladen Modrovčić	Elektra Bjelovar
Željko Sokodić	Elektra Križ
Danijel Ilić	Elektroslavonija Osijek
Vladimir Čavlović	Elektra Vinkovci
Branka Balašević	Elektra Slavonski Brod
Zvonko Liović	Elektroistra Pula
Vitomir Komen	Elektroprimorje Rijeka
Saša Kraljević	Elektrodalmacija Split
Tomislav Dražić	Elektra Zadar
Emil Živković	Elektra Šibenik
Zvonimir Mataga	Elektrojug Dubrovnik
Zvonko Spudić	Elektra Karlovac
Irma Matanović	Elektra Sisak
Božo Marković	Elektrolika Gospić
Dinko Begović	Elektra Virovitica
Željko Polak	Elektra Požega

SUKOB INTERESA

Sukob interesa reguliran je Zakonom o sukobu interesa koji kao obveznike prepoznaje predsjednike i članove uprava trgovačkih društava u kojima Republika Hrvatska ima većinski udio te predsjednike i članove uprava trgovačkih društava u kojima su većinski vlasnici trgovačka društva u kojima većinski udio ima Republika Hrvatska. Član Uprave – direktor ne smije donositi odluke na temelju osobnih interesa ili interesa osoba s kojima je povezan. Uprava, odnosno direktor Društva, odgovoran je za izvršavanje planova i jasnih, mjerljivih i kvalitetnih ciljeva za koje smjernice daje Nadzorni odbor.

POLITIKE NAGRAĐIVANJA I ODREĐIVANJE NAKNADA

Prema Zakonu o sprječavanju sukoba interesa, Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa donijelo je smjernice kojima je odredilo koje primitke, uz plaću, ne smiju primati obveznici primjene navedenog Zakona, što uključuje i Upravu HEP ODS-a. Naknada koju primaju članovi Nadzornog odbora nije određena prema doprinosu uspješnosti nego je fiksna i određena Odlukom Skupštine HEP-a d.d.

6.1 UPRAVLJANJE I IZVJEŠĆIVANJE O UTJECAJIMA NA DRUŠTVO I OKOLIŠ

Upravljanje utjecajima na društvo i okoliš u nadležnosti su direktora Društva, no on se u identificiranju utjecaja, strategijama njihovog upravljanja i postizanju rezultata oslanja na stručna mišljenja, procjene i zaključke stručnjaka koji doprinose održivom razvoju HEP ODS-a u skladu sa svojim kompetencijama i dužnostima koje obnašaju. Odgovornosti za postizanje ciljeva poslovanja delegiraju se na sektore, timove i pojedinačne zaposlenike na temelju njihovih radnih opisa i odgovarajućih pravilnika, čime se osigurava da svaki zaposlenik razumije svoju ulogu u ostvarivanju ovih ciljeva. Direktori sektora HEP ODS-a redovito izvještavaju Upravu o postignućima ciljeva poslovanja. Na razini kompanije osnivaju se timovi koji rade na realizaciji ciljeva korporativne politike u svojim djelokruzima. Ti timovi imaju odgovornost za koordinaciju i provedbu mjera usmjerenih prema održivosti, društvenoj odgovornosti i ekonomskoj izvrsnosti.

ODS ima tri certificirana sustava prema ISO normama: za upravljanje okolišem, energijom i zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika. Također, u razmatranju svojih utjecaja HEP ODS surađuje sa svojim ključnim dionicima, ostvarujući dijalog u cilju podržavanja organizacije u prepoznavanju i upravljanju svojim ključnim utjecajima na društvo i okoliš te zaključke koristi kako bi prilagodio svoje sustave upravljanja.

Kompetencije Uprave, odnosno direktora Društva, propisuju se Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji, odnosno uvjetima za radno mjesto s posebnim ovlastima. Kad je riječ o upravljanju pitanjima održivosti, kompetencije se stječu edukacijama te sudjelovanjem na seminarima i konferencijama o upravljanju i pitanjima održivog razvoja. Članovi izvještajnog tima HEP ODS-a i zaposlenici stječu svoje kompetencije, vještine i praktično iskustvo u svojim svakodnevnim profesionalnim zadacima te internom i eksternom obukom, seminarima i sudjelovanjem na kongresima koji su usmjereni na pitanja održivosti poslovanja te specifična pitanja održivosti povezana s osnovnim poslovanjem HEP ODS-a.

Izvještajni tim HEP ODS-a sudjelovao je u postavljanju i prioritiziranju materijalnih utjecaja za svoje prvo izvješće o održivosti te uključio dionike u procjenu vanjske perspektive materijalnosti. Nakon temeljite analize i obrade procesa, Uprava je donijela odluku o prihvaćanju materijalnih tema za 2022. godinu. Uprava, odnosno direktor Društva odgovoran je za pregled i objavljivanje informacija o održivosti.

6.2 STRATEGIJA, POLITIKE I PRAKSE

HEP ODS nema jedinstvenu kodificiranu poslovnu politiku kao pisani akt ili dokument kojim se utvrđuju okviri poslovanja, no strategiju i poslovanje uređuje nizom pravilnika i poslovnih odluka koje sadrže elemente poslovne politike, a odnose se primjerice na upravljanje pitanjima sigurnosti, dokumentarnog gradiva, prijave nepravilnosti i drugim pitanjima koja se mogu smatrati dijelom poslovne politike.

Aktualni poslovni ciljevi HEP ODS-a mogu se grupirati u tri osnovne cjeline:

- Povećanje kapaciteta mreže radi zadovoljenja porasta opterećenja i potrošnje. Prilikom ulaganja u povećanje kapaciteta uvažavaju se kriteriji planiranja razvoja mreže te tehnički, ekonomski i regulatorni zahtjevi.

- Povećanje kvalitete opskrbe električnom energijom: operator distribucijskog sustava dužan je sustavno održavati razinu kvalitete opskrbe, pratiti pokazatelje kvalitete opskrbe te voditi evidenciju podataka potrebnih za utvrđivanje pokazatelja kvalitete električne energije. Kvaliteta opskrbe električnom energijom obuhvaća kvalitetu usluga, pouzdanost napajanja i kvalitetu napona.
- Povećanje učinkovitosti poslovanja: radi ostvarenja boljih poslovnih rezultata treba kontinuirano unaprjeđivati učinkovitost poslovanja. Dosljednost u optimiranju ulaganja i troškova usmjerena je povećanju prihoda, odnosno povećanju vrijednosti imovine i smanjenju troškova.

U realizaciji svojih poslovnih ciljeva, koji su strateški važni za Republiku Hrvatsku, HEP ODS integrira održivost u sve aspekte svog poslovanja, uključujući nabavu, upravljanje resursima, odnose s dionicima i inovacije te aktivno upravlja svojim utjecajima. Uprava HEP ODS-a u tom smislu određuje smjer, delegira odgovornosti te prati realizaciju poslovnih ciljeva s posebnom pozornošću u upravljanju utjecajima na društvo i okoliš. Nadalje, HEP ODS u upravljanju utjecajima oslanja se na suradnju s ključnim dionicima, čija perspektiva daje dodatnu informaciju prepoznatim utjecajima HEP ODS-a i načinu na koji se njima upravlja. To uključuje ne samo korisnike usluga HEP ODS-a, nego i regulatorna tijela, tijela izvršne vlasti, zaposlenike, dobavljače i akademske institucije. Konačno, objavljivanjem svog prvog izvješća o održivosti, koje je sastavni dio ovog godišnjeg izvješća, HEP ODS pristupa zajednici poduzeća koje transparentno izvješćuju o svojim utjecajima na društvo i okoliš te mjerama koje poduzima kako bi smanjio te utjecaje.

U kreiranju i odnošenju poslovnih odluka vodstvo HEP ODS-a uzima u obzir međunarodno priznate smjernice i standarde poput Smjernica za multinacionalna poduzeća Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) te Vodeća načela o poslovanju i ljudskim pravima Ujedinjenih naroda.

Jedan od uspostavljenih sustava za izražavanje zabrinutosti i traženje savjeta o provedbi korporativnih politika je institut prijave nepravilnosti kao specifičan kanal komunikacije. Institut prijave nepravilnosti je od izvornog uvođenja u međuvremenu nadograđen te je na taj način postao sveobuhvatan alat za iskazivanje zabrinutosti i/ili traženja savjeta o provedbi poslovnih politika.

U 2022. godini nije bilo slučajeva nepoštivanja zakona i propisa niti su izrečene sankcije ili kazne.

6.3 ODGOVORNOST I ETIČNOST

Etički kodeks HEP ODS-a definira načela poslovnog ponašanja te naglašava važnost dosljednog praćenja i primjenjivanja Zakona i propisa u organizaciji rada i poslovanja. Kodeks propisuje primjenu stručnih, poslovnih standarda i normi te etičkih načela. Uz to naglašava profesionalnost, stručnost, savjesnost, objektivnost, neovisnost, razvidnost, nepristranost i odgovornost u radu. Kodeksom je definiran sukob interesa te poziva na zaštitu ljudskih prava, razvijanje transparentnih odnosa sa svim dionicima i osuđuje svaku vrstu diskriminacije.

STRUKTURA I BROJ PRITUŽBI

	Ukupno	Utemeljeno	Neutemeljeno
Broj zaprimljenih pritužbi	135	66	69
Broj riješenih pritužbi	135	66	69
• broj anonimnih pritužbi	0	0	0
• broj neanonimnih pritužbi	135	66	69
Broj neanonimnih pritužbi radnika HEP-a	0	0	0
Broj neanonimnih pritužbi opskrbljivača	0	0	0
Broj neanonimnih pritužbi drugih zainteresiranih pravnih i fizičkih osoba	135	66	69
Broj pritužbi po temama/područjima (kao primjer navedena moguća područja)			
a) radni odnos	0	0	0
b) diskriminacija	0	0	0
c) korupcija	1	0	1
d) sukob interesa	1	0	1
e) nepotizam	0	0	0
f) javna nabava	1	0	1
g) odnos prema kupcima	4	2	2
h) obračun i račun	87	38	49
i) priključak na NN mrežu	36	25	11
j) neovlaštena potrošnja	0	0	0
k) ostalo	5	1	4
Ukupno	135	66	69

Od ukupno 135 zaprimljenih i obrađenih pritužbi u 2022. godini, 49% pritužbi bilo je utemeljeno, a 51% neutemeljeno. Najviše je pritužbi u vezi s obračunom i računom, i čine udio od 64% ukupnog broja pritužbi. Slijede ih pritužbe iz područja priključenja na NN mrežu, koje čine udio od 27% u ukupnom broju pritužbi.

O provedenom postupku ispitivanja utemeljenosti pritužbe povjerenik za etiku dužan je podnijeti pisano izvješće direktoru Društva, koji razmatra izvješće i po potrebi pokreće propisane postupke utvrđene zakonom, drugim propisom ili internim aktom društva, o čemu obavještava povjerenika za etiku, nakon čega daje odgovor na pritužbu.

6.4 INFORMACIJSKA SIGURNOST I ZAŠTITA PODATAKA

Informacijskom sigurnošću u HEP grupi upravlja Ured za korporativnu sigurnost (UKS) odgovoran za planiranje, kontrolu, praćenje i koordinaciju svih mjera i propisa koji su relevantni za sigurnost u Društvu. U okviru svojih zadaća i odgovornosti, UKS sudjeluje u pripremi politika, procedura i pravilnika, provodi kontrole i istrage, izvršava procjene rizika u suradnji s pojedinim dijelovima društva, sudjeluje u klasifikaciji imovine, surađuje na edukaciji i osvješćivanjima radnika te služi kao središnja točka drugim radnicima društva u području sigurnosti.

UKS provodi mjere informacijske sigurnosti na razini HEP grupe, a Služba za informatiku, u suradnji s UKS-om, na razini HEP-ODS-a. Dio sigurnosnih mjera provodi se u suradnji sa Sektorom za informacijsko-komunikacijske tehnologije te HEP-Telekomunikacijama.

Strateška je odrednica izgradnja, primjena i stalno unaprjeđivanje sustava upravljanja informacijskom sigurnošću u funkciji i nadležnosti Uprave Hrvatske elektroprivrede d.d. u skladu s ISO/IEC 27001:2013 standardom. HEP d.d. koristi prednost odabranog standarda i strateški se odlučuje na internu primjenu standarda na dugi rok u najširem mogućem opsegu. Osim navedenim standardom, pitanja upravljanja informacijskom sigurnošću pokrivena su strategijom informacijske sigurnosti te nizom pravilnika poput Pravilnika o korištenju informacijskog sustava, Pravilnika o korištenju Interneta, Pravilnika o poslovnoj tajni, Pravilnika sigurnosti koji uključuje informacijsku sigurnost i zaštitu informacija te Pravilnika o poslovnoj tajni i klasifikaciji podataka.

Kad je riječ o privatnosti i zaštiti osobnih podataka, HEP ODS slijedi Izjavu o privatnosti HEP grupe koja opisuje načela obrade podataka, postupak prikupljanja i obrade osobnih podataka, prava ispitanika, postupak izvješćivanja nadzornog tijela i postupanje po povredama te daje kontakte službenika za zaštitu podataka. U cilju stjecanja znanja i podizanja svijesti o važnosti provedbe zaštite osobnih podataka, HEP Akademija u suradnji sa službenicima za zaštitu podataka uspostavila je modul edukacije za GDPR za radnike koji svoje proizvode ili usluge prodaju fizičkim osobama ili u svom radu sustavno obrađuju veće količine osobnih podataka.

U HEP ODS-u u 2022. godini nije bilo povreda osobnih podataka ni nadzornih aktivnosti nacionalnog tijela za zaštitu osobnih podataka. Prava ispitanika iz područja zaštite osobnih podataka rješavana su u zakonski propisanim rokovima u skladu s Uredbom.

6.5 UPRAVLJANJE POSTUPCIMA NABAVE

Nabava roba, usluga i radova u HEP ODS-u provodi se u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi (NN 120/16, 114/22) i podzakonskim propisima, internim Pravilnikom o nabavi i ugovaranju u HEP grupi te ostalim internim dokumentima. U postupcima jednostavne nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000 kuna (bez PDV-a) i radova procijenjene vrijednosti manjih od 500.000 kuna (bez PDV-a) u društvima HEP grupe primjenjuje se i Pravilnik o jednostavnoj nabavi.

Radi pripreme nabave i informiranja gospodarskih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi s nabavom, društva HEP grupe provode analizu tržišta. Analiza tržišta sastoji se od prikupljanja informacija o predmetu nabave, gospodarskim subjektima na tržištu te drugim važnim okolnostima koje utječu na uvjete nabave. Prije pokretanja postupka javne nabave za nabavu radova, roba ili usluga velike vrijednosti, društva HEP grupe obavezna su za opis predmeta nabave, tehničke specifikacije, kriterije i posebne uvjete za izvršenje ugovora pokrenuti postupak prethodnog savjetovanja sa zainteresiranim gospodarskim subjektima u trajanju od najmanje pet dana. Svi zainteresirani gospodarski subjekti pozivaju se na sudjelovanje u prethodnom savjetovanju radi razmjene informacija, primjedbi, prijedloga i savjeta, koji mogu biti važni pri planiranju i provedbi postupaka nabave, uz uvažavanje načela tržišnog natjecanja, zabrane diskriminacije i transparentnosti u postupcima javne nabave.

U provedbi postupaka javne nabave, društva HEP grupe, na temelju obrasca ESPD (Europska jedinstvena dokumentacija o nabavi), između ostalog utvrđuju obavezne osnove za isključenje gospodarskih subjekata iz postupaka ako:

- gospodarski subjekt je ili član upravnog, upravljačkog ili nadzornog tijela ili član koji ima ovlasti zastupanja, donošenja odluka ili nadzora osuđen za sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji, zatim za korupciju, prijevaru, terorizam ili kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima, pranje novca ili financiranje terorizma, dječji rad ili druge oblike trgovanja ljudima
- gospodarski subjekt nije ispunio obveze plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje Prilikom provođenja postupaka jednostavne nabave, osnove za isključenje gospodarskih subjekata utvrđuju se na temelju Izjave o nekažnjavanju i Potvrde porezne uprave o stanju duga, koju gospodarski subjekt dostavlja kao sastavni dio ponude.

Pri provođenju postupaka nabave, gospodarski subjekti također moraju dostaviti potpisanu Izjavu o integritetu kojom jamče korektnost u postupku nabave, zatim nepostojanje bilo kakve zabranjene prakse u vezi s postupkom nadmetanja kao što su korupcija ili prijevara, nuđenje, davanje ili obećavanje neke neprilične prednosti koja može utjecati na djelovanje radnika uključenog u postupak nabave. Gospodarski subjekt također mora dostaviti suglasnost s provedbom revizije cijelog postupka nabave od strane neovisnih stručnjaka te snositi odgovornost i prihvatiti sankcije (ugovorne kazne, bezuvjetni otkaz ugovora), ako prekrše propisana pravila.

Od 2014. godine postupci javne nabave, koji nisu kategorizirani kao jednostavna nabava, objavljuju se u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Informacije o postupcima javne nabave objavljuju se i na internetskim stranicama HEP ODS-a, a uključuju osnovne informacije o nabavi, dokumentaciju o nabavi za postupke javne i jednostavne nabave u skladu s internim Pravilnikom o jednostavnoj nabavi, postupke koji su izuzeti od javne nabave, odluke o odabiru i poništenju te informacije o prethodnim savjetovanjima sa zainteresiranim gospodarskim subjektima. U skladu sa Zakonom o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi, sva društva HEP grupe od 1. prosinca 2018. zaprimaju e-račune po EU normi (2014/55/EU). Podaci o društvima HEP grupe objavljeni su u Registru korisnika e-računa na stranicama Financijske agencije (FINA).

SUKOB INTERESA

U cilju sprječavanja sukoba interesa, na internetskim stranicama HEP ODS-a objavljuje se i prema potrebi ažurira popis gospodarskih subjekata s kojima je HEP ODS u sukobu interesa kao naručitelj u postupcima javne nabave. HEP ODS ne smije sklapati ugovore s gospodarskim subjektima s popisa. Odredbe u vezi sa sukobom interesa u postupcima javne nabave propisane su Zakonom o javnoj nabavi.

DOBAVLJAČKI LANAC I POSTUPCI NABAVE U 2022.

Tijekom 2022. godine dobavljački lanac HEP ODS-a sastojao se od ukupno 2.115 domaćih dobavljača (po sklopljenim sporazumima, ugovorima i narudžbenicama). Domaći dobavljači bili su s područja svih hrvatskih županija, a polovina (50%) dobavljača bila je iz Grada Zagreba, Splitsko-dalmatinske, Primorsko-goranske, Osječko-baranjske i Zagrebačke županije.

HEP ODS nabavlja robu, radove i usluge za potrebe vođenja, održavanja, izgradnje i razvoja distribucijske mreže, a u dobavljačkom lancu po financijskom iznosu najzastupljeniji su dobavljači za isporuku robe i izvođenje radova. U 2022. godini provedeno je 412 postupaka javne nabave, a u strukturi broja postupaka najzastupljeniji su postupci za nabavu robe (68%), zatim usluge (19%) i radovi (13%).

U 2022. godini gospodarski subjekti podnijeli su 31 žalbu Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (DKOM). Od 31 žalbenog postupka, 12 žalbenih postupka je odbijeno, u 13 žalbenih postupaka poništena je Odluka, kod četiri žalbena postupka poništen je dio DON-a i dva žalbena postupka su završila poništenjem postupka.

7

ODGOVORNO I ODRŽIVO

Procesu određivanja materijalnih tema u svom prvom samostalnom izvješću o održivosti HEP ODS je pristupio temeljito kako bi se uspješno odredila ključna područja utjecaja poslovanja na gospodarstvo, okoliš i društvo. S obzirom na to da je poslovanje HEP ODS-a specifično, ovaj postupak proveden je dubinski analizirajući poslovno okruženje kompanije.

7.1 ODREĐIVANJE MATERIJALNIH TEMA

HEP ODS, kao kompanija koja obavlja reguliranu djelatnost distribucije električne energije na cjelokupnom području Republike Hrvatske, čija je ključna uloga razvoj distribucijskog sustava električne energije, važnu ulogu ima i u energetske tranziciji te prelasku na niskougljično gospodarstvo.

Glavne odrednice djelovanja Društva u planiranju razvoja distribucijskog sustava određene su zakonodavnim okvirom Republike Hrvatske, Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, Strategijom energetske razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu, Integriranim nacionalnim energetske i klimatske planom za razdoblje od 2021. do 2030. godine i međunarodnim obvezama koje je Republika Hrvatska preuzela u sklopu članstva u Europskoj uniji te pristupanjem međunarodnim sporazumima. Osim nacionalnih i EU zakonodavnih obveza, na planove razvoja distribucijskog sustava utječu unutrašnji čimbenici kao što su strategija, misija, vizija i ciljevi Društva te širok skup čimbenika iz okruženja, među koje se ubrajaju gospodarske aktivnosti i demografska kretanja, izmjene zakonodavnog okvira u EU i njihova implementacija u hrvatsko zakonodavstvo te ostale izmjene nacionalnog zakonodavnog okvira koje izravno utječu na djelatnost HEP ODS-a.

Procesu određivanja materijalnih tema u svom prvom samostalnom izvješću o održivosti HEP ODS je pristupio temeljito kako bi se uspješno odredila ključna područja utjecaja poslovanja na gospodarstvo, okoliš i društvo. Postupak je proveden korištenjem metodologije unaprijeđenih standarda Globalne inicijative za izvješćavanje (GRI) iz 2021. godine. S obzirom na to da je poslovanje HEP ODS-a specifično te da u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji ne postoje poduzeća koja obavljaju istu djelatnost unutar usporedivog konteksta, ovaj postupak proveden je dubinski analizirajući poslovno okruženje kompanije.

Prvi korak u procesu određivanja materijalnosti bila je analiza konteksta održivosti unutar kojega HEP ODS djeluje. Budući da još uvijek ne postoje GRI sektorski standardi primjenjivi na djelatnost HEP ODS-a, analiza je provedena koristeći međunarodne sporazume, globalne, EU, nacionalne i sektorske dokumente poput strategija, istraživanja, analiza, izvješća i regulativa, dostupne GRI tematske standarde i stariji GRI sektorski dodatak za elektroenergetsku industriju (Electric Utilities – EU). U postupku razmatranja okolišnih, društvenih i upravljačkih aspekata koji bi mogli biti primjenjivi na poslovanje HEP ODS-a, u obzir su uzete i međunarodne smjernice za prepoznavanje utjecaja organizacija na ljudska prava, zajednice i okoliš duž lanca vrijednosti poput Vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, OECD-ovih Smjernica za multinacionalna poduzeća o odgovornom poslovnom ponašanju, Standarda Međunarodne organizacije rada (ILO) te upravljačka načela Međunarodne mreže korporativnog upravljanja (ICGN).

Na inicijalnoj radionici okupljen je multidisciplinarni tim stručnjaka sastavljen od predstavnika Uprave i ključnih sektora, službi i odjela HEP ODS-a. Njihova zadaća bila je izraditi širok popis utjecaja Društva na gospodarstvo, ljude i okoliš potencijalno materijalnih za kompaniju, dionike i zajednice u kojima HEP ODS posluje. Prikupljeni rezultati analizirali su se uz pomoć stručnih suradnika i izradio se popis relevantnih utjecaja koje je prema metodologiji potrebno testirati unutar i izvan organizacije kako bi se definirao konačan izbor materijalnih tema za 2022. godinu. Uz uključivanje stručnjaka unutar organizacije provedeno je i mapiranje dionika duž organizacije kako bi se osiguralo prikupljanje mišljenja stručnih dionika i predstavnika skupina na koje organizacija ima ili bi mogla imati utjecaj. Procesom mapiranja dionika Društvo je napravilo korak dalje u uspostavljanju sustavnog dijaloga o odgovornom poslovanju povezivanjem unutarnjih resursa i procesa u centralizirani registar dionika.

Testiranje relevantnih utjecaja na ljude i okoliš, prepoznatih u prvim koracima procesa, provedeno je anonimnom anketom u kojoj je sudjelovalo ukupno 116 osoba. U internoj anketi kojoj je svrha procijeniti najvažnije okolišne, društvene, upravljačke i ekonomske aspekte za organizaciju sudjelovale su 43 osobe na menadžerskim pozicijama. U vanjskoj anketi kojom se prikupljaju mišljenja dionika na čije interese Društvo ima utjecaj sudjelovala su 73 predstavnika ključnih internih i vanjskih skupina dionika uključujući zaposlenike HEP ODS-a, predstavnike HEP Grupe i HOPS-a, sindikata, tijela vlasti, Hrvatskog sabora, korisnika mreže, krajnjih kupaca, proizvođača električne energije, opskrbljivača, dobavljača, lokalnih zajednica (jedinica lokalne i regionalne samouprave), civilnog društva i energetske instituta, akademske zajednice, obrazovnih i znanstvenih ustanova te analitičari i stručnjaci. Provedenim ispitivanjem prikupljene su vrijedne informacije i mišljenja dionika o područjima održivosti za koje se od HEP ODS-a očekuje aktivan pristup i upravljanje. Na temelju prikupljenih rezultata multisektorski izvještajni tim HEP ODS-a definirao je popis materijalnih tema za 2022. godinu.

MATERIJALNE TEME PO PODRUČJIMA

DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

- Sigurnost i otpornost distribucijskog sustava
- Pouzdanost napajanja u distribucijskom sustavu
- Integracija obnovljivih izvora energije
- Fleksibilne i napredne mreže

GOSPODARSTVO

- Korisnici mreže
- Javna nabava

ODGOVORNO KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

- Upravljanje organizacijom i utjecajima
- Transparentnost i Etički kodeks
- Informacijska sigurnost i zaštita podataka

OKOLIŠ

- Energetska učinkovitost
- Upravljanje vodama i otpadom
- Bioraznolikost

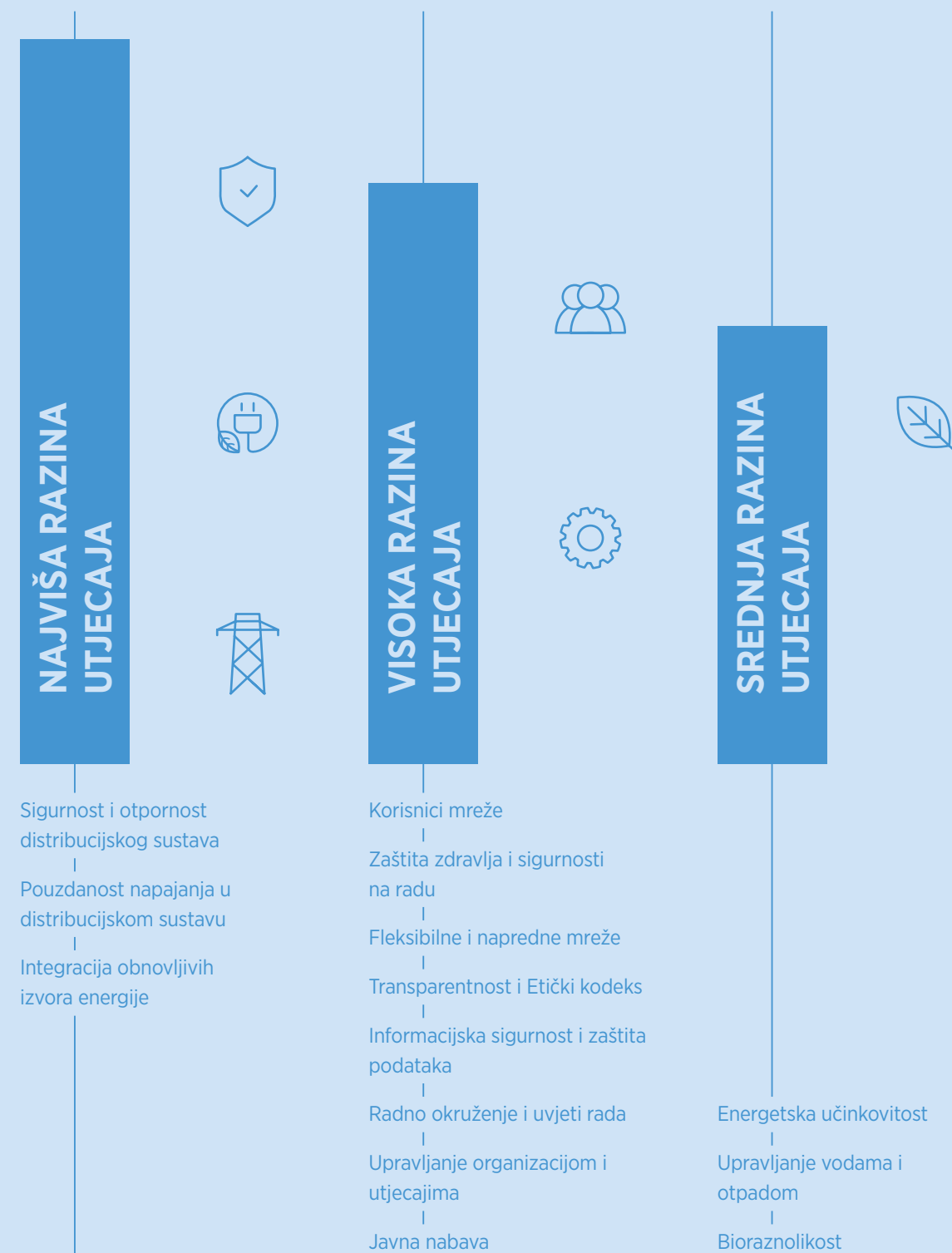
DRUŠTVO

- Radno okruženje i uvjeti rada
- Zaštita zdravlja i sigurnost na radu

U završnom koraku određivanja materijalnosti, izvještajni tim HEP ODS-a, u suradnji sa stručnim suradnicima, definirao je tri kategorije prepoznatih materijalnih tema s obzirom na razinu utjecaja Društva na gospodarstvo, okoliš i društvo: materijalne teme s najvišom procijenjenom razinom potencijalnih i stvarnih utjecaja HEP ODS-a na interese dionika i zajednice; materijalne teme za koje je procijenjeno da HEP ODS u suradnji s dionicima ima ili bi mogao imati znatni utjecaj na interese dionika ili zajednica svrstane su u kategoriju visoke razine utjecaja; preostale materijalne teme za koje je prepoznata potreba da HEP ODS aktivno upravlja potencijalnim i stvarnim utjecajima na ljude i okoliš svrstane su u kategoriju „materijalni utjecaji“.

Uzimajući u obzir strateške odrednice Društva, provedenu procjenu materijalnosti i kategorizaciju utjecaja, Uprava HEP ODS-a donijela je konačnu odluku o prioritizaciji materijalnih tema Društva.

7.2 PRIORITIZACIJA MATERIJALNIH TEMA

8

RIJEČ UREDNIČE

HEP ODS će nastaviti ulagati napore u predvođenje globalnog trenda zelene tranzicije ulaganjem u napredne mreže, ljudski kapital i korporativnu kulturu. Osim poboljšanja financijskih rezultata, dat ćemo sve od sebe da dobijemo povjerenje naših korisnika i svih zainteresiranih strana u upravljanju našim okolišnim, društvenim i upravljačkim utjecajima.

Dragi čitatelji,

kako bismo poslali poruku o našim nastojanjima u praćenju aktualnih tema održivosti i svim zainteresiranim stranama dali uvid u relevantne informacije o Društvu, donosimo vam novo Godišnje izvješće o poslovanju i održivosti HEP ODS-a.

Regulatornim okvirom i zahtjevima za transparentnošću definirani su obvezni standardi izvješćivanja o održivosti i nužan obim informacija obuhvaćenih izvještajem. U sklopu tog okvira nije upisan sav naš trud, rad i htijenje da budemo precizni, točni i transparentni kod izvješćivanja, stoga to posebno ističem i zahvaljujem svim kolegama na predanom radu i odličnoj suradnji. Objava okolišnih, društvenih i upravljačkih utjecaja postaje sve važniji pokazatelj odgovornog upravljanja radi suzbijanja klimatskih i društvenih izazova.

Naše Izvješće daje pregled cjelokupnog operativnog poslovanja HEP ODS-a u 2022. godini, pruža uvid u strategiju i ključne vrijednosti te obrađuje teme iz područja održivosti koje su važne za HEP ODS i dionike na koje Društvo ima najveći utjecaj.

Pružajući informacije o aktivnostima Društva, složenim regulatornim procesima, financijskom rezultatu i drugim pokazateljima u protekloj godini važnima za ocjenu uspješnosti, utjecaja na zajednicu, gospodarstvo i okoliš, pokazali smo i dokazali našu sinergiju u poslovanju, presudnu za ostvarenje dobrih poslovnih rezultata.

Izvješće je izrađeno prema metodologiji Globalne inicijative za izvještavanje (GRI). Također, u širenju opsega informacija o poslovanju koje donosimo Izvješćem, vodili smo se dobrim izvještajnim praksama kojima je cilj poboljšati protok informacija o održivosti u korporativnom svijetu, dajući dionicima priliku da prouče kako kompanija upravlja svim svojim utjecajima.

Za pripremu Izvješća odgovoran je tim stručnjaka iz različitih organizacijskih jedinica HEP ODS-a, pružajući potpuni pogled na poslovanje HEP ODS u 2022. godini, postignute uspjehe i prepoznate rizike, ali i nove izazove u elektroenergetici s kojima se susreće.

Glavne poslovne i financijske rezultate odobrili su Nadzorni odbor i Skupština Društva na sjednici održanoj 15. lipnja 2023. godine, nakon povoljnog Izvješća o poslovanju.

Dio ovog Izvješća je i **IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA**, koje se odnosi na reviziju godišnjih financijskih izvještaja HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37. Predmetno revizorsko mišljenje dano je u izvornom obliku.

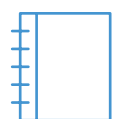
Godišnje izvješće o poslovanju i izvješće o održivosti pripremljeno je u tiskanom i PDF obliku koji se nalazi na internetskim stranicama HEP ODS-a: <https://www.hep.hr/ods/o-nama/publikacije-229/godisnja-izvjesca-230/230>.

U budućnosti, HEP ODS će nastaviti ulagati napore da postane pokretač koji predvodi globalni trend zelene tranzicije ulaganjem u napredne mreže, ljudski kapital i korporativnu kulturu. Osim poboljšanja financijskih rezultata, dat ćemo sve od sebe da dobijemo povjerenje naših korisnika i svih zainteresiranih strana u upravljanju našim okolišnim, društvenim i upravljačkim utjecajima.

Još jednom, velika hvala našim ODS-ovcima i vanjskim suradnicima, svim dragim kolegama, koji su zajedničkim snagama doprinijeli važnom iskoraku u načinu korporativnog izvještavanja o našem Društvu, zahvaljujući čijem je trudu i predanosti pred vama baš ovakav primjerak Izvješća.

Lidija Pecotić

9

PROFIL IZVJEŠĆA

Izvešće o poslovanju i održivosti HEP ODS-a predstavlja poslovanje i aktivnosti kompanije za 2022. godinu (od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.). Pripremljeno je prema Standardima Globalne inicijative za izvještavanje (GRI). Dijelovi izvješća koji se odnose na upravljanje pitanjima održivosti nisu podvrgnuti postupku vanjske verifikacije. Sva pitanja i prijedloge u vezi s ovim izvješćem možete nam uputiti na e-adresu ods-regulatorni.poslovi@hep.hr ili na adresu HEP ODS, Služba za regulatorne poslove, Ulica grada Vukovara 37, 10 000 Zagreb.

10

GRI INDEKS SADRŽAJA

GRI standard	Objava	Stranica
GRI 1 Osnove 2021.		
GRI 2 Opće objave 2021.		
Organizacija i njene prakse izvještavanja		
2-1	Informacije o organizaciji	18-19
2-2	Subjekti uključeni u izvještaj o održivosti organizacije	18-19
2-3	Izvještajno razdoblje, učestalost izvještavanja i kontakt	120
2-4	Ponovne objave informacija	120
2-5	Vanjska potvrda	/
2-6	Aktivnosti, lanac vrijednosti i drugi poslovni odnosi	16-17, 20-25
2-7	Zaposlenici	80-81
2-8	Radnici koji nisu zaposlenici	/
2-9	Struktura upravljanja i sastav	26, 100-102
2-10	Imenovanje i izbor najvišeg tijela upravljanja	100-101
2-11	Predsjednik najvišeg tijela upravljanja	103
2-12	Uloga najvišeg tijela upravljanja u nadgledanju upravljanja utjecajima	104
2-13	Delegiranje odgovornosti za upravljanje utjecajima	104-105
2-14	Uloga najvišeg tijela upravljanja u izvještavanju o održivosti	104
2-15	Sukob interesa	102, 105, 109
2-16	Komunikacija pitanja od posebne zabrinutosti	106
2-17	Kolektivno znanje najvišeg tijela upravljanja	104
2-18	Procjena učinka najvišeg tijela upravljanja	/
2-19	Politike nagrađivanja	103
2-20	Proces određivanja naknada	103
2-21	Ukupni godišnji omjer naknada	/
Strategija, politike i prakse		
2-22	Izjava o strategiji održivog razvoja	8-9
2-23	Obveze korporativne politike	105, 112
2-24	Ugrađivanje obveza korporativne politike	104-105
2-25	Procesi remedijacije negativnih utjecaja	74-76, 83, 96-97, 105-106, 109
2-26	Mehanizmi za traženje savjeta i izražavanje zabrinutosti	74, 76, 83, 97, 105-106
2-27	Usklađenost sa zakonima i propisima	105
2-28	Članstvo u udruženjima	19
Uključivanje dionika		
2-29	Pristup uključivanju dionika	112-113
2-30	Kolektivni ugovori	81-82
GRI standard		
	Objava	Stranica
GRI 3: Materijalne teme 2021.	3-1 Proces određivanja materijalnih tema	112-114
	3-2 Popis materijalnih tema	113-115
	3-3 Upravljanje materijalnim temama	54, 57-58, 61, 67, 71, 74, 80-81, 82, 83-84, 85, 90, 92, 94, 100, 105, 107-108
Ekonomski utjecaji i distribucija električne energije		
GRI 201: Ekonomski učinak 2016.	201-1 Izravno stvorena i distribuirana ekonomska vrijednost	36-43
	201-4 Značajna financijska pomoć primljena od vlade	66, 71-74, 96-97
	203-1 Ulaganje u infrastrukturu i prateće usluge	54-57, 71-74, 91
GRI 203: Neizravni ekonomski utjecaji 2016.	203-2 Značajan neizravan ekonomski utjecaj	59-62, 65-69
GRI 204: Praksa nabave 2016.	204-1 Udio izdataka na lokalne dobavljače	109
GRI Sektorski dodatak: Elektroprivrede	EU 4 Duljina nadzemnih i podzemnih prijenosnih i distribucijskih vodova prema regulatornom režimu	52-54
	EU 12 Gubici u prijenosu i distribuciji kao postotak od ukupne energije	70-71
	EU 28 Učestalost nestanka električne energije	64
	EU 29 Prosječno trajanje nestanka električne energije	63

GRI standard	Objava	Stranica
Odgovorno korporativno upravljanje		
GRI 205: Antikorupcija 2016.	205-3 Potvrđeni incidenti korupcije i poduzete mjere	106
GRI 418: Privatnost kupaca 2016.	418-1 Opravdane pritužbe u vezi s povredama privatnosti kupaca i gubicima osobnih podataka o kupcu	107
Društvo		
GRI 201: Ekonomski učinak 2016.	201-3 Obveze organizacije koje se odnose na definirani mirovinski plan	81
GRI 202: Prisutnost na tržištu 2016.	202-1 Omjer standardne početne plaće prema spolu i u odnosu na lokalnu minimalnu plaću	82
GRI 401: Zapošljavanje 2016.	401-2 Beneficije osigurane zaposlenicima koji rade puno radno vrijeme, a koje nisu osigurane zaposlenicima zaposlenima privremeno ili na djelomično radno vrijeme	81
	401-3 Roditeljski dopust	83
GRI 402: Odnosi zaposlenika i menadžmenta 2016.	402-1 Najkraće razdoblje u kojem se unaprijed obavještava o značajnim promjenama u radu	81
	403-1 Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radnom mjestu	85
GRI 403: Zdravlje i sigurnost na radnom mjestu 2018.	403-2 Identifikacija opasnosti, procjena rizika i istraživanje nesreća	85
	403-3 Zdravstvene usluge na radnom mjestu	85
	403-4 Sudjelovanje radnika, savjetovanje i komunikacija o zdravlju i sigurnosti na radnom mjestu	85
	403-5 Obuka radnika o zdravlju i sigurnosti na radnom mjestu	85
	403-6 Promocija zdravlja radnika	85
	403-7 Sprečavanje i ublažavanje utjecaja zdravlja i sigurnost na radnom mjestu direktno povezanih s poslovnim odnosima	85
	403-8 Radnici obuhvaćeni sustavom upravljanja zdravljem i sigurnošću na radnom mjestu	86
	403-9 Ozljede na radu	86
	403-10 Bolesti povezane s radnim mjestom	86
	GRI 405: Raznolikost i jednake mogućnosti 2016.	405-1 Raznolikost u upravljačkim tijelima i među zaposlenicima
GRI 406: Nediskriminacija 2016.	405-2 Omjer osnovne plaće i naknada za žene i muškarce	82
	406-1 Slučajevi diskriminacije i poduzete korektivne mjere	106
GRI 413: Lokalne zajednice 2016.	413-1 Djelatnosti u kojima su provedeni uključivanje lokalne zajednice, procjene utjecaja i razvojni programi	95
Okoliš		
GRI 302: Energija 2016.	302-1 Potrošnja energije unutar organizacije	90
	302-3 Energetski intenzitet	91
	302-4 Smanjenje potrošnje energije	91
GRI 303: Voda i otpadne vode 2018.	303-1 Interakcije s vodom kao zajedničkim resursom	93
	303-5 Potrošnja vode	93
GRI 304: Bioraznolikost 2016.	304-1 Radna mjesta u vlasništvu, iznajmljivanju, kojima se upravlja u zaštićenim područjima ili u blizini zaštićenih područja i područja visoke vrijednosti biološke raznolikosti izvan zaštićenih područja	94-95
	304-2 Značajni utjecaji aktivnosti, proizvoda i usluga na biološku raznolikost	94-96
	304-3 Staništa zaštićena ili obnovljena	96-97
	304-4 Vrste s Crvenog popisa IUCN-a i vrste s nacionalnog popisa očuvanja sa staništima u područjima zahvaćenim operacijama	96
GRI 306: Otpad 2020.	306-1 Količina stvorenog otpada i značajni utjecaji otpada na okoliš	93
	306-2 Upravljanje značajnim utjecajima otpada na okoliš	92
	306-3 Nastali otpad	93
	306-4 Otpad preusmjeren s odlaganja	93
	306-5 Otpad upućen na zbrinjavanje	93

IZVJEŠTAJNI TIM

Pero Josipović
 Goran Strmečki
 Iva Nujić
 Tea Pirić
 Ivan Radošević
 Marta Malenica
 Ivana Rendulić
 Eva Vrdoljak
 Goran Bogdanović
 Ines Hotko
 Senka Masnjak
 Dora Čačija
 Ivica Penić
 Igor Žarkić
 Ivana Peša
 Vedran Mladinić
 Tanja Marijanić
 Roko Ivković
 Zlatan Kos
 Željko Škrinjar

STRUČNI SURADNIK

Željko Cerovečki

IMPRESUM

Izdavač:

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.
 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
 telefon: +385 16322111
 web: <http://www.hep.hr/ods>

Za izdavača:

Nikola Šulentić

Urednica:

Lidija Pecotić

Realizacija:

HEP ODS

Savjetnici u izvješćivanju:

Hauska i partner d.o.o.

Dizajn i produkcija:

Hand Studio d.o.o.

Fotografije:

Dražan Jurišić, Tomislav Veić, HEP ODS arhiva

©HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.
 Zagreb, 2023. godine

Sva prava pridržana. Ni jedan dio ovog izdanja ne smije se reproducirati, javno prikazivati, distribuirati, pohranjivati ili prenositi u bilo kojem obliku: elektroničkim putem, fotokopiranjem, presnimavanjem ili na bilo koji drugi način, bez pismenog odobrenja nakladnika. Izdavač ne odgovara za moguće tiskarske i slične pogreške ni za moguće posljedice koje iz njih mogu proizaći.

